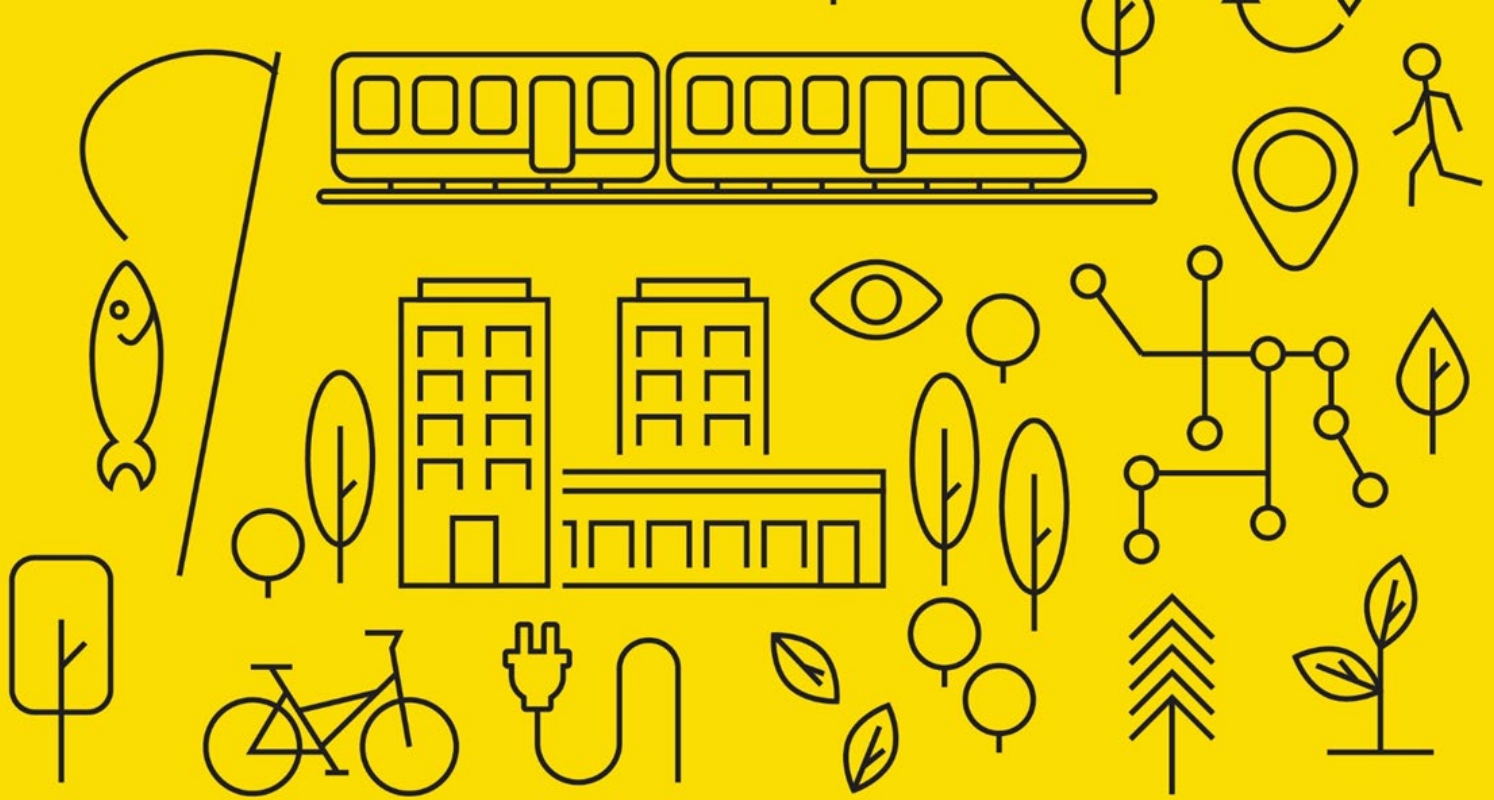

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaihe

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja laaditut vastineet,
MKH 25.11.2019, § 143

Pohjois-Savon liitto
Regional Council of Pohjois-Savo

10.10.2019

Sisällys

TIIVISTELMÄ	3
POHJOIS-SAVON KUNNAT	4
Iisalmi (virkamieskannanotto)	4
Leppävirta	5
Siilinjärvi, annettu lisääikaa 30.9. saakka	7
Sonkajärvi	9
Suonenjoki	9
Tuusniemi	10
Varkaus	11
Vieremä	13
NAAPURIKUNNAT JA MAAKUNNAT	13
Heinävesi	13
Joroinen	14
Pyhäjärvi	17
Viitasaari	18
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	18
VIRANOMAiset JA ALUEHALLINTO	18
Kuopion kulttuurihistoriallinen museo	18
Finavia Oyj	20
Fingrid Oyj	22
Metsähallitus	22
Museovirasto	24
Pohjois-Savon ELY-keskus	25
Puolustusvoimat	26
Sisäministeriö	26
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry	26
Suomen Turvallisuusverkko Oy	27
Siilinjärven kunnan ympäristöterveyspalvelut	27
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom	29
MUUT YHTEISTYÖKUMPPANIT, YHDISTYKSET YM.	29

10.10.2019

Linja-autoliitto, Jukka Haavikko	29
Vapo Oy	31
Joviko Oy	35
Käärmelahden kyläyhdistys, Maaninka	37
Maaningan pitäjäraati	39
Kansalaisten maastoliikennevalvontayhdistys ry.....	49
Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry.	53
Sibelco Nordic Oy Ab	59
YKSITYISHENKILÖT	60
A. Siilinjärvi	60
B. Siilinjärvi.....	65
C. Siilinjärvi.....	65
D. Kuopio/Nilsia	67
E. Kuopio	68
F. / avustaja, Varkaus	72
G. /avustaja, Varkaus.....	73
H. Siilinjärven Leppäkaarten, Tynnörisen, Simonsalon, Sulkavanniitty ja Jynkänlahden asukkaat, 520 asukasta ja 12 asunto-osakeyhtiötä	74

10.10.2019

TIIVISTELMÄ

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 29.8.-27.9.2019. Palautetta saatiin 41 kpl, joista viranomaiset ja yhteistyökumppanit jättivät 33 ja yksityiset osalliset 8 kpl. Yksityisten antaman palautteen joukossa oli yksi mielipide, jonka oli allekirjoittanut 520 henkilöä ja 12 taloyhtiötä.

Kahdeksassa (8) palautteessa todettiin, ettei lausuttavaa ole. Saman verran löytyi palautteita, joissa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan esitettiin korjattavaa.

Nähtävilläoloaikana saatu palaute sisälsi runsaasti (25 kpl) sellaisia huomioita, joilla ei ole suoranaisesti vaikutusta osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisältöön, mutta jotka ovat hyvää evästyä jatkossa maakuntakaavaluonnosten valmisteluun.

Korjaukset osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan (suluissa palautteen antaja):

1. Lisätään kuntien **ympäristönsuojeluviranomaiset** osallisiin (Leppävirta)
2. Modernin rakennuskannan (1950-1990-l) inventointien osalta **tarkennetaan ohjeet kuntainventoinnille** tai kuntien toimittamille valmiille aineistoille (Varkaus)
3. Kaavaprosessin kuvaukseen täydennetään, että **luonnosvaiheessa lausuntoaika on 2 kk** (Varkaus)
4. **Joroisten erityistilanne** avataan ja valmistelevat neuvottelut täydennetään vuorovaikutussuunnitelmaan (Joroinen)
5. Tiedot valtakunnallisten arkeologisten kohteiden arvottamishankkeesta (**VARK**) täydennetään (Kuopion kulttuurihistoriallinen museo)
6. Maakunnallinen ja valtakunnallinen **kulttuuriympäristöstrategia** lisätään lähtökohtiin (Kuopion kulttuurihistoriallinen museo)
7. 7. Lisätään tavoitteeksi **kansallisen kaupunkipuiston** ja matkailun kehittämisen yhdistäminen (Kuopion kulttuurihistoriallinen museo)
8. Lisätään maininta Kuopion lentokentän **meluselvityksen päivityksestä** ja tarkennetaan tekstiä sen osalta (Finvia Oyj ja Liikenne- ja viestintävirasto Traficom)
9. Lisätään maininta **Varkauden lentopaikasta** (Liikenne- ja viestintävirasto Traficom)
10. Lisätään tavoitteisiin **henkilöliikenteen terminaalit** (Linja-autoliitto)
11. Tavoitteisiin lisätään peltoalueita koskevan suunnittelumääräyksen päivittäminen osana taajama-toimintojen merkintää (Siilinjärvi, email)

10.10.2019

Palaute	Vastine (osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan muutettavat asiat osoitetaan lihavoidulla)
POHJOIS-SAVON KUNNAT	
Iisalmi (virkamieskannanotto)	Vastine
Väestöennusteiden vaikutus maakuntakaavaan OAS:issa on nostettu esiin väestöennusteiden muutos maakunnan osalta. Kaavan aiheuttamia vaikutuksia ja aluevarauksia tulisi arvioida myös suhteessa todelliseen väestömäärän kehitykseen huomioiden alueelliset erot. Maakuntakaavan tulisi tarjota supistuville alueille työkaluja yhdyskuntarakenteen hallintaan. Kulttuuriympäristö Juha Romppasen kommenttiin aluerakennetyöryhmässä viitaten: Modernin kulttuuriympäristön osalta arvottamistyöryhmään kuuluu Maakuntaliiton, Museoviraston, Kuopion kulttuurihistoriallisen museon, ELY:n ja Pro Agrarian edustajat. Mielestämme iso ammatillinen potentiaali niiden kaupunkien ja kuntien osalta, joissa on osaaamista kulttuuriympäristön suhteen, jää näin pois arvottamistyöstä. Katsoisimme tämän asiantuntijuuden tuovan lisäarvoa kulttuuriympäristötyöryhmän työhön. Kuntien rakennuskulttuurin ja maiseman asiantuntijat voisivat tuoda esille kulttuuriympäristöjen puolelta päivitettiin työssään saamia näkökulmia oman alueensa kulttuuriympäristöihin. Tätä osaamista ei Kuopion kulttuurihistorialliselta museolta ja palkatulta konsultilta löydy. Rantarakentaminen Juha Romppasen kommenttiin aluerakennetyöryhmässä viitaten: Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty seuraavaa:” Rantarakentamisen yleismääräyksen tarve selvitetään. Tutkitaan aluerakenneselvityksessä. Onko tarpeen pohtia rantarakentamisen edullisuusvyöhykkeitä (mitoitus ja ympärivuotisen asumisen näkökulmasta) taajamien läheisyydessä palveluiden säilyttämiseksi?” Kartalle ei pidä lähteä piirtämään edullisuusvyöhykkeitä. Pidämme hyvänä sitä, jos rantarakentamisen osalta annetaan jokin käyttökelpoinen yleismääräys, joka tukee rantojen virkistyskäyttöä. Esimerkiksi määräys voisi olla sellainen, että x % rantaviivan pituudesta saa osoittaa rakentamiseen asemakaava-alueen ulkopuolella. Tämä	Maakuntakaava 2040:n 2. vaiheen valmisteluun liittyvä aluerakenneselvitys on vireillä. Siinä Pohjois-Savon aluerakenteen kehitystä tarkastellaan vuosien 2000-2019 välillä. Selvityksessä tutkitaan väestön, asunkuntien, työpaikkojen ja mm. palvelurakenteen kehittymistä. Maakunnallisesti merkittävän modernin aikakauden, 1950-1990 -luvun, rakennusten lopullinen arvottaminen käydään läpi aluerakennetyöryhmässä, jolloin kunnista voidaan siihen ottaa kantaa. Arvottamistyö perustuu pääasiassa kuntakaavoihin liittyviin inventointeihin ja viiden kunnan osalta erillisinventointiin, jotka käsitellään kulttuuriympäristön asiantuntijatyöryhmässä. Kaavatyössä rantarakentamiseen pyritään löytämään seudullinen, yleispiirteinen ohjaus esim. yleismääräyksellä.

10.10.2019

voisi ohjata hyvin sellaisten kuntien kaavoitusta, joissa ei ole koko kunnan yleiskaavaa ja voisi olla riittävän yleispiirteinen niissä kunnissa, joissa kunnan oma yleiskaava ohjaa hyvin. (Mielestäni Lapin liitolla on ollut käytössä tämäntapainen kaavamääräys joissain maakuntakaavoissa.) Ilmastonmuutos Kaavan aiheuttamia vaikutuksia ilmastoon esim. hiilidioksidipäästöjen osalta olisi mielenkiintoista saada selville. Tässä mielenkiintoinen asia voisi olla se kuinka kaavan erilaiset luonnosvaihtoehdot vaikuttavat ilmastoon verrattuna taas nykytilanteeseen. Odotamme mielenkiinnolla tätä osuutta kaavoitustyössä. Myös se kuinka hiilinielujen osalta teemaa kaavassa käsitellään, on kuntakaavoituksen näkökulmastakin erittäin mielenkiintoista.	Viranomaisneuvottelussa 23.10.2019 tuli esille ajatus, että yksi maakuntakaavan luonnosvaihtoehdoista voisi olla ilmastonmuutoksen torjumista laaja-alaisesti huomioiva.
Leppävirta	Vastine
Seuraavassa eräitä huomioita (numerointi vastaa OAS -asiakirjaa). 7.3 Kulttuuriympäristö 7.3.4 Rakennettu kulttuuriympäristö ja 7.9 Tarvittavat selvitykset Maakunnallisesti merkittävän modernin aikakauden rakennusinventointi; OASin mukaan kohteiden arvottamisen tekee erillinen työryhmä; kunnat on jätetty tämän arvottamistyöryhmän ulkopuolelle, aluerakennetyöryhmässä on tuotu selkeästi esille kuntien osallistumishalukkuus ko työryhmään ja myös Leppävirran kunta pitää kuntien osallistumista erittäin perusteltuna. 7.5 Luonnonsuojelu ja luonnonvarat 7.5.2 Pohjavesialueet Pohjavedestä riippuvaiset ekosysteemit, E-luokka tulee näkyä maakuntakaavan pohjavesialueissa; merkittävänä kohteena mm. Tervaruukinsalo 7.5.5 Kaivosalueet, malmipotentialiset alueet Selvitysyhteistyönä GTK:n kanssa laadittava maakunnan mineraalipotentialiaa kartoittava selvitys on tarpeellinen. Maakunnan elinvoiman, kaivosteollisuuden tarpeiden ja muun maankäytön yhteensovittamisesta on	Maakunnallisesti merkittävän modernin aikakauden, 1950-1990 -luvun, rakennusten lopullinen arvottaminen käydään läpi aluerakennetyöryhmässä, jolloin kunnista voidaan siihen ottaa kantaa. Arvottamistyö perustuu pääasiassa kuntakaavoihin liittyviin inventointeihin ja viiden kunnan osalta erillisinventointeihin, jotka käsitellään kulttuuriympäristön arvottamisen asiantuntijatyöryhmässä. Pohjavesialueet esitetään ELY-keskuksen rajauksen ja luokittelun mukaisesti (1- ja 2 -luokat), jolloin E-luokakin näkyy merkinnässä. Pohjavesialueen yhteensovittaminen muihin teemoihin osoitetaan suunnittelumääräyksissä. Pohjavesiteemassa voidaan korostaa myös maakunnallista vesihuoltovarmuutta.

10.10.2019

huolehdittava ja huomioitava mm. riittävän laajat suoja- vyöhykkeet kaivostoiminnan ja muun maankäytön välillä 7.7 Muut teemat 7.7.1 Rantarakentaminen, vapaa-ajan asuminen Maakuntakaavassa on tarpeen pohtia rantarakentami- seen liittyvää problematiikkaa, erityisesti ympärivuoti- sen asumisen mahdollistamista. Asiassa olisi huomioi- tava kuntien toiveet ja tarpeet, erityisesti huomioiden koko Itäisen Suomen ja myös Pohjois-Savon elinvoimaa heikentävä muuttotappio, jonka osalta rantarakentami- sen lisääntyminen voisi tuoda myönteistä väestökehi- tystä. 8.1 Osalliset Osallisiin Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, tulee lisätä kunnan ympäristönsuojeluviran- omaiset ja osallisiin Alueelliset ja muut viranomaiset tu- lee lisätä Geologian tutkimuskeskus Kj:n päätösesitys: 1. Kunnanhallitus antaa edellä olevat kommentit lausun- tonaan ja toteaa, että ei näe estettä edetä maakunta- kaavan käsittelyssä esitetyn OAS suunnitelman mukai- sesti. 2. Kunnanhallitus haluaa korostaa kuntien mahdolli- suutta myöntää ranta-asemakaava-alueilla poikkeamis- lupia vakituiseen asumiseen. Tässä kuntien paikallisolo- jen tuntemus tuo parhaan harkintakyvyn lupien myöntä- misessä. Ko. muutoslupien kysyntää on ja loma-asunto- jen varustelutaso ja lämmöneristys ja jäteveden käsittely ovat usein jo kiinteään asumisen tasoa ja tiedossa on, että yhtä useampaa loma-asuntoa käytetään ympärivuoti- sesti. Ei tulisi asettaa kaavoituksella esteitä tälle maaseu- tumaisten kuntien vetovoimaa lisäävälle asumismuo- dolle. Mahdollisuudet rantarakentamisen lisäämiseen tulisi huomioida koko maakuntaa kattavasti. Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätös- esityksen kohdat 1 ja 2 sekä lisäsi siihen kohdat 3 ja 4 seuraavasti: 3. Kunnanhallitus painottaa, että kaivosalueiden koh- dalla on huomioitava hallitusohjelmaan 2019 kirjattu ta- voite parantaa kaivosten ympäristönsuojelua sekä	Aihetta linjataan aluerakenneselvityksen perusteella. Yleisellä tasolla juuri tämä on maakuntakaavassa ta- voitteena. Kuinka tavoite tuodaan kaavassa esille, rat- kaistaan kaavatyön aikana. Ympäristönsuojeluviranomaiset lisätään osallisiin. GTK:lla on asiantuntijarooli, mutta viranomaisroolia ei alueidenkäytön näkökulmasta ole, joten se jätetään mainitsematta. Päätösesityksen ja kunnanhallituksen tekemien lisäys- ten sisältö otetaan huomioon kaavatyössä mahdolli- suuksien mukaan. Kaavatyössä rantarakentamiseen pyritään löytämään seudullinen, yleispiirteinen ohjaus esim. yleismääräyk- sellä.
--	--

10.10.2019

kuntien ja maanomistajien vaikutusmahdollisuuksia: "Uudistuksen lähtökohtana on ympäristönsuojelun tason parantaminen, kaivosten toimintaedellytysten varmistaminen sekä paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikutusmahdollisuuksien parantaminen. Kunnille säädetään oikeus päättää kaavoituksella, onko kaivostoiminta mahdollista kunnan alueella. Parannetaan kaivosalueen ja kaivoksen vaikutusalueen kiinteistön- ja maanomistajien asemaa ja tiedonsaantioikeutta." Sekä Itä-Suomen neuvottelukunnan 12.12.2018 hallitusohjelmatavoitteiden 2019 mukaisesti: "Kiinnitettävä huomiota hankkeiden elinkeino-, alue-, ja ympäristövaiikutusten arvioinnin, paikallistason korvausten ja jälkihoidon vastuiden näkökulmiin sekä lupaprosessien nopeuttamiseen." 4. Kunnanhallitus edellyttää, että maakuntakaava huomioi vahvemmin luonnonsuojelu- ja luonnonvarat kohdassa vesistöjen suojelun. Kallavesi –Suvasvesi – Saimaa vesistöreitien alueella kaavamääräysten tulee mahdollistaa kalastus-, veneily ja luontomatkailun kehittymistä.	Huomautus liittyy vesiensuojeluun ja vesienhoitoon. Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelmalla vuosille 2016-2021 toteutetaan ja edistetään yhteistä tavoitetta vesien hyvästä tilasta.
Siilinjärvi, annettu lisäaikaa 30.9. saakka	Vastine
Siilinjärven kunnanhallitus antaa Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta seuraavan lausunnon: Maakuntakaavan tarkistamisen tavoitteena on ollut nostaa seudullisen maankäytön rajaa ja yleispiirteistää maakuntakaavaa. Siilinjärven kunta pitää tärkeänä, että maakuntakaavan tarkistamisessa maakuntakaavan merkintöjä ja määräyksiä uudistetaan strategisemmalle ja yleispiirteisemmälle tasolle tavoitteiden mukaisesti. Maakuntakaavassa tulee jättää riittävästi suunnitteluvaraa kuntakaavoitukseen. Tarkoista aluevarausmerkinnöistä tulee luopua, jolloin vaihtoehtoiset yhdyskuntarakenteen kasvusuunnat taajamissa ja työpaikka-alueilla voidaan tarkastella kuntakaavoituksessa. Paikalliset kuntakaavoituksessa suunniteltavat teemat, kuten maa-seutu- ja kyläalueiden suunnittelu, rantarakentamisen ohjaaminen, lähivirkistys- ja ulkoilualueet, maa-ainesten ottaminen tai paikallisesti arvokkaat kulttuuriympäristökohteet tulee jättää maakuntakaavassa tarkemmin osoittamatta ja ohjaamatta. Nyt voimassa olevat	Maakuntakaavan virallistamis- eli tulkitsemismittakaava tulee olemaan koko maakunnassa 1:200 000. Kuopion seudulla voimassa oleva maakuntakaava on tarkempi eli 1:100 000, joten jo kaavan mittakaavan puolesta ollaan siirtymässä yleispiirteisempään suuntaan. Kuopion seudun maakuntakaavan laadinnan aikaan Siilinjärveltä puuttui keskeisiä yleiskaavoja, joten tuolloin maakuntakaava täydensi tätä puutetta. Nyt, kun kunnassa on yleiskaavoja jo varsin kattavasti, on perusteltua yleispiirteistää myös maakuntakaavaa. Pelkkien kohdemerkintöjen käyttäminen asettaa haastetta tilanteissa, joissa maakuntakaavalla yhteensovitetään maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittäviä asioita ja ristiriitoja. Tässä voidaan maakuntakaavan

10.10.2019

maakuntakaavat ovat liian yksityiskohtaisia ja sisältävät paljon kuntakaavoissa ratkaistavia asioita, jolloin valtakunnallisten ja maakunnallisten intressien tunnistaminen ja tulkinta hankaloituu. Erityisesti Siilinjärveä koskevia Yaran ja Puolustusvoimien tarpeita on tarkoitus tutkia uudelleen maakuntakaavassa. Kunta pitää tärkeänä, että myös kyseisissä toiminnoissa pohditaan maakuntakaavan tarkkuustasoa ja siinä esitettäviä merkintöjä nykyinen ja tuleva yleiskaavoitus huomioiden. Siilinjärven kunta on ELY-keskuksen liikennevastuualueen, Väyläviraston ja Traficomin kanssa yhtä mieltä siitä, että Vaajasalon valtakunnallisesta tieyhteysvarauksesta tulisi luopua. Kallansiltojen ja Jännevirran sillan toteutuksen jälkeen tulisi pyrkiä kehittämään Vt9:ää sen nykyisellä sijainnilla. Toivalan ja Lentokentäntien eritasoliittymien toteuttaminen sujuvoittaisi edelleen liikkumista ja mahdollistaisi seudullisesti merkittävän asuin- ja työpaikka-alueiden kasvun niiden ympäristössä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on mainittu sidosryhmäkeskusteluissa esiin noussut tavoite autottomista keskustoista. Siilinjärven kirkonkylän osalta tavoite on toistaiseksi epärealistinen. Kunnan mielestä tavoitteeksi tulisi asettaa autoistumisen kääntäminen laskuun muita liikkumismuotoja kehittämällä, julkisten ja kaupan palvelujen keskittämällä keskustoihin sekä yhdyskuntarakennetta täydentämällä ja eheyttämällä. Ilmastomuutoksen näkökulmasta tulevaisuuden maankäytössä tulisi pyrkiä vähentämään matka- ja matkustus tarpeita vähäpäästöiseen liikkumiseen siirtymisen ohella. Kunnanhallituksella ei ole muuta huomautettavaa osallistumis- ja arviointi suunnitelmaan. Päätös; Keskustelun kuluessa Heikki Jääskeläinen esitti seuraavaa: Esitän, että Laukansalon louhoshankkeesta luovutaan. Tulee liian lähelle Siilinjärven keskustaajamaa. Maakuntakaavan I vaiheessa esitettyä Yaran suojavyöhykettä pienennetään, rajoittaa liikaa alueen kehitystä. Eikö maakuntakaavan tarkoituksena ole luoda	luonnosvaiheessa esittää myös merkintätavoiltaan toisistaan poikkeavia luonnosvaihtoehtoja. Yaran ja Puolustusvoimien asioita tullaan tarkastelemaan seudullisesta ja valtakunnallisesta näkökulmasta. Maakuntakaavan tehtävä on yhteensovittaa ristiriitoja, eikä valtakunnallisia tai seudullisia ratkaisuja voi siirtää ratkaistavaksi kuntatasolla. Tarkentaville kuntakaavoille jää tilaa. Voimassa olevien maakuntakaavojen liikenneväylien kehittämismerkinnät tarkastellaan uudelleen tämän päivän ja tulevaisuuden tarpeiden näkökulmasta. Vaajasalon yhteys ei ole vain liikenneverkoston asia, vaan mahdollinen yhteystarve kytkeytyy Kuopion kaupunkirakenteen kehittämiseen. Kohti autottomia ydinkeskustoja voidaan edetä pienin askelin kehittämällä pysäköintiratkaisuja ja julkista liikennettä sekä edistämällä esteetöntä kevyttä liikennettä. Maakuntakaavassakin tätä voidaan ohjata esim. keskustoja koskevilla suunnittelumääräyksillä ja asia ratkaistaan lopullisesti kuntakaavoissa.
--	--

10.10.2019

edellytykset hyvälle elinympäristölle ja kestäväälle kehitykselle. Koska esitystä ei kannatettu, puheenjohtaja totesi päätökseksi tulleen päätösehdotuksen. Heikki Jääskeläinen jätti päätökseen eriävän mielipiteen.	
Sonkajärvi	Vastine
Päätösesitys: Sonkajärven kunnalla ei ole huomautettavaa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Päätös: Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.	Ei aiheuta toimenpiteitä. Merkitään tiedoksi.
Suonenjoki	Vastine
Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus esittää lausuntonaan, seuraavaa: Kaupunki pitää hyvänä kaavan yleistavoitetta siirtymistä nykyisestä osittain melko yksityiskohtaisesta esitystavasta strategisempaan ja yleispiirteisempään suuntaan (kohta 6.1.). Se, että jatkossa merkinnät ja käsiteltävät asiat koskevat vain aidoista vähintään seudullisia toimintoja, mieluiten maakunnallisesti tai ylimaakunnallisesti merkittäviä kohteita tai asioita, on oikeansuuntainen kehitys maakuntakaavan sisältöön (kohta 6.3). Myös nykyisten epäselviksi koettujen kehittämisperiaattemerkintöjen ohjaavuuden parantaminen on kaavan toimivuuden kannalta hyvä asia (kohta 7.1.1). Liikenteen kehittämistarpeissa (kohta 7.2.1) tulee vt9 kehittäminen näkyä myös maakuntakaavassa. Suonenjoen elinkeinoelämän saavutettavuuden näkökulmasta on erityisen tärkeää, että vt9:n liittymät Suonenjoen kohdalla saataisiin vastaamaan kasvavan yritystoiminnan tarpeita mm. raskaan liikenteen osalta. Raideliikenteen osalta seudullista joukkoliikenteen mahdollisuutta ollaan parasta aikaa tutkimassa. Asia on Suonenjoen kannalta merkittävä, sillä kehitetään Kuopion seudun radanvarsikuntien välistä joukkoliikennettä. Mikäli suunnitelturaideliikenne todetaan mahdolliseksi toteuttaa, tulee maakuntakaavassa olla vähintään kehittämisperiaatteet pysähdyspaikkojen maankäytölle.	Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaava-suunnittelussa, mikäli se maakuntakaavan tarkoitus ja mittakaava huomioon ottaen on mahdollista. Vt9 on osoitettu jo voimassa olevassa maakuntakaavassa parannettavana tieosuutena. Alustavasti voidaan arvioida, ettei Vt9:lle ei ole vielä kohdistettu sellaisia laajamittaisia parantamistoimenpiteitä, että kyseisen merkinnän poistaminen tulisi kyseeseen. Seudullista raidejoukkoliikennettä tarkasteleva duoraide -hanke tuottaa arvokasta tietoa maakuntakaavaan. Selvitykset otetaan huomioon maakuntakaavan luonnoksen valmisteluvaiheessa.

10.10.2019

Rantarakentamisen yleismääräyksen tarve selvitetään maakuntakaavassa (kohta 7.7.1). Kaavatyön yhteydessä on määräyksen tarve selvitettävä ja pohdittava, mitä vaikutuksia sillä olisi kuntakaavoitukseen. Päätös: Ehdotus hyväksyttiin	
Tuusniemi	Vastine
Päätösesitys: Maakuntakaavojen tarkistamisen tavoitteena on saada aikaan yksi kokonaisuus, ja samalla nostaa seudullisen maankäytön rajaa ja yleispiirteistää maakuntakaavaa. Tavoitteena on painottaa ja valita niitä maakunnallisia keinoja, joilla tuetaan Pohjois-Savon maakuntastrategian toteutumista. Maakuntakaavan 2040 2. vaiheen teemat ovat painottuneet kehittämis-kohteisiin, ei niinkään yksityiskohtaisiin merkintöihin. Tällöin luodaan kunnille mahdollisuus joustavampaan yleiskaavoitukseen, Maakuntakaavan on hyvä olla lähinnä strategiatasoinen. Vireillä olevassa kaavassa keskitytään enemmän seudullisuuteen ja seudullisuuden merkitys onkin määritelty erikseen. Kaavaan merkitään vain seudullisesti tärkeät asiat ja paikallisesti tärkeät asiat ratkaistaan kuntakaavoituksella. Rakennetun kulttuuriympäristön osalta kohteiden nykytila tarkistetaan ja modernin aikakauden (1950/1960-1990 -luku) kohteet selvitetään maakunnan laajuisesti ja pääasiassa kuntien omien kaavainventointien pohjalta. Maakunnallisesti merkittävien modernin aikakauden rakennetun kulttuuriympäristön arvottaminen tehdään asiantuntijatyönä v. 2019 aikana. Tämä työ on jo ilmeisesti suoritettu, mutta kaikille kunnille ei ole annettu tietoja työn tuloksena. Näin myös Tuusniemen osalta. Virkistysreittien kohdalla tavoitteena on ratkaista mm. moottorikelkkareittien merkintäperiaate. Reittimerkin- nät olisi hyvä pitää edes yhteystarvemerkinnoilla. Reittisuunnitelmien hyväksymisessä on hyvä nojautua maakunnalliseen yhteystarpeeseen. Pohjavesisuojelu ja maa-ainesten otto tulee sovittaa keskenään. Tuusniemen alueella on useita maa-ainestenottoalueita ja osa niistä sijoittuu pohjavesialueelle. On tärkeä saada käyttää jo avattuja maa-ainesalueita	Modernin maakunnallisesti arvokkaan rakennuskannan (1950-1990 -luku) osalta arvottaminen on vielä kesken. Kuopion, Iisalmen ja Varkauden aineistot puuttuvat. Arvottaminen tehdään pääasiassa kuntien omien mm. yleiskaavainventointien pohjalta, mutta mm. Tuusniemellä inventointi on tehty valmiiden aineistojen puuttuessa erillisinventointina konsultin toimesta vuosina 2017-2018. Tuusniemen alustava aineisto voidaan toimittaa kuntaan, ellei sitä konsultti ole vielä toimittanut. Arvottamisen tekee asiantuntijatyöryhmä, jossa on liiton, ELY-keskuksen, Museon ja Museoviraston sekä ProAgrian edustus. Kunnat otetaan arvottamiseen mukaan aluerakennetyöryhmän työskentelyn kautta. Teemojen yhteensovittamista toteutetaan maakuntakaavalla, jossa osoitetaan seudullisesti merkittävät maa-ainesten ottoalueet. Käytössä olevien maa-

10.10.2019

niin kauan kuin niitä voidaan järkevästi ja kestävällä tavalla hyödyntää. Kunnilla on hyvä mahdollisuus osallistua maakuntakaavan laadintaprosessiin olemalla aktiivinen kaavatyötä ohjaavassa työryhmässä, aluerakennetyöryhmässä, johon kuuluvat Pohjois-Savon kuntien kaavoittajat tai muut edustajat sekä Pohjois-Savon ELY-keskuksen edustajat. Tuusniemen kunnalla ei muutoin ole huomautettavaa Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.	ainestenottoalueiden tehokasta, mutta kestävää hyödyntämistä edistetään.
Varkaus	Vastine
Yleisesti Maakuntakaavan yleisenä tavoitteena on valtakunnallisten ja maakunnallisten intressien tunnistaminen ja niihin keskittyminen. Tavoitteena on myös lisätä kaavan strategisuutta, varmistaa riittävä yleispiirteisyys ja joustavuus. Oas:ssa kuitenkin sanotaan, että käsitellään mm. rantarakentamiseen ja tulvariskialueisiin liittyviä teemoja. Pidämme tärkeänä, ettei kaavaa laadita liian tarkaksi ja yksityiskohtaiseksi vaan tällaiset ratkaisut jätetään kuntakaavoitukseen. Kulttuuriympäristö Oas:n mukaan konsultti tekee tarvittavat täydennykset modernin aikakauden rakennetun kulttuuriympäristön kohteiden inventointiin. Kohteiden arvottamiseen perustetaan erillinen työryhmä, jossa on liiton, ELY-keskuksen, museon, Museoviraston ja ProAgrian edustajat. Kohteiden arvottaminen tehdään asiantuntijatyönä vuoden 2019 aikana. Suunnittelujohtaja Paula Qvick on kuitenkin todennut aluerakennetyöryhmässä käydyn keskustelun jälkeen, että kunnilta odotetaan inventointitietoja vuoden 2020 aikana. Olisi hyvä, jos oasiin voisi tämentää, mitä kunnilta odotetaan. Tiukassa taloustilanteessa talousarvioon esitettävien töiden osalta joudutaan tekemään valintoja, jossa muista kuin kunnan omista tarpeista lähtevät selvitykset	Kaavatyössä pyritään löytämään ko. teemoihin seudullinen, yleispiirteinen ohjaus esim. yleismääräyksellä. Laadittava aluerakenneselvitys antaa yleisiä suuntaviivoja myös rantarakentamiselle ja sen sijoittumiselle maakunnan alue- ja palvelurakenteeseen. Modernin rakennuskannan inventointiasia selvennetään OAS:aan. Kunnan kanssa voidaan tarvittaessa myös neuvotella asiasta erikseen. Liiton näkemyksen mukaan Varkauden modernin aikakauden inventointeja ei tarvitse aloittaa tyhjästä. Kaupunki on laatinut sekä painettuja että sähköisiä karttoja ja esittelyjä mm. Alvar Aallon ja Kalevi Väyrysen suunnittelemista rakennuskohteista Varkaudessa. Modernin aikakauden (1950-1990 -luku) maakunnallisesti arvokkaiden kohteiden arvottaminen tehdään pääsääntöisesti kuntien kaavainventointien pohjalta. Näin ollen kuntien on mahdollista tehdä jako paikallisesti ja maakunnallisesti merkittävien kohteiden välillä itse. Mm. Kuopion kaupungin kanssa on sovittu, että

10.10.2019

eivät välttämättä ole etusijalla. Inventoinnin tekeminen ja toimittaminen riippuu kaupunginvaltuuston talousarviokäsittelystä. Esitämme, että em. otetaan huomioon oas:n tavoitteissa ja tehtävissä selvityksissä. Esitämme lisäksi, että asiantuntijaryhmään kutsutaan kunkin kunnan edustajat silloin kun siinä käsitellään ko. kunnan kohteita. Paras asiantuntemus kohteiden osalta löytyy kunnista. Kaavakartasta Nykyisen maakuntakaavan laajat merkinnät (mm. vitostien kehittämisvyöhyke) ulottuvat niin laajalle alueelle, että merkinnän laidalla se ei enää vastaa tarkoitustaan. Silti se joudutaan ottamaan huomioon kuntakaavassa. Lisäksi lähellä toisiaan olevat merkinnät helposti peittävät alleen toiset merkinnät ja niiden alue/viivarajaukset ovat epäselviä. Olisi hyvä jos laajoja kehittämismerkintöjä voisi tarkentaa niille alueille, joita se oikeasti koskee. Suosittelavaa olisi myös selkeyttää kaavakarttaa päällekkäisten merkintöjen osalta tai esimerkiksi tehdä kaavakartasta eri tasoja sisältävä kartta, jossa osan tasoista voisi sammuttaa kartan luettavuuden parantamiseksi. Yhdistelmämaakuntakaavan löytymistä Paikkatietoikkunasta pidämme hyvänä ratkaisuna. Seveso-kohteet Seveso-kohteet ja niiden konsultointivyöhykkeet päivitetyvät Tukesin listan perusteella, johon vaikuttaa muuttuva lainsäädäntö ja laitosten muuttuva toiminta. Kohteet ja niiden vyöhykkeet muuttuvat Tukesin päätöksellä ja maakuntakaavan (kuten myös kuntakaavan) merkinnät voivat vanhentua hyvinkin nopealla aikataululla. Kohteiden ja vyöhykkeiden muutoksia on vaikea hallita tai ennustaa kaavalla. Mikäli kohteet on merkittävä maakuntakaavaan, ne olisi hyvä merkitä vain kohdemerkintöin ja viitata vyöhykkeiden osalta Tukesin listaan. Päivitetty listaus täytyy joka tapauksessa tarkistaa Tukesin sivuilta jokaisen hankkeen kohdalla erikseen.	heidän laajasta inventoitujen modernien rakennusten joukosta kaupungin oma asiantuntija valitsee listan potentiaaleista maakunnallista tai valtakunnallista arvoa omaavista kohteista. Kunnat otetaan arvottamiseen mukaan aluerakenneyöryhmän työskentelyn kautta. Maakuntakaavan kehittämisperiaatemerkinnät on nykyisin esitetty myös kaavakartan rinnalla mittakaavassa 1:1 000 000, joka visualisoi paremmin merkintöjen tarkoitusta. Tulevassa kaavatyössä pyritään parantamaan merkintöjen ulkoasua ja mahdollisia päällekkäisyyksiä karsimaan. Merkintöjen runsaus korostuu tällä hetkellä erityisesti yhdistelmäkaavakartassa, joka sisältää kaikki voimassa olevat kuusi maakuntakaavaa. Kun tulevaisuudessa on vain kokonaismaakuntakaava tai sen 1. ja 2. vaiheen yhdistelmäkartta, on merkintöjen päällekkäisyyttä helpompi hallita. Maakuntakaava-aineistoa jaetaan tulevaisuudessakin digitaalisesti ja kaavakartasta on mahdollista laatia epävirallinen, eri tasoja sisältävä pdf -muotoinen kartta. Vaihtoehtoisia esittämistapoja tutkitaan kaavatyön aikana. Ainakin suurimmat seveso-kohteet voi olla syytä osoittaa suojavyöhykkeineen. Myös ympäröivä maankäyttö vaikuttaa suojavyöhykkeen osoittamistarpeeseen. Suojavyöhyke on hyvä osoittaa silloin, kun on kyse alueidenkäytön tai ristiriitaisten toimintojen yhteensovittamisesta. Seveso-kohdemerkintäänkin voi liittää informaation direktiivin mukaisen konsultointivyöhykkeen olemassa olost.
--	---

10.10.2019

Prosessista Aikaisempien maakuntakaavojen prosesseissa lausunnon antoon eri vaiheissa on varattu yleensä 30 pv. Erityisesti kunnissa lausunnon antaa yleensä lautakunta ja/tai kunnanhallitus, jolloin lausunnon hallinnolliseen käsittelyyn menee muutama viikko. Kuukauden lausuntoaika ei ole aina riittävä kun myös lausunnon valmisteluun on varattava aikaa. Olemme joutuneet useasti pyytämään lisäaikaa kokousaikataulujen perusteella. Esitämme, että tämä huomioitaisiin jo lähtökohtaisesti aikataulua mietittäessä ja kunnilta pyydettyihin lausuntoihin annetaan aikaa 2 kuukautta. Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus päättää antaa edellä olevan lausunnon Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen.	Lausuntoaikaa on 2 kk luonnosvaiheessa, kun lausuntoja pyydetään useammasta kaavaluonnosvaihtoehdosta. Lausunnoille on yleensä mahdollista saada pyynnöstä jatkoaikaa, mikäli se prosessin aikataulun ja esim. viranomaisneuvottelujen ajankohdan puolesta on mahdollista.
Vieremä Vieremän kunnanhallitus korostaa liikenneteeman osalta 5-tien, 88-tien, Kuopion lentokentän sekä rautatieyhteyksien merkitystä teollisuuden logistiikalle. Kevyen liikenteen väylä Iisalmen ja Vieremän välille on välttämätön ekologisuuden ja turvallisuuden näkökulmasta. Retkeilyteeman osalta kunnanhallitus korostaa retkeilyreittien jatkuvuutta yli kunta- ja maakuntarajojen, jolloin reiteistä muodostuu yhtenäisiä kokonaisuuksia. Vieremälle erityisen tärkeitä retkeilyalueita ovat Talaskangas ja Hällämönharjun alue. Päätös: Kunnanhallitus päätti esityksen mukaisesti.	Vastine Maakuntakaavan 2. vaiheessa tarkastellaan kaikki liikennejärjestelmän varaukset: kaikki liikennemuodot sekä kaikki matka- ja kuljetusketjut väylineen ja solmuneen/terminaaleineen. Maakuntakaavan lisäksi em. asioita käsitellään myös käynnissä olevassa Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelman laadinnassa. Liikenne- ja retkeilyteemoja koskevat huomiot merkitään tiedoksi ja otetaan huomioon kaavatyössä mahdollisuuksien mukaan.
NAAPURIKUNNAT JA MAAKUNNAT	
Heinävesi Heinäveden kunnalla ei ole huomauttamista Pohjois-Savon maakuntakaavasta. Jenni Ylikotila, tekninen johtaja	Vastine Ei aiheuta toimenpiteitä. Merkitään tiedoksi.

10.10.2019

Joroinen	Vastine
Joroisten kunnan osalta haluamme saattaa Pohjois-Savon liiton tiedoksi seuraavat huomioon otettavat seikat OAS:n teemojen mukaan: (Huom! Kohdemerkinnät Etelä-Savon 2. vaihemaakunta-kaavasta) 1. Aluerakenne, asuminen ja elinkeinojen kehittäminen: kehittämisperiaatemerkinnot, taajamat, kylät, työpaikka-alueet, teollisuus, Seveso III Tärkeimpänä Etelä-Savon maakuntakaavassa ao. teemaan sisältyvänä kohteena Joroisten kunta pitää Varkauden lentokentän kehittämisaluetta (EKK 4.4). Tavoitteena on säilyttää ja kehittää lentokenttää siten, että lentotoiminta käynnistyisi jälleen ja ympäröiville alueille sijoittuisi yritystoimintaa. Etelä-Savon 2. maakuntakaavasta poistettiin entiset kk2 seutukeskuksen kehittämisvyöhykemerkinnot (Varkaus-Joroinen yhdyskuntarakenteen kehittämisvyöhyke). Joroisten kunta katsoo, että maakunnan vaihdoksen myötä kehittämisvyöhykemerkinnot olisi tarpeen palauttaa takaisin maakunta-kaavaan. 2. Liikenne: tie- ja rataverkosta, vesiväylät, satamat, uiton toimipaikat, lentoliikenne, harrasteilmailu Liikennetarkoituksia ja saavutettavuutta tulee maakuntakaavassa tarkastella monipuolisesti huomioiden niin alueen sisäisen, läpi- ja kauttakulun, kuin alueelle saapumisen tai alueelta lähtemisen liittyvät liikennetarpeet. Tieverkostoon osalta valtatie 5 kehittämistavoitteiden osalta tavoitteen kehittää VT5 tieosuus ympärivuotisesti 100km/h tieksi. Kehittämistavoitteen toteuttaminen edellyttää investointeja valtatie hitaammille osille ja näiden tiemuutosten huomioimisen eri kaavatasoilla. Tavoitteen toteuttamiseksi viitostien tiehankelitalle tulisi nostaa perusparannus välille Juva-Joroinen, joka nykyisin on valtaosin alle 100km/h tiealuetta ja tulee jatkossa toimimaan pullonkaulana viitostien liikenteelle.	Joroisten tilanne Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2040 on erityinen. Valtioneuvoston päätös Joroisten siirtymisestä Pohjois-Savoon 1.1.2021 saatiin OAS:n kuulutuspäivänä. Tämän päätöksen jälkeen Pohjois-Savon liitolla on mahdollisuus valmistella Joroisten osalta esim. tarvittavia selvityksistä. Aikataulullisesti maakuntavaihdos vuoden 2021 alussa sopii myös maakuntakaavan valmisteluun, sillä luonnosten nähtävilläolo on aikataulutettu vuodelle 2021. Tässä vaiheessa ei ole vielä ratkaistu, kuinka voimassa olevasta Etelä-Savon maakuntakaavasta siirrytään Pohjois-Savon maakuntakaavaan. Aihetta on syytä pohtia omana erityiskysymyksenään ja asiasta pidetään kaavaprosessin aikana työneuvotteluja. Kehittämisperiaatemerkinnot pohditaan kaavatyössä koko maakunta huomioiden. Alustavasti Joroisten ja Varkauden alue niin työssäkäyntialueena kuin palvelujen ja asumisen kokonaisuutena tunnistetaan vähintään osaksi 5-tien kehittämisvyöhykettä. Maakuntakaavassa tarkastellaan kattavasti koko liikennejärjestelmää koskevat asiat kaikkien liikennemuotojen ja infraväylien osalta. Yhteysvälin Joroinen – Juva kehittämistarpeita tarkastellaan osana ylimatekunnallista viitostien kehittämisvyöhykettä.

10.10.2019

Tieosuus tulisivat saada mukaan valtakunnalliseen 12 vuoden väyläverkkosuunnitelmaan. Lentoliikenteen osalta on tärkeää, että maakuntakaavatasolla tunnistetaan ja tunnustetaan kaikki maakunnan lentokentät ja paikat sekä niiden toiminnan edellyttämät suoja- ja varoalueet. Joroisissa sijaitsevan Varkauden lentokentän pääasiallinen käyttökohteet liittyvät tällä hetkellä harrasteilmailuun ja sotilasilmailuun. Alueen tavoitteena on kehittää kentän tarjoamia mahdollisuuksia ilmailulle pitkäjänteisesti. Lennonjohtoon ja lennonvarmistukseen liittyvien uusien tekniikoiden myötä lentokenttäoperaatioiden kustannukset tulevat laskemaan, joka parantaa pienten kenttien houkuttelevuutta ja kannattavuutta myös kaupallisessa lentotoiminnassa. Tämän johdosta on tärkeää, että maakuntakaavatasolla huomioidaan lentokentät ja niiden kehittymismahdollisuudet. Raideliikenteen osalta tuodaan esille Vaasa-Parikkala poikkirata ja siihen liittyvät kehittämiskäytännöt. Rata kulkee Pieksämäeltä Joroisten kunnan läpi ja jatkaa matkaa Rantasalmen kautta Savonlinnaan ja Parikkalaan. Joroisten Huutokosken ja Savonlinnan välinen rataosuus perusparannettiin 42 miljoonalla eurolla vuonna 2008, jonka jälkeen rataosan kunto on mahdollistanut myös henkilöjunaliikenteen. Liikennevirasto on kuitenkin sulkenut päätöksellään Rantasalmi-Savonlinna-rataosuuden 1. syyskuuta 2015. Rataosuuden sulkemisen avulla haluttiin mahdollistaa Laitaatsalmen syväväylän rakentaminen. Vaasa-Parikkala poikkiradan kautta kulkevan Junayhteyden palauttaminen edellyttäisi uuden rautatiesillan rakentamista. Hankkeen kustannusarvio on noin 12 miljoonaa euroa. Elokuussa 2019 pääministeri Rinne viittasi Varkaudessa ja Savonlinnassa järjestetyissä tilaisuuksissa mahdollisuuteen, jolla rahoitus uutta siltaa varten voitaisiin löytää. Poikkirata tulisi tämän johdosta huomioida myös Pohjois-Savon maakunta kaavassa. 3. Kulttuuriympäristö: arkeologinen kulttuuriperintö, perinnebiotoopit, maisema-alueet, rakennettu kulttuuriympäristö Kulttuuriympäristöä koskevat maakuntakaavakohteet, -merkinnät ja -määräykset ovat kattavasti esitetty Etelä-	Maakuntakaavassa tarkastellaan kaikki lentokentät ja lentopaikat, jotka ovat vähintään seudullisesti merkittäviä reittiliikenteen, maanpuolustuksen tai harrasteilmailun kannalta. Varkauden lentopaikka lisätään OAS:iin. Joroisten Huutokosken ja Rantasalmen aseman välinen rataosuus on kunnostettu ja edelleen tavaraliikennekäytössä. Joroisten kunnan alueella oleva rataosuus merkitään maakuntakaavaan. Rantasalmen aseman ja Savonlinnan välinen rataosuus on poistettu käytöstä 1.9.2015. Sen mahdollista palauttamista liikennekäyttöön tarkastellaan Suomen rataverkon kokonaiskuvatarkastelussa osana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laadintaa.
---	---

10.10.2019

Savon Maakuntakaavassa. Mikäli kohteita tarkastellaan uudelleen myös Pohjois-Savon maakuntakaavatyön yhteydessä, Joroisten kunnan osalta toivotaan kohteiden määrän osalta tarkkaa harkintaa ja kohtuullisuutta. Tälläkin hetkellä Etelä-Savon maakuntakaavassa on kohteita, joita ei tosiallisesti pystytä enää peruskorjaamaan saatikka ottamaan uusiokäyttöön. Taloudelliset realiteetit on otettava huomioon suojeluarvojen rinnalla. 4. Virkistys: virkistysalueet ja -reitit, metsätalousalueet, joilla ulkoilun ohjaustarvetta, retkeilyreitit- ja alueet, matkailu, virkistyskalastus, hiljaiset alueet Virkistysalueiden, samoin kuin ulkoilu- ja retkeilyreittien kehittämisessä Joroisten kunta toivoo maakunnan rajat ylittävien kokonaisuuksien rakentamista. Joroisten, Pieksämäen ja Leppävirran ulkoilualueista (Kivimäensalo MU 4.61) muodostuu kiinnostava tuote myös kansainvälisen matkailumarkkinoinnin tarpeisiin. Pyöräily- vaellus- ja melontareitit tulisi suunnitella niin, että tuli- ja laavu- paikat palvelisivat yhteisesti kaikkia näiden yksittäisten reittien risteyksissä. Varkauden lentokentän tulevaisuus ja kehitysmahdollisuudet kiinnostavat luonnollisesti Joroisten kuntaa alueen matkailutarjontaa suunniteltaessa. 5. Luonnonsuojelu ja luonnonvarat: luonnonsuojelualueet, pohjavesialueet, maa-ainesten ottoalueet, kallio- harju- ja moreenialueet, kaivosalueet, malmipotentiaaliset alueet, turvetuotanto Myös luonnonsuojelu- ja luonnonvara-asiat on pääosin otettu kattavasti huomioon Etelä-Savon maakuntakaavassa. Harjut ja pohjavesialueet ovat hyvin kartoitettuja ja kattavasti suojeltuja tai muuten turvattuja. Pohjavesialueiden uusi luokitus sekä alueiden rajausten tarkistaminen on käynnissä Etelä-Savossa, mutta Joroisten kunta ei tiedä asian tämän hetkistä tilaa tarkemmin. Maa-ainesten oton turvaamiseksi myös tulevaisuudessa tulisi Joroisissa tarkastella mahdollisia uusia kohteita (kallio- ja moreenialueet) ensisijaisesti Joroisten ja Varkauden välisellä alueella, jotta maa-ainesten kuljetusmatkat pysyisivät kohtuullisina.	Aihepiiri vaatii tarkempaa tutustumista. Kulttuuriympäristöön liittyvät selvitykset, kriteerit ja arvottaminen tehdään yhteismitallisesti koko maakunnassa. Virkistysreittien, luonnonsuojeluverkostojen ja kansallispuistojen kytkeytyminen matkailuun on maakuntakaavan 2040 keskeisiä suunnitteluteemoja. Joroisten alue on ollut mukana keväällä 2019 toteutetussa sähköisessä maa-ainesten tarvekyselyssä. Sidoryhmät ovat tuoneet esille maa-ainesten kuljetuskustannukset.
---	--

10.10.2019

Potentiaalistien kaivosalueiden osalta olisi mielekkäämpää tarkastella alueita, joihin kaivosvarauksia ei voisi tehdä. Näitä kieltoalueita voisivat olla esim. 1-luokan pohjavesialueet kuten esim. Tervaruukinsalo. Mahdollisia uusia turvetuotantoalueita on tarkasteltu Etelä-Savon maakuntakaavassa. Kotimaisen energian huoltovarmuuden vuoksi maakuntakaavassa tulee säilyttää aluevarauksia turvetuotannolle. Asiassa on huomioitava myös turpeen muu kuin energiakäyttö. 6. Yhdyskuntatekniikka ja tekninen huolto: uudet päävesijohtolinjat, uudet pääviemäriinjat, jätevedenpuhdistamot, jätteenkäsittelyalueet Joroisten kirkonkylän ja Varkauden kaupungin välillä on olemassa yhdysvesijohto. Myös yhdysviemäri on nousut aika ajoin keskusteluun, mutta tällä hetkellä suunnitelmaa sen rakentamisesta ei ole. Yhdysviemäriin mahdolliseen rakentamiseen olisi kuitenkin syytä varautua tulevaisuudessa. Yhdysviemäri seuraisi yhdysvesijohdon linjaa Kuvansiin saakka ja sen jälkeen yhtyisi Varkauden Akonniemen puhdistamalle kulkien Kirvesniemen kautta. 7. Muut teemat: rantarakentaminen, vapaa-ajanasuaminen, tulvariskialueet, biotalous, ilmastonmuutos Joroisten kunnalla ei ole lausuttavaa ko. teemasta. Joroisten kunta esittää toiveenaan Pohjois-Savon liitolle, että maakuntakaavan luonnosvaiheessa pidetään kunnan kanssa yhteinen palaveri, jossa keskustellaan mm. Joroisia koskevista erityisen tärkeiksi koetuista seikoista sekä mahdollisista maakunnan vaihtoon liittyvistä kaavakartan epäjatkuvuuskohdista (Etelä-Savo- Joroinen-Pohjois-Savo).	Maakuntakaavan tehtävä on yhteensovittaa eri alueidenkäyttöintressejä vaikutusten arviointiin perustuen, ei kieltää eri elinkeinoja tai alueidenkäyttömuotoja itseisarvoisesti. Ratkaisuille täytyy olla maankäytölliset perusteet. Kunnallisteknisen huollon verkostoja tarkastellaan kehittämisen näkökulmasta ja osoitetaan maakuntakaavassa, mikäli verkostojen kehittämisellä on maakunnallista merkitystä. Joroisten erityiskysymyksistä neuvotellaan jo maakuntakaavan valmisteluvaiheessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan päivitetään Joroisten tilanne.
Pyhäjärvi	Vastine
Kaupunginjohtajan päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää lausua Pohjois-Savon maakuntahallitukselle, ettei sillä ole huomautettavaa	Ei aiheuta toimenpiteitä. Merkitään tiedoksi.

10.10.2019

Pohjois-Savon 2040, 2. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.	
Viitasaari	Vastine
Kaupunginjohtaja päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää lausuntonaan todeta, ettei Viitasaaren kaupungilla ole huomautettavaa Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Päätös: Hyväksyttiin.	Ei aiheuta toimenpiteitä. Merkitään tiedoksi.
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	Vastine
Pohjois-Karjalassa ollaan samalla tavalla laatimassa kokonaismaakuntakaavaa, mutta Pohjois-Savon maakuntakaavasta poiketen kuitenkin yhtenä kokonaisuutena. Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 on etenemässä loppuvuodesta ehdotusvaiheen kuulemiseen. Kokonaismaakuntakaavassa jää kuitenkin joitakin maankäyttömuotoja tarkemmin selvitettäväksi ja läpikäytäväksi seuraaviin kaavaprosesseihin. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto onkin valmistelemassa uuden vaihemaakuntakaavan käynnistystä. Vireillä olevassa kokonaismaakuntakaavatyössä ja mahdollisesti ensi vuonna käynnistytvässä vaihemaakuntakaavassa on useita samoja teemoja ja maankäytön kysymyksiä Pohjois-Savon maakuntakaavan kanssa. Lähes yhtä aikaa vireillä olevat maakuntakaavat mahdollistavat kaavaratkaisujen ja erityisesti ylimaakunnallisten asioiden huomioon ottamisen puolin ja toisin hyvin. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto pitää Pohjois-Savon 2. vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa hyvin laadittuna, ja kaikki keskeiset asiat sisällytettynä.	Seurataan Pohjois-Karjalan maakuntakaavoituksen etenemistä ja jatketaan maakuntarajan ylittävien aiheiden yhteensovittamista. Merkitään tiedoksi.
VIRANOMAISET JA ALUEHALLINTO	
Kuopion kulttuurihistoriallinen museo	Vastine
Pohjois-Savossa on voimassa kuusi maakuntakaavaa. Maakuntakaavojen tarkistamisen tavoitteena on saada aikaan yksi kokonaisuus ja samalla lisätä kaavan strategisuutta, varmistaa riittävä	

10.10.2019

yleispiirteisyys ja joustavuus. Tavoitteena on myös helpottaa maakuntakaavan luettavuutta ja käytettävyyttä. Kaavamerkintöjen painopiste on nykytilan kuvaamisen sijaan tulevaisuuden alueidenkäyttöä kuvaava. Kulttuuriympäristön aihekokonaisuus käsitellään kokonaisuudessaan kaavan 2.vaiheessa, mikä on lähtökohdana hyvä. Kulttuuriympäristöjen kokonaistavoitteena mainitaan kulttuuriympäristön arvojen säilyminen. Aihekokonaisuuden maakunnallisiin lähtökohtiin voisi lisätä Pohjois-Savon kulttuuriympäristöohjelman 2014-2020 "Kulttuuriympäristö kunniaan" ja Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2014 julkaiseman valtakunnallisen Kulttuuriympäristöstrategia 2014-2020:n. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta tavoitteina mainitaan merkintälogiikan tarkistaminen ja yleismääräyksien käyttö mm. inventointitarpeen merkinnässä. Samassa yhteydessä mainitaan Museoviraston VARK- hankkeen olevan käynnistymässä. Museo huomauttaa, että hanke on meneillään ja alkanut alkuvuodesta 2019. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole esitetty tehtävän arkeologisen kulttuuriperinnön selvityksiä tai niiden päivityksiä. Museo kannattaa edelleen jo kaavan I. vaiheessa Museoviraston esittämää teemainventointia harkittavaksi. Vastaavia teemainventointeja on toteutettu mm. Pohjois-Karjalan ja Kainuun tuoreissa maakuntakaavaprosesseissa. Yhtenä Pohjois-Savon maakuntakaavan suunnittelun lähtökohtana mainitaan maakuntasuunnitelma ja sen tavoitteiden toteutumisen tukeminen. Maakuntasuunnitelman kehittämiskärjissä mainitaan matkailun kehittämisen toimenpiteet. Maakunnan arkeologisen kulttuuriympäristön esille nostamisen teemainventoinnin kautta voi nähdä tukevan etenkin alueellisen matkailun kehittämistä. Kulttuuriympäristö matkailun tarkistamisen tavoitteissa mainitaankin Rautalammin osalta (taulukko s. 23) mutta on todettava, että muissakin mainituissa matkailukeskuksissa (Puijo, Runni, Metsäkartano, Tahko, Lohimaa) kulttuuriympäristön arvot ovat läsnä vahvoina. Tässä yhteydessä olisi hyvä huomioida myös Kuopion kansallisen kaupunkipuiston potentiaali matkailu- ja virkistysalueena.	Maakunnallinen kulttuuriympäristöohjelma ja valtakunnallisen kulttuuriympäristöstrategia lisätään lähtökohtiin ja otetaan huomioon kaavatyössä. VARK-hankkeen tiedot korjataan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Teemainventointia ei ole taloudellisten resurssien puutteessa mahdollista toteuttaa. Päivitysinventoinnin hankkeistaminen ja kytkeminen matkailun kehittämiseen sekä ulkopuolisen rahoituksen hankkiminen on yksi vaihtoehto, jota voidaan pohtia. Tässäkin vaihtoehdossa tarvitaan eri sidosryhmien tiivistä yhteistyötä. Maininta kansallisen kaupunkipuiston kytkemisestä maakuntakaavan matkailun kehittämisen tavoitteisiin lisätään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.
---	---

10.10.2019

Maakuntasuunnitelman toimintalinja 3 on hyvinvointipalvelut ja hyvinvointi. Ympäristöministeriön vuosina 2017-2018 toteutetun "Kulttuuriympäristö voimavarana maakunnissa ja alueilla" - hankkeessa tunnistettiin kuusi kulttuuriympäristöihin liittyvää voimavaratekijää, jotka voivat vauhdittaa maakuntien myönteistä kehitystä. Ihmiset kokevat kulttuuriympäristöt merkittävinä identiteetin rakennusosina. Museo toteaa, että kulttuuriympäristössä on alueellista potentiaalia, joka tulisi ottaa paremmin huomioon luontevana osana alueiden kehittämistä, erityisesti hyvinvoinnin ja matkailun osalta. Kulttuuriympäristö voi vahvistaa alueen elinvoimaa ja hyvinvointia. Keski-Suomen maakuntakaavan kulttuuriympäristön vetovoima-alueet ovat tästä hyvä esimerkki mutta Pohjois-Savossa museovetoisesti vastaavaa kokonaisvaltaista paikkatietotarkastelua ei tämän maakuntakaavan aikataulussa ole mahdollista toteuttaa. Yhdeksi kulttuuriympäristön tavoitteeksi kerrotaan modernin aikakauden kohteiden tarkistaminen. Kuopion kulttuurihistoriallinen museo pitää linjausta hyvänä, sillä maakunnan modernia rakennusperintöä ei ole suurelta osin aiemmin inventoitu. Nykyisten valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien kohteiden nykytilanne tarkistetaan. Arvottaminen tapahtuu asiantuntijatyönä, ja se valmistuu vuoden 2019 aikana. Kuopion kulttuurihistoriallinen museo osallistuu kohteiden arvottamista varten perustettuun työryhmään. Arvottaminen on edelleen kesken. Valmis aineisto julkaistaan verkkojulkaisuna, joten aiemmin julkaistuja kulttuuriympäristöselvityksiä ei enää paineta. Mapgets-nimisen verkkoalustan toimivuudesta museoviranomaisella ei ole kokemusta. Toimivuuden kannalta tärkeää on kohteiden haettavuus.	Aihetta käsitellään yhdessä maakunnan aluekehityksen kanssa. Mapgetsissa kohteita voidaan hakea vapaalla sanahaualla, kategorialla ja ajoituksella/kohteen iän mukaan.
Finavia Oyj	Vastine
Maakuntakaavan alueella sijaitsee Finavian ylläpitämä Kuopion lentoasema. Kaavan keskeisiä lähtökohtia on määritelty mm. valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden perusteella. Tavoitteissa on todettu valtakunnallisten lentoasemien kehittymismahdollisuuksien turvaaminen. Lisäksi on todettu melulle herkkien toimintojen tai uusien asuinalueiden sijoittamisen edellyttävän	Meluselvityksen päivitys lisätään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

10.10.2019

riittävää meluntorjuntaa. Tämän varmistamiseksi Finavia toteaa, että riittävän etäisyyden säilyttäminen melua tuottavien ja melun haitoille herkkien toimintojen välillä on tarpeellista ja järkevää. Pohjois-Savon voimassa olevassa maakuntakaavassa on esitetty Kuopion lentoaseman lentokonemeluennuste vuodelle 2025. Maakuntakaavan uusimisen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on todettu, että kaavassa huomioidaan Kuopion lentoaseman mahdolliset uudet meluvaikutuksia koskevat selvitykset. Tähän Finavia toteaa, että Kuopion lentoaseman lentokonemeluselvityksen laatiminen ei ole vielä suunnitteilla. Ilmavoimien hävittäjien uusimishankkeen aikataulun vuoksi uutta lentokonemelu- selvitystä ei ole järkevää laatia ennen kuin uusi kalusto on käytössä tai siitä on olemassa riittävät tiedot. Finavia katsoo, että uusien lentokonemelun leviämistä koskevien tietojen sisällyttäminen nyt käsiteltävään maakuntakaavaan olisi tarpeellista, jotta lentoaseman liikenteen ja toimintojen muutokset voidaan huomioida pitkän tähtäimen maankäytön suunnittelussa. Tämän vuoksi Finavia esittää, että se laatii yhteistyössä Ilmavoimien kanssa maakuntakaavaa varten asiantuntija-arviona nykyiseen ennusteeseen pohjautuvan korkean tason päivityksen. Finavia on varautunut Kuopion lentoaseman kiitotien jatkamiseen etelään. Jatkeen toteuttaminen ei ole toistaiseksi ajankohtaista, mutta se on säilytettävä varauksena ja huomioitava alueen maankäyttöä suunniteltaessa. Tämä saattaa rajoittaa alueen käyttötarkoitusta ja korkeiden laitteiden tai rakennusten sijoittamista. Finavia tarkistaa tämän vuoksi LL-alueen rajauksen mahdollisen päivittämistarpeen. Tavoitteena on raja, joka riittävissä määrin sisältää mahdolliset kiitotiejatkevaraukset ja lentoaseman toimintavarmuuden kannalta olennaiset toiminnot ja laitteet, kuten sisemmät esterajoitusalueet ja lähestymisvalolinjat. Finavia muistuttaa, että kaavassa tulee ilmailulain (864/2014) 158 §:n mukaisesti huomioida lentoaseman esterajoitusalueet. Finavia katsoo, että selkeintä olisi esittää kaavassa lentoaseman esterajoituspinnat. Finavia toimittaa tästä aineistoa kaavoittajalle.	Meluselvityksen karkeakin päivitys on tarpeellinen. Aikataulullisesti selvityksen olisi hyvä olla käytettävissä luonnosvaiheessa vuonna 2021. Kiitotien jatkamisen vaikutukset lentokentän aluevaraukseen, päivitettävään meluselvitykseen, ympäröivään alueidenkäyttöön ja toimintojen yhteensovittamiseen, otetaan huomioon maakuntakaavaluonnosta valmisteltaessa. Esterajoituspintoja ei ole aikaisemmin osoitettu maakuntakaavakartalla, mutta se on osa kaavatyön taustaineistoa. Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaavassa esterajoituspinnat huomioitiin tuulivoima-alueiden suunnittelussa.
--	--

10.10.2019

Fingrid Oyj	Vastine
Kiitämme lausuntopyynnöstänne. Fingrid Oyj:llä ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.	Ei aiheuta toimenpiteitä. Merkitään tiedoksi.
Metsähallitus	Vastine
Metsähallitus pitää hyvänä tavoitteena lisätä maakunta-kaavan strategisuutta, yleispiirteisyyttä ja joustavuutta, joka tuo enemmän mahdollisuuksia perusteellisimpiin selvityksiin tehtäviin yleiskaavoihin ja asemakaavoihin. Virkistys OAS:n linjaus siitä, että V-, MU ja matkailumerkinnöistä jätetään vain seudullisesti merkittävät, on hyvä. Virkistysalueet ja -reitit Tavoitteena osoittaa matkailun kannalta maakunnallisesti tärkeimmät reitit. Merkittävyys määritellään maakunnan ulkopuolisten yhteyksien tai esim. matkailukohteiden ja niiden välisien reittitarpeiden perusteella. Virkistysalueiden verkostot, kytkös myös luonnonsuojelualueisiin, kansallispuistoihin jne. Tavoite jätetään avoimeksi: palaute OAS:sta. Metsätalousalueet, joilla ulkoilun ohjaustarvetta MU. Retkeily Merkintöjä karsitaan (seudullinen raja). MU-alueita yleiskaavoitettu, joten toteutuneisuuden tarkastelu tarpeen. Pohditaan, sisältyykö suunnittelumääräykseen eri maankäyttömuotojen ohjaus? Retkeilyalueiden verkostot, kytkös luonnonsuojelualueisiin, kansallispuistoihin jne. Matkailu (sis. virkistyskalastuksen) Yhteys maakunnan matkailustrategiaan ja kehittämisperiaate-merkintöihin. Merkintöjä karsitaan. Osoitetaan matkailukeskukset kuten Tahko, Lohimaa, Metsäkartano, Runni, Puijo, Kasurila. Muut esim. Rautalampi (kultt.ymp.), vesimatkailu. Matkailuseminaari tuo tähän uutta tietoa. Onko syytä pohtia luonto-ohjelmapalveluihin liittyvää verkostoa?	

10.10.2019

7.4.4 Virkistyskalastus Otsikko sivulla 24 voisi olla Kalankasvatus, koska siinä puhutaan luonnonravintolammikoista ja kalanviljelylaitoksista. 7.4.5 Hiljaiset alueet Kaavaan merkittyjä hiljaisia alueita tuskin tarvitaan Pohjois-Savoon varsinkin, jos näille alueille halutaan lisää elinvoimaa ja matkailijoita. Hiljaiset alueet Hiljaiset alueet ovat tärkeitä esim. kytkeytyessään kansallispuistoihin. Tavoite jätetään avoimeksi: palautetta odotetaan OAS:sta. Luonnonsuojelu ja luonnonvarat Valtion maiden maankäytölliset ratkaisut tehdään alueellisissa luonnonvarasuunnitelmissa ja metsätaloustyössä olevien alueiden yksityiskohtaisempi monimuotoisuuden turvaaminen alue-ekologisella suunnittelulla. Pohjois-Savoa koskeva voimassa oleva luonnonvarasuunnitelma on valmistunut 2017 ja alue-ekologisen suunnittelun päivitys valmistuu vuoden 2019 lopussa. Luonnonsuojelu ja luonnonvarat Luonnonsuojelu Arvioidaan maakunnan luonnonsuojeluverkoston kattavuus ja edustavuus (Pohjois-Savon ELY-keskus). Puutteet tuodaan esille maakuntakaavavarauksissa. Maakuntakaavassakin luonnon monimuotoisuuskadon estämiseksi tavoite on esimerkiksi edustavan ja kytkeytyneen suojeluverkoston luominen. Uhanalaisia luontotyyppisiä suojellaan. Uusia selvityksiä, mm. kivikot, hyödynnetään merkittävien luontotyyppien osoittamisessa. Luonnonsuojelualueet Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetään: Luonnonsuojelualueiden verkostoja ja alueellista jakautumista pohditaan yhteistyössä ELY-keskuksen asiantuntijoiden kanssa hyödyntäen mm. Metso Zonation -ohjelmaa⁴. Zonation-analyysin epätarkkuus ja puutteet tulee tuntea, kun sitä käytetään. Analyysi perustuu merkittävältä osin metsävaratietoon (kasvupaikka, puulaji, keskiläpimitta ja tilavuus), joka ennustaa varsin heikosti	Aiheen käsittely toisaalta osana elinkeinoja ja toisaalta osana virkistysteemaa tai matkailua voisi selkiyttää otsikon ja sisällön ristiriitaa. Voimassa oleviin maakuntakaavoihin verrattuna merkintöjä on tarkoitus karsia. Myös hiljaisten alueiden <i>säilyttämistä</i> on toivottu. Aiheeseen etsitään ratkaisua kaavaluonnoksissa, joissa voidaan luonnosvaihtoehdosta riippuen, sekä esittää, että olla osoittamatta hiljaisia alueita. Kaavatyön aikana tutustutaan luonnonvarasuunnitelmaan ja alue-ekologisen suunnittelun päivitykseen.
---	---

10.10.2019

luontoarvojen esiintymistä. Tehdyt hakkuut vaikuttavat luontoarvojen esiintymiseen paljon pidemmältä ajalta kuin analyysissä on mahdollista käyttää hakkuiden toimenpidehistoriaa, jota on saatavilla vain ajalta, kun sähköinen metsänkäyttöilmoitus on ollut käytössä. Lajitieto ei ole kattavaa tai tasalaatuista, suurinta osaa alueesta ei ole inventoitu ja jotkin kohteet on inventoitu hyvinkin tarkkaan. Tämä aiheuttaa harhaa analyysiin.	Zonation -analyysin puutteet pyritään ottamaan tulkinassa huomioon. Myös muiden selvitysmenetelmien käyttöä tutkitaan yhdessä sidosryhmien kanssa. Syksyn aikana Zonationista ja sen käytöstä maakuntakaavoituksessa saadaan lisätietoa seminaareissa.
Museovirasto	Vastine
Voimassa olevien maakuntakaavojen tarkistamiseen perustuva kokonaismaakuntakaava laaditaan kahdessa vaiheessa, joista 1. vaihe on hyväksytty ja lainvoimainen. Tavoitteena on tehdä maakuntakaavoista yksi kokonaisuus ja samalla lisätä kaavan strategisuutta, yleispiirteisyyttä ja joustavuutta. Tärkeää on myös valtakunnallisten ja maakunnallisten intressien tunnistaminen ja niihin keskittyminen. Tarkistamisessa varmistetaan myös maakuntakaavan yhteys maakuntasuunnitelmaan. Maakuntakaavojen seuranta-analyysissä selvisi, että lähes kaikki teemat kaipaavat päivitystä. Monissa kunta-kaavoissa tavoitevuosi on jo pidemmällä kuin voimassa olevissa maakuntakaavoissa. Toisen vaiheen teemoja ovat: Aluerakenne, asuminen ja elinkeinojenkehittäminen; Liikenne; Kulttuuriympäristö; Virkistys; Luonnon-suojelu ja luonnonvarat; Yhdyskuntatekniikka ja tekninen huolto. Lisäksi erityisteemoina ovat mm. rantarakentaminen ja vapaa-ajan asuminen ja biotalous. Ilmastomuutosta käsitellään läpileikkaavana teemana. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on informatiivisesti laadittu, hyvin jäsenneilty ja helppolukuinen. Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2040 käsiteltävien asioiden/merkintöjen tulee olla vähintään seudullisesti merkittäviä, mieluiten maakunnallisesti ja ylimaakunnallisesti merkittäviä. Kaavaselostuksessa selvitetään myös tarkemmin seudullisuuden kriteerejä. Kaavatyön mittakaavaa selvitetään selostuksessa ja todetaan, että kaavaa on myös tulkittava tässä mittakaavassa, jolloin paikalliset asiat jäävät kuntakaavoitukseen.	Ei aiheuta OAS:iin liittyviä toimenpiteitä. Merkitään tiedoksi.

10.10.2019

Museovirasto pitää hyvänä, että kaavatyön pohjana käytettävien väestöennusteiden realismia parannetaan. Tavoitteena on edelleen lisätä Pohjois-Savon vetovoimaa, mutta lähteä kuitenkin liikkeelle todennäköisesti toteutuvasta kehityksestä, missä väestö pienenee. Myös ilmastokysymykseen kiinnitetään asiallisesti huomiota. Kulttuuriympäristöstä Arkeologisten inventointien tilanne kaavoitettujen alueiden ulkopuolella on vanhentunut ja huono. Inventointitarve tullaan toteamaan yleismääräyksessä. Tavoitteena on päivittää valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet tulevan valtioneuvoston päätöksen perusteella. Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet osoitetaan päivitysselvityksen (2018) ja siitä saadun päätöksen perusteella. Museovirasto pitää hyvänä, että liitto tarkistaa maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävien rakennetun kulttuuriympäristön kohteiden nykytilanteen. Lisäksi maakunnan modernin aikakauden (1950/1960-1990-luku) kohteet selvitetään pääasiassa kuntien omien kaavainventointien pohjalta. Museovirasto osallistuu modernin rakennetun kulttuuriympäristön kohteiden arvottamiseen tänä vuonna. Suunnitelman mukaan päivitetyt maisemakokonaisuudet ja modernin ajan rakennettu kulttuuriympäristöaineisto julkaistaan sähköisesti, selailtavana Mapgets-alustalla, eikä painettua julkaisua enää koota. Mapgets-alustan käytettävyys tällaiseen tarkoitukseen selvinnee lähivuosina. Maakuntakaavoissa on osoitettu 11 hiljaista aluetta. Museovirasto pitää niiden osoittamista tärkeänä myös tulevassa kaavassa. Museovirasto ehdottaakin tutkittavaksi, voisiko hiljaisten alueiden, virkistys-, viheralueiden ja kulttuuriympäristöjen osalta löytyä yhteistä esimerkiksi kehittämisperiaatteeksi asti.	Hiljaisten alueiden, virkistys-, viheralueiden ja kulttuuriympäristöjen mahdollista yhteistä kehittämisperiaatetta/merkintää pohditaan kaavaluonnosta valmisteltaessa.
Pohjois-Savon ELY-keskus	Vastine
Maakuntakaavan tavoitteita on valmisteltu hyvässä yhteistyössä, eikä sillä ole lausuttavaa nähtävillä olevasta	Ei aiheuta toimenpiteitä. Merkitään tiedoksi.

10.10.2019

suunnitelmasta. Lausunto on laadittu yhteistyössä ELY-keskuksen eri vastuualueiden kesken.	
Puolustusvoimat	Vastine
Puolustusvoimat on osallinen. Seuraamme ja lausumme kaavoituksen eri vaiheissa. 1. vaiheessa Puolustusvoimat on tuonut kaavaan sen vaiheen asiat, joita tarvittaessa tarkennetaan. Kiinteistöpäällikkö, DI Kari Ponkilainen	Ei aiheuta toimenpiteitä. Merkitään tiedoksi. Lainaus Finavian OAS-lausunnosta: <i>”Finavia esittää, että se laatii yhteistyössä Ilmavoimien kanssa maakuntakaavaa varten asiantuntija-arviona (Rissalan lentokenttäalueen) nykyiseen ennusteeseen pohjautuvan karkean tason (meluselvityksen) päivityksen.”</i>
Sisäministeriö	Vastine
Sisäministeriö ilmoittaa, ettei sillä ole lausuttavaa asiassa.	Ei aiheuta toimenpiteitä. Merkitään tiedoksi.
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry	Vastine
Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaihe on tullut vireille. Pohjois-Savon maakuntahallitus on hyväksynyt kokouksessaan 26.8.2019 (95 §) vireilletulon ja maakuntakaavan 2040 2. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville maankäyttö- ja rakennuslain 63 § mukaisesti. Maakuntakaavan 2. vaiheessa käsitellään aluerakenteeseen, asumiseen, elinkeinojen kehittämiseen, liikenteeseen, kulttuuriympäristöön, virkistykseen, luonnonsuojeluun ja luonnonvaroihin sekä yhdyskuntatekniikkaan liittyvät aiheet. Yleistä SAK:n mielestä on hyvä tapa tehdä maakuntakaavan vaikutusten arviointia useammassa osassa ja teemoittain. Tällainen toimintamalli mahdollistaa laajan viranomais- ja sidosryhmäyhteistyön lisäten läpinäkyvyyttä. Merkittävää tulevaisuuden kannalta on ilmastomuutoksen torjumisen nostaminen yhdeksi maakuntakaavan teemojen läpileikkaavaksi näkökulmaksi. Valmistelun tavoitteet on esitetty hyvin ja tarvittavalla tarkkuudella. Maakuntakaavan tavoitteiden tarkistukseen on käytetty sidosryhmien kanssa käydyn vuoropuhelun lisäksi tarpeellinen määrä tulevaisuustyöpajoja, seminaareja sekä tilaisuuksia kuntien- ja viranomaistahojen kesken. Maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen aihekokonaisuudet palaute	Ei aiheuta OAS:iin liittyviä toimenpiteitä. Merkitään tiedoksi.

10.10.2019

Liikenne: SAK:n mielestä valtatie 5 ja itärata ovat maakunnan aluetalouden kannalta tärkeitä. Molemmat tulisi saada liitetyksi EU:n TEN-T liikenneverkon ydinverkkoon. Alemman tason tieverkon kuntoon on kiinnitettävä huomiota erityisesti alueiden työpaikkojen saavutettavuuden näkökulmasta. Näiden kohtien tulisi olla myös liikennejärjestelmäsuunnitelmassa vahvasti esillä. Muut teemat mm. ilmastonmuutos läpileikkaavana teemana: Työllisyys ja ympäristöpolitiikka on yhteensovitettavissa. On huolehdittava siitä, että ilmastonmuutoksen vaikutukset ja torjumisen toimenpiteet eivät vaikuta negatiivisesti alueen työpaikkoihin. Tulevaisuuden suunnitelmissa tulee olla ehdotuksia, jotka ovat vahvistamassa maakunnan työllisyyttä. Ilmastonmuutoksen torjumisen vaikutuksia arvioitaessa, olisi samassa yhteydessä aina arvioitava työllisyysvaikutukset.	Pohjois-Savon liitto on 26.8.2019 tehnyt liikenne- ja viestintäministeriölle esityksen valtatie 5 ja Savon radan sisällyttämisestä Euroopan laajuiseen liikenneverkon ydinverkkoon. https://www.pohjois-savo.fi/tietopalvelut/uutispyta/artikkeli/viitostie-ja-savon-rata-saatava-eun-ten-t-ydinverkkoon.html
Suomen Turvallisuusverkko Oy	Vastine
Suomen Turvallisuusverkko Oy:llä ei ole lausuttavaa tai osallistumistarvetta suunnittelukokonaisuuteen liittyen.	Ei aiheuta toimenpiteitä. Merkitään tiedoksi.
Siilinjärven kunnan ympäristöterveyspalvelut	Vastine
Pohjavesialueiden vedenlaadun turvaaminen on ensiarvoisen tärkeää ja alueille ei lähtökohtaisesti tulisi sijoittaa toimintoja, joilla voi olla vaikutusta maaperään ja pohjaveden laatuun. Huoltoasemille ja vastaaville toiminnoille tulisi osoittaa uudet alueet pohjavesialueiden ulkopuolelta, siten kuin se on maakuntakaavassa mahdollista. Maa-ainesten ottoalueiden ja kaivostoiminnan sijoittelussa tulisi huomioida tärkeät pohjavesialueet ja varmistaa riittävät suojavyöhykkeet pohjavesialueiden vedenlaadun turvaamiseksi. Päävesijohtolinjojen läheisyyteen ei tulisi sijoittaa vedenlaatuun mahdollisesti heikentävästi vaikuttavia toimia, kuten maa-ainesten ottoa tai muuta raskasta teollisuutta, joista aiheutuu tärinää ja mahdollisesti päästöjä maaperään. Pääviemäriinjojen, jätevedenpuhdistamoiden ja jätteenkäsittelyalueiden sijoittamisessa on huomioitava tärkeät pohjavesialueet. Turvetuotantopotentiaalien alueiden valuma-alueilla sijaitsevien virkistyskäytössä olevien vesistöjen	Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaava-suunnittelussa, mikäli se maakuntakaavan tarkoitus ja mittakaava huomioon ottaen on mahdollista. Pohjavesien turvaaminen maakunnallisen vesihuoltovarmuuden näkökulmasta on yksi maakuntakaavan tavoitteista. Pohjavesialueet esitetään ELY-keskuksen rajauksen ja luokittelun mukaisesti. Pohjavesialueen yhteensovittaminen muihin teemoihin osoitetaan esim. suunnittelumääräyksissä.

10.10.2019

vedenlaatu ja turvemaiden vedenlaatua heikentävät päästöt tulisi huomioida turvemaiden käyttöä suunniteltaessa maakuntakaavassa. Tiivis yhdyskuntarakenne antaa mahdollisuuden käyttää voimassa olevaa toimivaa julkista joukkoliikennettä ja kevyen liikenteen väyliä. Yhdyskuntarakenteen suunnittelussa tulisi huomioida kävelijöiden lisäksi myös pyöräilijät. Virkistys- ja luonnonrauha-alueiden osoittamiselle lisätään omalta osaltaan ympäristön terveellisyyttä. Valtatiealueilla, raideliikenteellä sekä merkittävästi liikennettä aiheuttavilla alueilla, kuten työpaikka- ja teollisuusalueilla tulee huomioida melun leviäminen ja sen vaikutukset asuinympäristöihin. Etenkin yölliset melut ovat haitallisia, sillä yöaikaisen häiriöttömän levon turvaaminen on tärkeää ihmisen terveyden kannalta. Myös maa-ainesten otto sekä kaivostoiminta aiheuttavat melu- sekä pölyhaittoja, minkä vuoksi kyseisille toimintoille tulisi varata riittävät suojavyöhykkeet asuinalueisiin nähden. Yaran osalta on huomioitava tuotannon ja liikenteen aiheuttamat melu-, värinä- ja pölyhaitat. Yaran toiminnan mahdollisesti jatkuessa ja laajentuessa tulee haittoja minimoida kaavasunnittelun ja suojavyöhykkeiden avulla. Toiminnalla voi olla myös pintavesivaikutusta, minkä vuoksi lähialueen virkistyskäytössä olevien vesistöjen vedenlaatu tulee turvata. Kuopion Sorsasaloon suunnitteilla olevan Finnpulp Oy:n biotuotetehtaan vaikutukset alueellisesti ovat merkittävät. Tehtaalla on arvioitu olevan vaikutusta etenkin raskaan liikenteen määriin sekä kohtalainen vaikutus meluun ja vesistöpäästöihin. Meluarvojen on arvioitu ylittävän lähikiinteistöillä valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) mukaisen loma-asuntoalueiden päiväohjearvon 45 dBA sekä eräillä kiinteistöillä myös loma-asuntoalueiden yöohjearvon 40 dBA. Hajupäästöt on arvioitu vähäisiksi, mutta sääolosuhteista riippuvaisiksi ja poikkeustilanteisiin liittyviksi. Poikkeustilanteet voivat aiheuttaa hajuhaittaa laajalle alueelle. Maakuntakaavassa tulisi huomioida Finnpulp Oy:n biotuotetehtaan toteutuessa syntyvät alueelliset vaikutukset.	
--	--

10.10.2019

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom	Vastine
Traficom pitää tärkeänä että liikenteen tavoitteissa painotetaan kestävää, ilmastoystävällistä ja hiilineutraalia liikkumista. Yksityiskohtaisena kommenttina seuraava: Osallistumis- ja arviointisuunnitelman kohdassa 7.2.4 (Lentoliikenne, harrasteilmailu) ei Kuopion lentoaseman meluvaikutuksia huomioida riittävällä tavalla. Tekstistä tulisi poistaa sanat "<i>mahdollisuuksien mukaan</i>". Tekstin tulisi siis olla esimerkiksi muodossa "<i>Tavoitteena on ottaa huomioon mahdollisuuksien mukaan Kuopion lentoaseman meluvaikutusten uudet 2020-luvulla valmistuvat selvitykset.</i>" Mikäli Joroisten kunta liitetään Pohjois-Savon maakuntaan, tulisi harrasteilmailun osalta kaavassa mainita myös Varkauden lentopaikka. Yhteiskunta on investoinut siihen vuosien varrella paljon, mutta lentopaikka on nyttemmin jäänyt vähälle käytölle.	Teksti tarkennetaan OAS:iin. Mikäli meluselvityksiä tämän maakuntakaavatyön aikana valmistuu, ne otetaan tietysti huomioon. Lainaus Finavian OAS-lausunnosta: "<i>Kuopion lentoaseman lentokonemeluselvityksen laatiminen ei ole vielä suunnitteilla. Ilmavoimien hävittäjien uusimishankkeen aikataulun vuoksi uutta lentokone-melu- selvitystä ei ole järkevää laatia ennen kuin uusi kalusto on käytössä tai siitä on olemassa riittävät tiedot. Finavia katsoo, että uusien lentokonemelun leviämistä koskevien tietojen sisällyttäminen nyt käsiteltävään maakuntakaavaan olisi tarpeellista, jotta lentoaseman liikenteen ja toimintojen muutokset voidaan huomioida pitkän tähtäimen maankäytön suunnittelussa. Tämän vuoksi Finavia esittää, että se laatii yhteistyössä Ilmavoimien kanssa maakuntakaavaa varten asiantuntija-arviona nykyiseen ennusteeseen pohjautuvan karkean tason päivityksen.</i>" Maininta Varkauden lentopaikasta lisätään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Oas päivitetään muutenkin Joroisia koskevilta osilta.
MUUT YHTEISTYÖKUMPPANIT, YHDISTYKSET YM.	
Linja-autoliitto, Jukka Haavikko	Vastine
1.Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2.vaihe: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) (Liite 2) liittyen, siellä mainitaan Tie- ja rataverkoston osassa joukkoliikenne ja hyvä niin. Suunnittelumääräyksiin voisi lisätä joukkoliikenteen edistämisen yhteyteen myös kuntakeskusten <u>henkilöliikenteen terminaalien</u>, linja-autoasema, solmupiste, keskuspysäkki tai millä nimellä sitä kussakin kunnassa halutaan kutsua, mutta sellainen tulisi löytyä = paikka mihin taajaman kautta kulkeva kaukoliikenne voi	Henkilöliikenteen terminaaliverkosto lisätään tavoitteisiin. Henkilöliikenteen terminaalien järjestämistä voidaan edistää esim. taajamatoimintojen alueen kaavamääräyksessä.

10.10.2019

sujuvasti saapua ja sieltä lähteä = nopea väylä sinne ja takaisin valtatielle. Kaikki kaukoliikenteen vuorot eivät välttämättä poikkea taajaman sisällä, joten niitä asiakkaita varten valtatie varteen kunnolliset ja näkyvät pysäkit ja niiden saavutettavuus kävellen, pyörällä ja saattoliikenne henkilöautolla. Suurempien taajamien läheisyyteen aluevaraus liityntäliikenteelle = henkilöauton pysäköinti + bussipysäkki. Ts. liityntäpysäkillä voi tulla ja pysäköidä henkilöauton ja jatkaa julkisella kulkuvälineellä. 2.Moottorikelkkareitit; talviaikana kansainvälisten matkailijoiden suosituin aktiviteetti on moottorikelkkailu. Jotta matkailuyritykset voisivat investoida moottorikelkkailun kehittämiseen, niin sen osalta perusinfra = reitit pitää olla olemassa. Käytännössä kaupunkialueilta pitää päästä myös pidemmille reiteille – syrjemmällä oleviin matkailukeskuksiin ja/tai toiseen maakuntaan eli pelkästään matkailukeskuksen ympäristön reitistö ei riitä. Vaikka reittien rakentaminen on ”nihkeää”, niin se ei poista niiden tarvetta ja kaavalla sitä voidaan ohjata. Savossa matkailuun ollaan panostamassa entistä enemmän, joten reittienkin tarve tulee lisääntymään. Esimerkiksi Savo Grow kehitysyhtiöllä on matkailun kansainvälistymishanke menossa ja siihen kysynnän lisääntymiseen matkailuyrityksillä pitää olla monenlaisia tuotteita tarjottavana. Selvitysten mukaan moottorikelkkailija jättää huomattavan summan rahaa/vrk verrattuna muihin matkailijaryhmiin. Toisten mielestä moottorikelkkailu ei ole ekologista kulkemista. Kelkkailu on kuitenkin laillista ja jo nyt safariyrityksillä on käytössä Suomessa valmistettuja sähkökäyttöisiä moottorikelkkoja ja ne ovat ekologisia, eikö totta? Toisaalta kaavan tehtävänä ei ole niinkään vaikuttaa käyttövoimaan kuin reitistöön. Matkailuyritykset itse tekevät kilpailukykyiset tuotteensa ja asiakkaan valinnoissa ekologisuus on kasvava trendi, joten ekologisuus ja sähkökelkkojen kysyntä ja määrä tulee väistämättä lisääntymään sitä kautta. Oleellista on, että kaavalla tuetaan ja mahdollistetaan matkailuyritysten kilpailukykyä maailmanlaajuisilla markkinoilla.	Palaute reittien tarpeesta otetaan mahdollisuuksiin mukaan huomioon moottorikelkkareittien merkintöjä suunniteltaessa.
--	---

10.10.2019

Vapo Oy	Vastine
Pohjois-Savon kokonaismaakuntakaava 2040 tavoitteena on lisätä kaavan strategisuutta, varmistaa riittävä yleispiirteisyys ja joustavuus. Pohjois-Savon maakuntakaavan 2. vaiheelle on asetettu myös teemakohtaisia tavoitteita. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti yhtenä tavoitteena on lisätä ja selkeyttäminen kehittämisperiaattemerkintöjä ja korvata näillä nykyisiä yksityiskohtaisia merkintöjä. Vapo pitää tavoitteita hyvinä, erityisesti kaavan yleispiirteisyyden lisäämistä pidämme hyvänä kehityksenä. Mielipiteessämme haluamme nostaa esiin erityisesti seuraavat kohdat: Kohta 7.5.1. Luonnonsuojelualueet Tarkistamisen tavoitteena on arvioida maakunnan luonnonsuojeluverkoston kattavuus ja edustavuus. Tarkastelu on hyvä tehdä, jotta kaava saadaan ajantasaistettua ja puutteellisesti suojellut luontotyytit saadaan tarvittavassa määrin suojelun piiriin. Samalla haluamme korostaa, että luonnonsuojelualuemerkintöjen tulisi pääsääntöisesti perustua jo perustettuihin kohteisiin ja virallistettuihin suojeluohjelmiin. Kaavoituksessa on lisäksi kiinnitettävä huomiota merkintöjen yksiselitteisyyteen ja maanomistajan oikeuksiin saada suojelusta täysimääräinen korvaus ripeällä aikataululla. Soidensuojelun täydennysehdotuksen kohteiden osalta halumme muistuttaa, että täydennysehdotus ei ole virallistettu suojeluohjelma. Soidensuojelun täydennysehdotuksen periaatteiden mukaisesti näiden kohteiden suojelu yksityismailla tulee perustua vapaaehtoisuuteen. Kohteita voidaan kaavoittaa suojeluun ainoastaan maanomistajan hyväksynnällä. Koska soidensuojelun täydennysehdotus ei ole valtioneuvosto hyväksymä suojeluohjelma, olisi parempi esittää ehdotuksen kohteet kaavassa ainoastaan liitteenä. Suojelumerkinnän ne saisivat vasta maanomistajan suostumuksella tai kun alue on lunastettu suojeluun. Kohta 7.5.6. Turvetuotanto Vapo kannattaa kohdan tavoitetta, jonka mukaan maakuntakaavan tarkistamisen tavoitteena olevaa turpeen käytön kokonaisvaltainen tarkastelu. Vaikka turpeen käyttö energiantuotannossa on vähentynyt, sillä on yhä	Merkitään tiedoksi. Vapo Oy:n kanssa järjestetään neuvottelu. Turvetuotannon käsittelyä tai jopa mahdollista poisjättämistä maakuntakaavasta pohditaan neuvottelujen perusteella.

10.10.2019

merkitystä huoltovarmuuden näkökulmasta. Tarkastelussa on otettava huomioon myös muu turpeen käyttömuodot. Tälläkin hetkellä maakunnassa turvetta käytetään myös mm. kuivikkeena ja maanparannukseen. Turpeella on maailman laajuisesti lisääntyvä merkitys kasvualustojen raaka -aineena. Lisäksi tulevaisuuden uudet käyttömahdollisuudet on pidettävä mielessä.

Maakuntakaava 2040 yhteydessä tulee päivittää sekä maakunnan toiminnassa olevien tuotantoalueiden pinta-alarajaukset ja uudet potentiaaliset tuotantoon soveltuvat alueet. Päivityksessä tulee varmistaa, että alue on teknisesti turvetuotantoon soveltuva. Alueva-
rauksissa on otettava huomioon myös tuotantoalueiden vesienkäsitteilyrakenteiden vaatima pinta -ala. Luonnollisesti tulee huomioida myös muut tuotantopinta-alaan vaikuttavat tekijät, kuten maanomistus, ympäröivä asutus, mahdolliset pohjavesialueet ja luonnonarvot, joilla lainsäädännön mukaan on merkitystä ympäristölupaprosessissa. Riittävällä uusien turvetuotantoalueiden kaavoituksella ei määritellä yksistään alueidenkäytön tulevaisuutta vaan otetaan myös vastuuta alueellisesta työllisyydestä ja energiaomavaraisuudesta.

Sen sijaan oudoksumme OSA:n turvetuotannon yhteydessä olevaa mainintaa, jonka mukaan "voidaan esim. yleismääräyksellä osoittaa valuma-alueiden vedenlaatu-tavoitteet" ja edelleen "Käytöstä poistuneiden turpeenottoalueiden jälkikäyttö ja hoito (puolikosteikot) voidaan myös määritellä".

Haluamme muistuttaa, että turvetuotanto on ympäristöluvan varaista toimintaa. Se edellyttää, että tuotantoon suunniteltavat alueet ovat tuottajan hallinnassa. Ympäristölupaharkinnassa arvioidaan ja ratkaistaan tapauskohtaisesti luvansaannin edellytykset alueelle sekä vaikutukset ympäröivään luontoon ja alapuoliseen vesistöön sekä annetaan tarvittavat lupamääräykset haittojen minimoimiseksi. Näin turvetuotannon vesistövaikutukset alapuoliseen vesistöön tulevat selvitettäväksi ja arvioitavaksi kattavasti jokaisen ympäristölupahankkeen yhteydessä. Ympäristölupa ei mahdollista alapuoleisen vesistön pilaamista, minkä vuoksi jokaiselle tuotantoalueelle määritellään ympäristöluvassa alapuoliseen vesistöön johdettaville vesille päästö- tai reduktioraja, joita

10.10.2019

toimija on velvollinen noudattamaan. Turvetuotanto on luvanvaraisena toimijana velvollinen huolehtimaan myös vesistöpäästöjensä tarkkailusta, joten turvetuotannon kuormitusosuudet ovat hyvin selvillä Pohjois-Savossakin. Ainoastaan turvetuotantoon liitetty maininta vedenlaatatavoitteista on outo siitäkin näkökulmasta, että EU:n vesipuitedirektiivin mukaisissa vesienhoitosuunnitelmissa ja toimenpideohjelmissa tavoitteet vesien tilalle on jo asetettu. Mikäli maakuntakaavoituksen yhteydessä on suunnitelmissa osoittaa valuma-aluekohtaiset vedenlaatatavoitteet, tulee sen koskea tasapuolisesti kaikkia valuma-alueiden maankäyttömuotoja ja ihmistoimintoja. Vedenlaatatavoitteita määritettäessä on muistettava, että veden laatu on kaikkien valuma-alueille olevien eri toimintojen ja maankäyttömuotojen summa. Kaavoituksen yhteydessä on selvitettävä valuma-aluekohtaiset maankäyttömuotojen pinta-ala- ja kuormitusosuudet. Vasta sen jälkeen voidaan ohjata valuma-aluekohtaiset vedenlaatatavoitteet kaikille eri toiminnoille ja maankäyttömuodoille. Turvetuotannon aiheutuva kuormitus on ainoastaan osa kunkin vesistöalueen kuormituksesta. Vesistöjen tilaa voidaan parantaa ainoastaan vähentämällä kaikkien kuormitusta aiheuttavien toimintojen ja eri maankäyttömuotojen kuormitusta. Vesistön tilan paraneminen ei ole riippuvainen ainoastaan yhdestä maankäyttömuodosta. Turvetuotannon kuormittava pinta-ala Pohjois-Savossa on noin 4 000 hehtaaria. Turvetuotannon osuus Pohjois-Savon valuma-alueille (3. jakovaiheen mukainen tarkastelu) on varsin pieni. Kaikilla valuma-alueilla turvetuotannon kuormittavien alueiden pinta-alaosuus valuma-alueesta jää alle 3 %:iin. Yleensä sen osuus on tätäkin pienempi, jääden yli puolella (n. 60%) valuma-alueista alle 1% osuuteen, 24 % valuma-alueista 1-2 %:in väliin ja ainoastaan 17 % valuma-alueista se pinta-alaosuus valuma-alueesta on 2-3 % välillä. Näin ollen on selvää, että turvetuotannon kuormittava osuus valuma-alueilla ei yllä määräävään kuormitusosuuteen, vaan sen kuormitusosuus valuma-alueiden	
---	--

10.10.2019

kokonaiskuormituksesta jää kaikkialla vesistöalueilla marginaaliseen asemaan. Haluamme tuoda esiin, että käytöstä poistuneiden ja poistuvien turvetuotantoalueiden jälkihoidon ja siihen liittyvän tarkkailun osalta tarvittavat määräykset annetaan kunkin alueen ympäristöluvassa. Sen sijaan turvetuotannon jälkeinen seuraava maankäyttö (jälkikäyttö) on maanomistajan päätettävissä oleva asia, ei kaavoittajan. Jälkikäyttö ei kuulu myöskään ympäristöluvan alaisuuteen. Turvetuotannossa olevat alueet koostuvat tuottajien omista ja tuotantotoimintaa varten vuokrautuista alueista. Oikeus maankäytöstä päättämiseen kuuluu maanomistajille. Maanomistusolosuhteiden lisäksi seuraavaan maankäyttöön vaikuttavat myös muut yksittäisen alueen ominaisuudet. Maakuntakaavoitusprosessissa ei ole mahdollista määrittää turvetuotannon jälkeistä maankäyttöä. Eikö siihen ole edes tarvetta. Haluamme tuoda esiin, että Pohjois-Savon maakunnassa turvetuotannossa oleva ala on noin 4 000 hehtaaria, joka on noin 0,23 % Pohjois-Savon maakunnan maapinta-alasta. Lisäksi tuotantoalueet muodostavat varsin pieniä yksittäisiä kokonaisuuksia. Pohjois-Savon maakuntakaavoituksen yhtenä päätavoitteista on yleispiirteistää maakuntakaavaa. Vaikuttaa varsin pieneltä yksityiskohdalta lähteä maakuntakaavoituksessa määrittelemään tuotannosta poistuvien alueiden seuraavaan maankäyttöön. OAS:ssa mainitaan, että "kaavan mittakaava on 1:200 000. Tällöin on huomattava, että kaava myös tulkitaan samassa mittakaavassa." Kohta 7.7.5. Ilmastonmuutos Kohdassa tuodaan esiin aiheen läpileikkaavuus maakuntakaavassa. Tavoitteena on tarkastella maakunnan hiilinielujen määrää. Tarkastelussa on hyvä ottaa huomioon kaikki maakunnan hiilinielut ja niiden laaja -alainen tarkastelu, olivatpa ne soita, metsiä tai nurmipeltoja. Pelkästään soihin keskittyvä hiilinielutarkastelu ei ole riittävä. Lopuksi Vapo Oy toteaa, että kaavan valmistelutyö tulee laatia siten, että aihepiireihin välittömästi kuuluvat osapuolet voivat olla aktiivisesti mukana kaavan	
--	--

10.10.2019

laadinnassa. Tällä voidaan välttää maankäyttömuotojen välisiä ristiriitoja sekä tuoda osaltaan asiantuntijuutta parantamaan kaavan toimintaedellytyksiä. Turvetuotannon osoitettujen uusien alueiden suunnittelu tulee toteuttaa yhteistyössä turvetuottajien kanssa, jolloin kaava -alueiden todellinen tuotantokelpoinen pinta -ala ym. alueen tuotantoon saattamisen kannalta tärkeät tekijät tulevat paremmin huomioiduiksi. Vapo Oy ilmoittaa osaltaan mielenkiintonsa osallistua Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen valmistelutyöhön.	
Joviko Oy	Vastine
Lausunto maakuntakaavaan 2040 TEEMAT: - Aluerakenne, asuminen ja elinkeinojen kehittäminen: kehittämisperiaatemerkinnot, taajamat, kylät, työpaikka-alueet - Kulttuuriympäristö: maisema-alueet, rakennettu kulttuuriympäristö - Virkistys: matkailu - Muut teemat: rantarakentaminen, vapaa-ajanasuminen Kuntaliitto määrittää aluekehityksen seuraavasti: aluekehityksen perusmuuttujia ovat väestönkehitys, työpaikkakehitys ja alueellinen bruttokansantuote. Samat tarkastelukriteerit pätevät myös paikallisesti. Maaninka Kuopion maaseutualueen kehityksen moottorina Maaningan liittyminen vuoden 2015 alusta osaksi Kuopion kaupunkia on herättänyt alueella luottamusta tulevaisuuteen. Kuopion panostukset, kuten entisen kirkonkylän uuden päiväkodin rakentaminen ja urheilutalon peruskorjaus, ovat erittäin myönteinen asia tulevaisuutta ajatellen. Myös yritystoiminta on panostamassa pitkästä ajasta alueen palveluihin. PeeÄssän päätös rakentaa pikaisesti uusi, monipuolisempi S-market ei voi olla vaikuttamatta myös tuleviin alueen palveluinvestointeihin. Peruspalvelujen ja päivittäiskaupan monipuolisuuden parantuminen on hyvä kivijalka kehittää Maaningan taajaman vetovoimaisuutta. Maaningalla on aito tarve ja tahtotila saada alueen	Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaava-suunnittelussa, mikäli se maakuntakaavan tarkoitus ja mittakaava huomioon ottaen on mahdollista. Maakuntakaava 2040:n 2. vaiheen valmisteluun liittyvä aluerakenneselvitys on vireillä. Siinä Pohjois-Savon aluerakenteen kehitystä tarkastellaan vuosina 2000-2019 välillä. Selvityksessä tutkitaan väestön, työpaikkojen ja mm. palvelurakenteen kehittymistä. Aluerakenneselvityksessä tarkastellaan juuri mm. palvelurakennetta ja hahmotetaan sen kehityssuuntia tavoitteellisen maakunnallisen palveluverkoston pohjaksi. Maakunnan väkiluvun kehitystä hahmotetaan YKR-ruutuaineistolla, josta voidaan tutkia mm. Maaningan aluettakin tarkemmin.

10.10.2019

asukasluku taas nousuun. Se vaatii toteutuakseen täysin uudenlaista ajattelua ja ennakkoluulottomuutta kaikilla päättämisen tasoilla. Yritystoiminnan edellytysten luominen aluesuunnittelun ja kaavoituksen avulla antaa uuden lähtökohdan alueen kasvulle. Alueelle on olemassa alustavat hankeideat uuden asuinalueen rakentamisen käynnistämiseksi sekä matkailuhanke, jonka markkinatutkimus on juuri valmistunut. Toteutuessaan matkailuhanke olisi merkittävä päänavaus Pohjois-Savon historian elävöittämiseen ja kunnianosoitus alueen asutuksen alkujuurille, 1500-luvulle. Lähes koko Maaningan entisen kunnan laajuinen valtakunnallisesti merkittävä maisemastatus on alueen menestystekijä, ei uhka vaan mahdollisuus. Mutta vain siinä tapauksessa, ettei se ole rajoittava tekijä kehitykselle, kuten esimerkiksi Maaningan taajaman kanta-alueen kehityssuunnitelmiin. Maisemaan ammattitaitoisesti sovitettu rakennuskanta korostaa luonnon läheisyyttä ja virkistysarvoja. Tämä koskee myös rantarakentamista ja vapaa-ajanasunnon muuttamista vakituiseen asumiseen, jotka ovat merkittäviä syitä muuttaa maaseudulle. On jo useita kuntia, joissa rantarakentamista jopa suositetaan. Maaningan taajaman ulkopuoliset lievealueet ovat hyödyntämättä asumiseen tai yritystoimintaan, koska ovat edullisuusvyöhykkeessä IV. Aikanaan asukkaita ei asiassa kuultu, eikä kartoitusta tulevasta kartoitettu. Luokitus ei mahdollista nykyisellään juuri mitään alueellisia kehitystoimia. Mikäli kaupunki ei halua asemakaavoittaa uusia alueita, yksi ratkaisu voisi olla kevyempien kyläkaavojen toteuttaminen molemmin puolin Maaningan taajamaa. Kunnissa on huomattu, että emätilaperiaate on nykymaailmassa ja kuntatilanteessa enemmänkin rasite ja jarru alueiden kehittymiselle. Hyvänä esimerkkinä Siilinjärvi. Maakuntaliiton päättämät kehittämisperiaatemarkinnat ovat maakuntakaavassa kannanotto liiton ja kaupungin näkemyksestä alueen tulevaisuuteen. Maaningan pitäjäraadin laatima aluestrategia vuosille 2018-2022 on hyvä pohja tarkastella kehityksen visioita. Alueen sijainti keskeisellä työssäkäyntialueella on vahva peruste alueelliselle kehittämiselle.	Maakuntakaavassa korostetaan juuri maisema-alueiden ja kulttuuriympäristön hyödyntämistä esim. matkailuelinkeinossa ja paikallista identiteettiä luovana vetovoimatekijänä.
---	--

10.10.2019

Pyydämme Pohjois-Savon maakuntaliittoa huomioimaan lausuntomme ja tekemään tarvittavat muutokset maakuntakaavaan 2040.	
Käärmelahden kyläyhdistys, Maaninka	Vastine
7.5 Luonnonsuojelu ja luonnonvarat Ote Kuopion kaupungin ympäristönsuojelumääräykset Ympäristö- ja rakennuslautakunta 7.12.2017, sivu 26 ”Kuopiossa on useita pohjavesialueita, jotka ovat tärkeitä joko nykyisen tai tulevan vedenhankinnan kannalta. Vedenhankinnan kannalta merkittävät pohjavesialueet on rajattu ympäristönsuojelumääräysten liitteenä olevaan karttaan. Vedenhankinnan turvaamiseksi pohjavesialueille on annettu muun muassa jätevesien käsittelyä ja lannoitusta koskevia määräyksiä, joilla pyritään estämään pohjaveden pilaantuminen. ” Pohjavesialueilla tulisi ensisijaisesti taata asukkaiden mahdollisuus liittyä kunnalliseen vesi ja viemäriverkostoon, jotta pohjavesi ei pääsisi pilaantumaan. Esim. Käärmelahden Varpasaaren vedenottamon läheisyydessä on osayleiskaavan läheisyydessä rakentamattomia omakotitalotontteja, joiden ei ole mahdollista liittyä kunnalliseen vesi- ja viemäriverkostoon, vaikka sijaitsevat pohjavesialueella Kuopion veden ottaman läheisyydessä (alle 800m säteellä vedenottamosta vesistön läheisyydessä) Pohjavesien suojelun kannalta olisi tärkeää miettiä aluekohtaisesti vaikutukset pohjavesiin ja mahdollisesti lisätä alueelle tarpeen vaatiessa kunnallista infraa. 7.4 Virkistys Maaningalla Tuovilanlahdessa vesistöalue ja Korkeakosken retkeilyalue suomen korkein vapaasti putoava vesiputous ovat huomioon arvoisia kohteita. Maaningan Käärmelahden ja Siilinjärven Patakukkulan väliselle harjualueelle on vuosien saatossa muodostunut monipuolinen retkeilyyn/lenkkeilyyn soveltuva reitistö, josta on tekeillä parhaillaan suunnitelma Siilinjärven kunnan toimesta. Nämä alueet ovat huomionarvoisia kohteita kaa-vaan. 7.6 Yhdyskuntateknikka ja tekninen huolto Maaningan kunnan valtuusto on 19.12.2013 hyväksynyt Maaningan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman. Kuopion kaupungin voimassa olevassa Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman yleisessä osassa ei ole	Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaava-suunnittelussa, mikäli se maakuntakaavan tarkoitus ja mittakaava huomioon ottaen on mahdollista. Pohjavesialueet esitetään ELY-keskuksen rajauksen ja luokittelun mukaisesti (1- ja 2 -luokat), jolloin E-luokakin näkyy merkinnässä. Pohjavesialueen yhteensovittaminen muihin teemoihin osoitetaan suunnittelumääräyksissä. Pohjavesiteemassa voidaan korostaa myös maakunnallista vesihuoltovarmuutta. Virkistysteemaa pohditaan maakunnallisen merkittävyyden näkökulmasta. Maakuntakaavasta jää pois paljon paikallisesti merkittäviä asioita.

10.10.2019

huomioitu Maaningan pohjavesialueita, "Maaningan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat on hyväksytty Maaningan kunnanvaltuustossa 19.12.2013 ja suunnitelmia ei ole tämän työn yhteydessä muutettu Kuopion mallin mukaiseksi. Kuopion pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien yleistä osaa noudatetaan kuitenkin soveltuvin osin myös Maaningan pohjavesialueilla." Maaningan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa todetaan, että "Kunnan viemäriverkostojen suunnittelu ja rakentamista koskevaa tukea tulee kohdentaa ensisijaisesti pohjavesialueille rakennettavaa viemäröintiä varten." Toimenpideohjelmassa on viemäriverkoston laajennus pohjavesialueille jatkuvasti. 16.12.2015 Kuopion kaupungin rakennelautakunta on hyväksynyt Kuopion pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat mukaan lukien jo tehdyn Maaningan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman. Maaningalla ei kuitenkaan viemäriverkoston laajentumista pohjavesialueille ole tapahtunut. 7.7 Muut teemat Rantarakentaminen ja tulvariskialueet Maaningan vesistöjen vedenpinnan vaihteluväli on liian suuri, jotta rantarakentaminen, rantojen virkistyskäyttö ja kalastus olisi luontevaa. Juoksutuksissa tulisi huomioida niin ympäristövaikutukset kuin alueen asukkaiden viihtyvyyteen vaikuttavat seikat. Vedenpinnanvaihtelut ovat viime vuosina olleet huomattavat suuria aiheuttaen vaikeuksia alueen asukkaille, yrittäjille ja matkailijoille. Aluerakenne, asuminen ja elinkeinojen kehittäminen "Vyöhyke I Vahvat kyläkeskukset, joissa palveluverkko-suunnitelmien mukaan on alakoulun säilyminen todennäköistä pitkälle tulevaisuuteen, eikä ole tarpeen varautua asemakaavoitukseen." Käärmelähdessä tulisi nostaa molemmat alueet 1 luokitukseen, jotta alueen arvo uuden koulu ja päiväkodin myötä säilyttäisi alueen kasvun myös vuosien saatossa. Huomionarvoista olisi nostaa myös Varpasaaren ulottuva alue vyöhykkeisiin mukaan, jossa kaavoitettu omakotitalotontteja. Alueella tulisi taata rantarakentaminen ja Käärmelähdän laajentuminen. Käärmelähdessä on Kuopion kaupungin omakotitalotontit käyneet parin vuoden aikana hyvin kaupaksi. Alueella on vetovoimaa, liikenneyhteydet lähikuntiin on hyvät.	Käynnissä olevassa aluerakenneselvityksessä tarkastellaan juuri mm. palvelurakennetta ja hahmotetaan sen kehityssuuntia tavoitteellisen maakunnallisen palveluverkoston pohjaksi. Maakunnan väkiluvun kehitystä hahmotetaan YKR-ruutuaineistolla, josta voidaan tutkia mm. Maaningan aluettakin tarkemmin.
---	--

10.10.2019

Maaningan pitäjäraati	Vastine
TEEMA 1. Aluerakenne, asuminen ja elinkeinojen kehittäminen • Kehittämisperiaatemerkinnot • Taajamat • Kylät • Työpaikka-alueet, teollisuus, se-veso III-direktiivin kohteet <u>Taajamat, kehittämisperiaatemerkinnot</u> <i>”Tavoitteena on lisätä kehittämisperiaatemerkinnot, jolloin ne osittain korvaavat nykyisten maakuntakaavojen yksityiskohtaisia merkintöjä. Kehittämisperiaatteen lisäävät maakuntakaavan strategisuutta ja yleispiirteisyyttä. Niiden avulla voidaan nostaa esille ja profiloita maakunnan vahvuuksia.”</i> <i>”Kyläen maakunnalliset kehittämistarpeet ja erilaisuus pyritään tunnistamaan ja niitä 16 ohjataan suunnittelumääräyksissä. Kylästä ranta- ja mäkikylillä on erilaiset lähtökohdat tiiviiseen mitoittukseen. Loma-asutus ja sen muuttaminen vakituiseksi asumiseksi tuovat kirkonkyläin elinvoimaa. Kyläen viihtyisyys ja elinympäristön laatu on turvattava.”</i> Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) uudistusta valmistellaan parhaillaan parlamentaarisesti ja sen on tarkoitus valmistua 2021. Maakuntakaavan tulisi ottaa kantaa entisten kuntakeskusten kehittämismahdollisuuksiin siten, että tulevissa maakuntakaavaa tarkentavissa MRL:n mukaisissa kaavasunnitelmissa vahvistetaan entisten kuntakeskusten täydennysrakentamisen ja ydinalueiden laajeneminen. Tukemalla vanhojen kuntakeskusten väestörakenteen kehitystä, saadaan palvelut ja elinvoimaisuus säilymään ja kehittymään. Maakuntakaavan tulisi merkinnöillään ohjata Kuopion kuntatasolla tapahtuvaa suunnittelua siten, että Maaningan kuntakeskuksen vetovoimaa ja elinvoimaisuutta tukevia, erityisesti alueen sisältä ja ruohonjuuritasolta nousevia asumiseen ja elinkeinotoimintaan liittyviä kehittämis- ja kaavahankkeita saadaan liikkeelle. Tämänhetkinen yleiskaavan vyöhykejako-merkintä kuntakeskuksen kohdalla on neljä (IV). Yleiskaavakarttaa katsoessa vaikuttaa, että kaavakartasta on Maaningan vanhan	Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaava-suunnittelussa, mikäli se maakuntakaavan tarkoitus ja mittakaava huomioon ottaen on mahdollista. Maakuntakaava 2040:n 2. vaiheen valmisteluun liittyvä aluerakenneselvitys on vireillä. Siinä Pohjois-Savon aluerakenteen kehitystä tarkastellaan vuosien 2000-2019 välillä. Selvityksessä tutkitaan väestön, työpaikkojen ja mm. palvelurakenteen kehittymistä. Kuopion liitoskuntien entisillä kuntakeskuksilla on merkittävä rooli maakunnan palveluverkostossa. Tätä kehitystä ohjataan myös maakuntakaavamerkinnoilla ja suunnittelumääräyksillä, vaikka tavoitteena on osaltaan myös merkintöjen karsiminen ja selkiyttäminen. Kuntakaavoituksen asiat ratkaistaan kuntakaavoissa. Maakuntakaava on ohjeena yleiskaavaa ja asemakaavaa laadittaessa ja muutettaessa.

10.10.2019

kuntakeskuksen osalta unohtunut yksi tarpeellinen alue- rajaus kokonaan pois. Kaavan edullisuusvyöhykemarkintä IV on Maaningan keskustassa käytännössä jäädyttänyt kehittämishank- keiden etenemisen. Virheellisen edullisuusvyöhyke- merkinnän vaikutus käytännön toimintaan tulisi viipy- mättä eliminoida virheen virallisena tunnistamisena sekä teknisenä korjauksena. Myöhemmässä mahdolli- sessa uudessa kaavassa juridinen kaavamerkintä voi- daan korjata. Voimassa olevan yleiskaavan vyöhykkeiden keskeiset periaatteita on mm. <i>”Kuopio panostaa kylien ja ensisijaisesti vanhojen kunta- keskusten palveluvarustuksen ja elinvoiman ylläpitämi- seen mm. korkeatasoisen (=omarantaisenkin) tonttitar- jonnan tuoman väestöpohjan avulla. Resurssien suun- taamisessa vanhat kuntakeskukset asetetaan etusijalle muihin kyliin nähden.”</i> <i>”Taaajaman lievealueilla varaudutaan asemakaavoitetun alueen laajentumiseen.”</i> Vyöhykejako perustuu: - sijaintiin yhdyskuntarakenteessa (etäisyydet, palvelut, tiestö, verkostot jne.) - vakinaisen asutuksen määrään - kaupungin keskustaajaman kasvusuuntiin ja muihin maankäytön edullisuustekijöihin - yleiskaavamerkintöihin” Rakentamisen edullisuusvyöhykkeiden määritelmät yleiskaavassa ovat: ”Vyöhyke I Vahvat kyläkeskukset, joissa palveluverkko- suunnitelmien mukaan on alakoulun säilyminen toden- näköistä pitkälle tulevaisuuteen, eikä ole tarpeen varau- tua asemakaavoitukseen. Vyöhyke II Muut sijainniltaan ja liikenneyhteyksiltään edulliset kyläalueet sekä ne kyläalueet, joissa on syytä varautua tarkempaan kaavoitukseen (asemakaava tai kyläyleiskaava) Vyöhyke III Muut liikenneyhteyksiltään edulliset alueet	
--	--

10.10.2019

Vyöhyke IV Syrjäisimmät haja-asutut alueet sekä alueet, jotka saattavat jossain vaiheessa olla mahdollisia taajaman laajenemissuuntia.

Vyöhyke V Tulevien taajamavarausten alueet.

Vyöhyke VI Nykyisin asumattomat syrjäiset alueet sekä alueet, joilla maankäyttöpaineiden moninaisuus edellyttää vähäisenkin lisärakentamisen erityisen perusteellista arviointia, jottei tulevaa kaavoitusta vaikeutettaisi.”

Kuva: Rakentamisen edullisuusvyöhykkeet

”Vyöhyke I Vahvat kyläkeskukset, joissa palveluverkko-suunnitelmien mukaan on alakoulun säilyminen todennäköistä pitkälle tulevaisuuteen, eikä ole tarpeen varautua asemakaavoitukseen.”

Käärmelahdessa tulisi nostaa molemmat alueet 1 luokitukseen, jotta alueen arvo uuden koulu ja päiväkodin myötä säilyttäisi alueen kasvun myös vuosien saatossa. Huomionarvoista olisi nostaa myös Varpasaaren ulottuva alue vyöhykkeisiin mukaan, jossa kaavoitettu omakotitalotontteja. Alueella tulisi taata rantarakentaminen ja Käärmelahden laajentuminen.

Kylät

Pienempien kylien elinvoimaisuutta tulisi vahvistaa laatimalla kyläkaavoja yhteistyössä asukkaiden ja yrittäjien kanssa.

Loma-asunnot

Loma-asuntojen muuntumista ympärivuotiseksi tulisi edistää.

TEEMA2. Liikenne

- Tie- ja rataverkosto
- Vesiväylät, satamat, uittopaikat
- Lentoliikenne, harrasteilmailu

”Tavoitteena on väylä-, satama- ja uittopaikkamerkintöjen karsiminen maakunnallisesti merkittäviin. Vesiväylien osalta maakuntakaavassa osoitetaan vain syväväylät, maankäytön yhteensovittamisen sekä virkistysten ja matkailun kannalta merkittävimmät ylimaakunnalliset väyläverkot. Lisäksi tavoitteena on osoittaa maakunnallisesti merkittävän uiton ja proomulastauspaikkojen verkosto.

Rakennamme maakunnan menestystä

Pohjois-Savon liitto

Y-tunnus 0827616-7

pohjois-savo.fi

Sepänkatu 1, PL 247

Puhelin 017 550 1400

70101 Kuopio, Suomi

kirjaamo@pohjois-savo.fi

10.10.2019

<i>Uiton pudotuspaikoilla voi olla laajaa merkitystä, vaikka ne eivät sijoittuisi syväväylien varrelle. Esim. Iisalmen Peltosalmelta on runsasta ja maakunnallisesti merkittävää uittotoimintaa, vaikkei syväväylää ole. Uiton pudotuspaikat toimivat myös puskurivarastoina ja saarihakuiden kuljetuspaikkoina. Tähän asti toimijat ovat olleet haluttomia purkamaan uittosäätöä alueilta. Riittävä etäisyys asutukseen tulisi turvata, jotta käyttöä on mahdollista jatkaa.”</i> Iisalmen vesireitti on merkittävä puutavaran uittoväylä. Vesikuljetus on sekä kustannusten että ilmastovaikutusten kannalta puolesta kilpailukykyinen vaihtoehto eikä se rasita maantiekuljetusten tapaan tieverkostoa. Kallansiltojen valmistuttua on myös matkailuun ja vapaa-aikaan liittyvä vesiliikenne päässyt käynnistymään Kuopion pohjoispuolisella vesireitillä. Matkailuelinkeino on Maaninnan alueella vahvassa kehitysvaiheessa ja vesistömatkailulla on tulevaisuudessa merkittävä rooli osana kokonaisinfraa. Vapaa-ajan vesiliikenteen, matkailun, kalastuksen sekä vesikuljetusten ja pudotuspaikkojen säilymisen edellytykset pohjoisella reitillä tulisi varmistaa pudotuspaikat säilyttämällä ja satamaverkostoa ylläpitämällä ja täydentämällä TEEMA 3. Kulttuuriympäristö • Arkeologinen kulttuuriperintö • Perinnebiotoopit • Maisema-alueet • Rakennettu kulttuuriympäristö <i>”Tavoitteena on päivittää valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet tulevan Valtioneuvoston päätöksen perusteella. Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet osoitetaan maakunnan liitossa laaditun päivitysselvityksen (2018) ja siitä saadun palautteen perusteella. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja osa maakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä ja -maisemista olivat nähtävillä maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaiheen luonnoksessa 7.11. – 15.12.2017. Maisemat ja kulttuuriympäristöt siirrettiin käsiteltäväksi maakuntakaavan tarkistamisen 2. vaiheeseen yhdessä arkeologisen kulttuuriperinnön ja perinnebiotooppien kanssa. 1. vaiheen luonnoksen palaute huomioidaan myös 2. vaiheen valmistelussa.”</i>	Huomio Iisalmen reitin merkittävydestä on oikea. Liikenneasioita tarkastellaan maakuntakaavan lisäksi myös Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelmaa laadittaessa. Näin on tavoitteena menetellä.
---	---

10.10.2019

Maaningan seudulla on merkittävä historia Tavinsalmen kuninkaankartanon ajoilta 1500-luvulta lähtien. Muinaismuistoista ainakin Keskisaaren laella on säilynyt lapinhautoja. Tuovilanlahden rakennettu kulttuuriympäristö itäsuomalaisena kylärakenteena on ainutlaatuinen. Maaninkajärven valtakunnallinen kulttuurimaisema-alue rakentuu monimuotoisista talous- ja maisemavyöhykkeistä. Perinteikkään kulttuurimaiseman säilyminen myös Maaninkajärven ympäristön kehittyvillä alueilla tulisi varmistaa. Rakentaminen, elinkeinot ja mahdollinen maa-ainesten otto tulisi toteuttaa kulttuurimaisemaa kunnioittaen. TEEMA 4. Virkistysalueet ja reitit • Metsätalousalueet, joilla ulkoilun ohjaustarvetta • Retkeilyreitit ja -alueet • Matkailu • Virkistyskalastus • Hiljaiset alueet Maaningalla Tuovilanlahdessa vesistöalue ja Korkeakosken retkeilyalue suomen korkein vapaasti putoava vesiputous ovat huomioon arvoisia kohteita. Maaningan Käärmelähdessä ja Siilinjärven Patakukkulan väliselle harjuaalueelle on vuosien saatossa muodostunut monipuolinen retkeilyyn/lenkkeilyyn soveltuva reitistö, josta on tekeillä parhaillaan suunnitelma Siilinjärven kunnan toimesta. Nämä alueet ovat huomionarvoisia kohteita kaavaan. Maaninkajärvi on merkittävä kesä- ja talviaikaisen virkistyskalastuksen kohde. Matkailuelinkeinoa hyödyntävä vesialueiden virkistyskäyttö ottaa vasta ensiaskeleitaan. Matkailusta on odotettavissa Maaningalle tulevaisuudessa elinvoimaa tuova virkistyspaukku. Matkailun vahvimpia vetovoimatrendejä tulevaisuudessa on puhdas luonto vesielementti mukaan lukien. Maaninkajärven vedenlaadun parantamista ja veden kirkastumista tulisi edistää panostamalla entistä voimakkaammin sekä maa-että metsätalouden päästöjen hallintaan. KST. Teema 5 Turvetuotanto. TEEMA 5. Luonnonsuojelu ja luonnonvarat • Luonnonsuojelualueet • Pohjavesialueet	Maakuntakaavassa korostetaan juuri maisema-alueiden ja kulttuuriympäristön hyödyntämistä esim. matkailuelinkeinossa ja paikallista identiteettiä luovana vetovoimatekijänä.
--	--

10.10.2019

- Kallio- harju- ja moreenialueet
- Maa-ainesten ottoalueet
- Kaivosalueet, malmipotentiali-alueet
- Turvetuotanto

Pohjavesialueet ja maa-ainesten ottoalueet

”Tavoitteena maakuntakaavan 2040, 2. vaiheessa on luonnonmonimuotoisuuden edistäminen ja luonnonvarojen kestävä käyttö. Luonnon monimuotoisuuden kato on maailmanlaajuinen ilmiö, vaikka ratkaisut sen torjumiseksi ovat paikallisia. Maankäytön tehostuminen ja elinympäristöjen häviäminen ovat merkittävimmät lajien ja luontotyyppien uhanalaisuutta aiheuttavat tekijät. Biodiversiteettikadon ennustetaan kiihtyvän ilmastomuutoksen seurauksena. Edetessään ne horjuttavat taloutta ja heikentävät ihmisten elinmahdollisuuksia.”

”Pohjavesialueet Tavoitteena on turvata pohjavesien puhtaus ja osoittaa toimenpiteet maakunnallisesti merkittävän vesihuollon kehittämiseksi sekä yhteensovittaa muiden teemojen kanssa. Suunnittelumääräyksen sisältö on keskeinen.

*”Maa-ainestenottoalueet Rakennusteollisuuden, tie- ja rataverkostojen kehittämisen ja kasvavien kaupunkiseutujen tarpeet, soravarantojen riittävyyden turvaaminen – seurataan toimijoiden selvitystuloksia ohjavedenpinnanalaisesta maa-ainestenotosta. **Yhteensovittamistarve muun maankäytön, geologisesti merkittävien alueiden ja pohjavesialueiden kanssa.** Selvitystarve (Liiton eHarava -kysely maa-ainesten tarpeesta vuoteen 2040, 4-5/2019). Tavoitteena on myös edistää kivimateriaalien entistä tehokkaampaa kierrättämistä.”*

Tämä kolahtaa yhteen Maaningan Kinnulanlahdessa Pyssymäessä jossa on vanhaa ja voimassa olevaa maa-ainestenottoa (soraa ja hiekkaa). Ottoalueet sijaitsevat 2-luokan pohjavesialueella (0847602 Pyssymäki, ei vedenottamo, soveltuu vedenottamiseen) jossa voi olla yhteys Valkeisen vesistön Natura-alueen (FI0600042) kautta 1-luokan pohjavesialueelle (Harjamäki-Käärme-lahti 0847651, vedenottamo).

Pyssymäen maa-ainesten ottaminen on päättymässä, koska ottoa ei voida ulottaa syvemmälle kun pohjaveden

10.10.2019

pinta tulee vastaan. Nyt alueella onkin (jo vuosia) suunniteltu ja selvitetty pohjaveden pinnanalaista maa-ainestenottoa. Tätä ei ole Pohjois-Savossa vielä tehty. Sitä ei tokikaan voida luvittaa millään kaavalla, vaan se vaatii Aluehallintovirastolta vesilain mukaisen luvan sekä kaupungilta maa-ainesuostuksen. Mutta suunnittelua tehdään ja syykin on selvä, Siilinjärven Lujabetoni tarvitsee betoniin raaka-aineeksi hyvälaatuista soraa jota Pyssymäestä saadaan ja kuljetusmatka olisi lyhyt, eli kustannukset varmasti siedettävät vaikka pohjavedenalaisten otto on kalliimpaa. Siilinjärven kunnan puolella soran ottaminen käy vähiin, sillä Käärmelahti-Harjamäki harjualue on joko otettu jo tai suojeltu ottamiselta. Eli siksi päät kääntyvät Kinnulanlahteen ja siinä pohjaveden alaiseen ottoon (mahdollisuus mennä alaspäin kenties kymmeniä metrejä). Tässä on kuitenkin omat (suuret) riskinsä ja ottaminen tapahtuu asutuksen välittömässä läheisyydessä, joten rasitusta on myös asutukselle.

Riskitekijöitä ovat alueen aiempi ja nykyinen maankäyttö, eli alueella oleva/ollut autojen korjaustoiminta, huoltoasema vanhoine polttoaineen säiliö rakenteineen sekä vanha kunnostamaton ampumarata. Nämä tekijät yhdessä sen seikan kanssa, että pohjaveden pinnanalaisten ottojen vaikutuksia ei voida etukäteen täysin mallintaa eikä tietää mitä maaperästä liukenee pohjavesiolosuhteiden ja virtaussuuntien mahdollisesti muuttuessa, muodostavat merkittävän riskin maaperän pilaantumiseen sekä pohjaveden pilaantumiseen (sekä Valkeisen Natura-vesistön ja mahdollisesti Harjamäki-Käärmelahti 1-luokan pohjavesialueen).

Maaperän pilaantuminen vaikuttaa suoraan maanomistajiin ja voi aiheuttaa kunnostustarvetta jonka maksajana on maanomistaja, toimija, kunta tai valtio. Pohjaveden pilaantuminen ei voida peruuttaa, eli kunnostaminen ei lähes koskaan ole mahdollista ja se vaikuttaa vedenkäyttäjien (ihmiset, luonto, eläimet, eliöstö jne) ja voi kuljettaa liiaksi aineksia kauas nykyisestä sijainnista. Myös maakannas maa-ainesten ottoalueen ja Maaninkajärven Kinnulanlahden vesistön välillä on vain noin 50 metriä ja riski siihen, että ylempänä oleva vesistön vedenpinta pääsee kannaksen murtuessa valumaan ottoalueelle, on olemassa. Varsinkin, jos ottoa on edelleen

10.10.2019

tuon maakannaksen luona ja ottoalueen pohja ulottuu syvemmälle nykyisestä. Tällöin alueen pohjalla oleva pohjavesi sekoittuu pintaveden kanssa ja sen käyttö talousvetenä vaarantuu. Myöskään Valkeisen Natura-alueen eliöstöä ja suojelua ei saa vaarantaa muilla toimilla, eli pohjaveden pinnanalainen otto voi vaikuttaa myös Valkeisen veden virtaussuuntiin jne. sekä alueen pilaantumisriskiin. Asiassa joudutaan painimaan talouden ja työpaikkojen (tehtaan säilyminen, betonin hinta jne) sekä ympäristölistien arvojen ja riskien välimaastossa. Pohjaveden pinnanalaista maa-ainesten ottoa on mahdollista kokeilla Pohjois-Savossa mahdollisesti muilla alueilla, joissa riskinä eivät ole esim. vanha kunnostamaton ampumarata tai polttoaineen varastointi/jakelu. 2-luokan pohjavesialueilla syrjemmässä ei ole muita toimintoja maa-ainesten oton lisäksi joten siellä kokeileminen on pienemmän riskin toimintaa. Mutta pitkät kuljetusmatkat syövät oton ja soran käytön kannattavuutta. Maaningalla on pohjavesialueita vain 2: Pyssymäen 2-luokan alue ja Keskisaaren (0847601) 1-luokan alue. Näistä tulee pitää huolta ja turvata vesihuolto myös tulevaisuudessa. Turvetuotanto, suoalueet lisalmen vesireitin yläjuoksulla on paljon soita ja turpeenottoalueita. Näiltä alueilta valuu vesistöön humus- ja fosforipäästöjä, jotka tekevät Maaninkajärvestä samean ja rehevöittävät sitä. Vaikutukset ulottuvat jossain määrin aina Kuopion korkeudelle saakka. Haittaa syntyy paitsi paikallisille asukkaille, myös matkailuelinkeinoille ja kalastukselle. Maakuntakaavassa tulisi kiinnittää huomiota lisalmen vesireitin varrella olevien ojitettujen suoalueiden suojavyöhykkeisiin ja valumapäästöjen rajoittamiseen. Valuma-alueella sijaitsevien suometsien mahdollisen lannoituksen vaikutuksia vesistöön tulisi arvioida ja tarvittaessa rajoittaa päästöjen kuriin saamiseksi. TEEMA 6. Yhdyskuntateknikka ja tekninen huolto • Uudet päävesijohto- ja viemäri-verkostotarpeet • jätevedenpuhdistamot • jätteenkäsittelyalueet	
---	--

10.10.2019

Uudet päävesijohto- ja viemäri-verkostotarpeet

Maaningan kunnan valtuusto on 19.12.2013 hyväksynyt Maaningan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman. Kuopion kaupungin voimassa olevassa Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman yleisessä osassa ei ole huomioitu Maaningan pohjavesialueita, ”Maaningan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat on hyväksytty Maaningan kunnanvaltuustossa 19.12.2013 ja suunnitelmia ei ole tämän työn yhteydessä muutettu Kuopion mallin mukaiseksi. Kuopion pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien yleistä osaa noudatetaan kuitenkin soveltuvien osin myös Maaningan pohjavesialueilla.”

Maaningan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa todetaan, että ”Kunnan viemäriverkostojen suunnittelua ja rakentamista koskevaa tukea tulee kohdentaa ensisijaisesti pohjavesialueille rakennettavaa viemärintiä varten.”

Toimenpideohjelmassa on viemäriverkostonlaajennus pohjavesialueille jatkuvasti.

16.12.2015 Kuopion kaupungin rakennelautakunta on hyväksynyt Kuopion pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat mukaan lukien jo tehdyn Maaningan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman. Maaningalla ei kuitenkaan viemäriverkoston laajentumista pohjavesialueille ole tapahtunut.

Ote Kuopion kaupungin ympäristönsuojelumääräykset Ympäristö- ja rakennuslautakunta 7.12.2017, sivu 26

”Kuopiossa on useita pohjavesialueita, jotka ovat tärkeitä joko nykyisen tai tulevan vedenhankinnan kannalta. Vedenhankinnan kannalta merkittävät pohjavesialueet on rajattu ympäristönsuojelumääräysten liitteenä olevaan karttaan. Vedenhankinnan turvaamiseksi pohjavesialueille on annettu muun muassa jätevesien käsittelyä ja lannoitusta koskevia määräyksiä, joilla pyritään estämään pohjaveden pilaantuminen.”

Pohjavesialueilla tulisi ensisijaisesti taata asukkaiden mahdollisuus liittyä kunnalliseen vesi ja viemäriverkostoon, jotta pohjavesi ei pääsisi pilaantumaan. Esim. Käärmelähden varpasaaren vedenottamon

10.10.2019

läheisyydessä on osayleiskaavan läheisyydessä rakentamattomia omakotitalotontteja, joiden ei ole mahdollista liittyä kunnalliseen vesi- ja viemäriverkostoon, vaikka sijaitsevat pohjavesialueella Kuopion veden ottaman läheisyydessä (alle 800m säteellä vedenottamosta vesistön läheisyydessä) Pohjavesien suojelun kannalta olisi tärkeää miettiä aluekohtaisesti vaikutukset pohjavesiin ja mahdollisesti lisätä alueelle tarpeen vaatiessa kunnallista infraa. TEEMA 7. Muut teemat • Rantarakentaminen, vapaa-ajan-asuminen • Tulvariskialueet • Biotalous • Ilmastonmuutos läpileikkaavana teemana <u>Rantarakentaminen</u> <i>”Rantarakentamisen yleismääräyksen tarve selvitetään. Melkein kaikki vesistöt Pohjois-Savon potentiaaleilla ranta-asumisen alueilla on jo yleiskaavoitettu. Yleismääräykselle voi olla tarvetta ohjaamaan vanhojen kaavojen uusimisen yhteydessä asumisen ympärivuotisuutta ja palvelujen tukemista Kirkonkylän lähellä jne. Teemaa tutkitaan aluerakenneselvityksessä.”</i> Rannalla sijaitsevien loma-asuntojen muuntumista ympärivuotiseksi tulisi tukea. Maaseutuasumisen ja luonnon tunnistetut terveysvaikutukset sekä digi-ammattien määrän moninkertaistuminen tuovat lähivuosikymmeninä maaseudulle aivan uudenlaista väestöpohjaa. Maaseutualueiden elinvoima ja infrastruktuuri turvataan mahdollistamalla monimuotoinen asuminen ja työskentely. Rantarakentaminen ja tulvariskialueet Maaningan vesistöjen vedenpinnan vaihteluväli on liian suuri, jotta rantarakentaminen, rantojen virkistyskäyttö ja kalastus olisi luontevaa. Juoksutuksissa tulisi huomioida niin ympäristövaikutukset kuin alueen asukkaiden viihtyvyyteen vaikuttavat seikat. Vedenpinnanvaihtelut ovat viime vuosina olleet huomattavat suuria aiheuttaen vaikeuksia alueen asukkaille, yrittäjille ja matkailijoille.	
---	--

10.10.2019

Kansalaisten maastoliikennevalvontayhdistys ry	Vastine
0) Moottorikelkkareittien rakentamista on maakunta-kaavoissa edistetty maastoliikennelain tarkoituksen vastaisesti Maakuntakaavoin ei pidä edistää maastoliikennelain (MLL) vastaista rakentamista. Maastoliikennelain tarkoituksena on maastoliikenteestä aiheutuvien haittojen vähentäminen. Tähänastisissa maakuntakaavoissa on edistetty MLL:n tarkoituksen vastaista moottorikelkkareittien tehtailua. Maastoliikenteen haitat eivät vähene siten, että ennestään reitittömille alueille pyritään rakentamaan uusia. Maakuntakaavan moottorikelkkailureittien perusteissa ei ole esitetty mitenkään kuinka esitetyt reitit vähentäisivät olemassa olevan maastoliikenteen haittoja. Nykyisen maakuntakaavan moottorikelkkailureittien lähdetietoja ei ole olemassa, jolloin myös perusteista jää mielivaltaisen määrittelyn tuntu. Muun muassa Kuopion kaupungin tahot ovat järkevästi markkinoineet moottorikelkkailua asukkailleen, muka yleisesti tarpeellisena virkistäytymis- ja kulkemistapana, pääosin yksityisten mailla. Reittitehtailun ikään kuin keskeiseksi perusteluksi reittisuunnitelmissa viitattu raportti ”Moottorikelkkaväylien tavoiteverkko / Valtakunnalliset suuntaviivat verkon suunnittelun tueksi” on yhden sittemmin eläköityneen virkamiehen omapäiseen näkemykseen perustuva ja hänen tilauksensa mukaiseksi konsultin laatima maksettu selvitys. Raportissa havitellun reitistön toteuttamiseen ei ole minkäänlaista valtakunnallista päätöstä. 1) Kelkkailureitit haittaavat maanomistajia Jos reitti raivataan 6 metriä leveänä metsään, suorakin reitti vie hehtaarin maapinta-alasta 6 % ja jos reitissä on mutkia, pinta-alamenetys on suurempi. Se merkitsee vähintään 6 %:n tulomenetetyistä kyseisen alueen puumyyntituloista. Tuulitunnelimainen reitti lisää myös riskiä tuulituhoihin, mikä suurentaa metsätulomenetyksiä. Jos reitillä ajetaan vähälumisena talvena, ajelu voi vaurioittaa puiden juuria, jolloin puiden tautiriskitkin	Moottorikelkkareittien käsittely ja mahdolliset merkin-tätävät tai niiden muutokset maakuntakaavassa pohditaan kaavatyön aikana. Koska maakuntakaavasta laaditaan luonnosvaiheessa erilaisia vaihtoehtoja, on mahdollista tutkia myös reitistöjen vaihtoehtoisia esittämistapoja, sijaintia tai olemassaoloa. Aikanaan maakuntakaavan vaikutustenarvioinnissa tullaan tarkentamaan tätäkin puolta.

10.10.2019

kasvavat. Moottorikelkkareitit rajoittavat myös maatilojen kehittämissuunnitelmia, sillä ajelu voi haitata hevostilaa tai lihanautojen ulkokasvatusta. Reitistä aiheutuva rasite sitoo jälkipolviakin. Reitin varrelta on vaikea myydä edes lomatontteja – puhumattakaan vakiasumiseen tarkoitettuja tontteja. Tällöin maaomaisuuden arvo laskee yleensä romahtaen. Nämä menetykset supistavat epäsuorasti myös kunnan verotuloja. Kyseessä on joka tapauksessa loukkaus omistusoikeutta kohtaan. 2) Reitit haittaavat asutusta ja vastuullisesti ulkoilevia Jos reitti kulkee lähellä vaki- tai loma-asuntoja, kelkkaliikenteen melu, pakokaasut ja mahdolliset polttoaine- tai öljyvuodot voivat haitata asukkaita. Etenkin melu kantautuu asuntoihin ja pihoihin, vaikka se tulisi naapurikiinteistöiltä tai loitompaa. Tiedossamme on tapauksia, joissa entistä maaseudun asuintaloa on alettu käyttää talviasuttavana lomapaikana, jossa on (ennen moottorikelkkareitin perustamista) vietetty jouluja ja talvilomia ja jonka lähivesissä on kalastettu. Moottorikelkkareitin perustaminen on lopettanut nämä lumiajan lomat, joten paikallinen kauppias sekä auraaja ovat menettäneet osan tuloistaan. Lisäseurauksia on muutaman asukkaan muuttaminen kaupunkiin, mikä on entisestään niukentanut kunnan verotuloja. Yleisillä ulkoilualueilla – etenkin luonnonrauhaisilla –, kelkoista aiheutuva melu ja pakokaasut sekä latujen tai maaston myllääminen häiritsevät suuresti niitä, jotka liikkuvat luonnossa vastuullisesti: lihasvoimin, luonnon rauhaa ja toisten hyvinvointia kunnioittaen. 3) Reitit kiihdyttävät ilmastonmuutosta. Kasvava metsä puineen aluskasveineen on helpoin ja edullisin tapa sitoa hiilidioksidia. Hiilidioksidi on keskeinen kasvihuonekaasu, joka estää lämpöä karkaamasta avaruuteen ja enentyessään kohottaa ilmakehän lämpötiloja. Hiilidioksidi voi olla sitoutuneena puuaineksessa satoja vuosia ja juurialueen humuksessa jopa vuosituhansia,	
--	--

10.10.2019

millä on suuri merkitys ilmaston säätelyssä. Jos metsään tai maatalousmaahan raivataan reitti eli maata myllätään – reittipohjaksi saatetaan myös tuoda vierasta maainesta –, menetetään maan luontainen mikrobisto. Tämä arvokas mikrobisto ja sen synnyttämä humus auttavat puita ja muuta kasvillisuutta saamaan vettä ja ravinteita sekä taistelemaan taudinaiheuttajaeliöitä vastaan. Siksi reittirakentamisesta aiheutuva kajoaminen maaperään pienentää omalta osaltaan metsän tuottavuutta ja ilmastonielua.

Ilmastomuutos on suurin ihmiskuntaa uhkaava vaara. Sitä on häikäilemätöntä uhmata rakentamalla saastuttavaan polttomoottorikäyttöiseen huviajeluun kannustavia kelkkailureittejä. On vastuutonta valehtelua vähätellä reittien ja moottorikelkkailun ympäristöhaittoja esim. sellaisin selityksin, että pieneksi jäävien liikennemäärien vuoksi kelkkareiteillä ei ole merkitystä ilmastolle. Kuopiossa viranhaltijoiden toistuva vetoaminen pieniin liikennemääriin toisaalta osoittaa, että kyseisille reiteille ei ole maastoliikennelain edellyttämää yleistä tarvetta.

Moottorikelkkailureitin rakentaminen tuhoaa metsän hiilinielua määrällä, joka vastaa keskimäärin yli 3,5 tonnia hiilidioksidia kilometriä kohti vuodessa. Käyttämätönkin rakennettu reitti siis aiheuttaa jatkuvaa ilmasto-haittaa.

Kuopion seudulla onkin syytä ryhtyä kiireellisesti panostamaan moottorikelkkailulle haaskattujen maa-alueiden palauttamiseen alkuperäiseen talousmetsä- ja virkistyskäyttöön. Samalla torjutaan pahenevaa ilmastomuutosta ja kevennetään moottorikelkkailusta yhteiskunnalle ja maanomistajille aiheutuvaa talousrasitetta.

Korulauseitten sijaan tarvitaan käytännön tekoja (Presidentti Niinistö). Vasta silloin toteutettaisiin myös Kuopion kaupunginvaltuuston asettamia tavoitteita: Kaupunginvaltuuston Pöytäkirja 22.10.2018/Pykälä 88 Metsien tulee säilyä ja kehittyä myös hiilinieluna. Hakkuiden lisääntymistä voidaan kompensoida yksityisomisteisten sekä yhteisöjen ja kuntien omistamien

10.10.2019

metsien vapaaehtoisella suojelulla. Siksi Kuopion kaupungin metsäohjelman päivityksessä tulisi huomioida myös ilmastotavoitteet. Samalla voidaan linjata Kuopion kaupungin luontoarvoiltaan arvokkaiden metsien suojelua, kaupunkimetsien virkistysarvon huomioimista ja metsien hoitomenetelmiä sekä mahdollisuuksia uusien alueiden metsittämiseen. Ilmastomuutos on vakava asia, joka ei saa uhata "Hyvän elämän pääkaupunkia".

4) Lämpenevissä talvissa kelkkareittien käyttöaika lyhenee lyhenemistään

Ilmastomuutos näkyy jo Kuopiossa. Ilmatieteen laitos on seurannut lämpötilaa ja sateita vuosikymmenet. Suomessa lämpötilan vuosikeskiarvojen on todettu nousseen (<https://ilmatieteenlaitos.fi/ilmastoviestinta>) ja talvien lyhentyneen.

Moottorikelkalla voi ajaa vain, jos maassa on vähintään noin 15 cm lunta, mikä edellyttää riittävän pitkää pakaskautta. Vuoden 1961 jälkeen Kuopiossa kaikki keskilämpötilaltaan plus-asteiset maaliskuut ovat sattuneet 2000-luvulla; keväämme ovat aikaistuneet.

Ilmatieteen laitos on myös raportoinut lumimäärän ennätyskuukaudet alueittain. Yksikään ennätyksistä ei ole ajoittunut vuoden 2000 jälkeen, sillä lumimäärämme ovat pienentyneet ja lumikausien kestot lyhentyneet. Toisaalta talvisin voi myös esiintyä niin hyytävää kylmyyttä tai voimakasta lumi- tai räntäsadetta, että kelkkailu käy ajelijallekin sietämättömäksi.

Viime vuosina on esiintynyt myös talvimyrskyjä, joissa ajaminen on vaarallista. Kaikki nämä tekijät lyhentävät sitä vuodenaikaa, jona moottorikelkalla ajaminen on ajelijoille mahdollista, turvallista ja siedettävää. Ajokelpoinen aika tulee vuosien mittaan yhä lyhenemään, kunnes se kutistunee olemattomiin.

Kelkkareittien rakentaminen on siten verovarojen syytämistä lämpömittareillakin mitaten näköalattomaan toimintaan. Sen annettakoon jo vihdoin kuolla pois, omaan elinkelvottomaan mahdottomuuteensa.

5) Osa reiteistä on linjattu käsittämättömiin paikkoihin
Kelkkareittien lobbausta on tehty jopa reitille Kuopion lentoasemalta Nilsijään. Sellaiselle reitille olisi tuskin

10.10.2019

edes kysyntää, eikä lentoasemalla ole kelkan ja varusteiden vuokraajaa – hyvä, jos edes taksia tai bussikuljetusta kaupungin suuntaan. 6) Myös suuret onnettomuuskustannukset otettava tarkasteluun kaavatoissa. Moottorikelkkailijoiden onnettomuuksista aiheutuu suuremmat kustannukset kuin moni aavistaakaan: Trafin mukaan moottorikelkkaonnettomuudet ovat henkilövahinkoineen aiheuttaneet 320 miljoonan euron vuotuiset kustannukset yhteiskunnalle. Moottorikelkkareittejä tai -uria on Suomessa noin 20 000 kilometriä. Onnettomuuksista aiheutuneet vuotuiset kustannukset on keskimäärin 16 000 eur/km. Liikennekäyttöön rekisteröityä kelkkaa kohti kustannuksia on koitunut yli 3 500 euroa vuodessa. Vammat hoidetaan pääosin kuntien ja kuntayhtymien verovarilla rahoitetuissa sairaaloissa ja terveyskeskuksissa. 7) Yhteenveto: Moottorikelkkailun edistäminen ei ole yhteiskunnalle kannattavaa eikä kestävää millään mittarilla. Ainoa kestävä, kannattava ja vastuullinen etenemistapa koko maakunnassa on lopettaa kelkkailureittien perustaminen ja ylläpitäminen. Maakuntakaavassa täytyy lopettaa uusien moottorikelkkareittien merkitseminen kaavakarttaan. Kaavakartasta on syytä poistaa kaikki rakentamattomat ja vähän käytetyt moottorikelkkareitit.	
Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry.	Vastine
Maakuntakaavan tavoite kestävästä kehityksestä ja ilmastonmuutoksen huomioiminen ovat mielestämme kannatettavia. Näiden tavoitteiden pitäisi myös näkyä eri hankkeissa. Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen sekä luonnon monimuotoisuuden turvaaminen täytyy pitää maakuntakaavoituksessa läpileikkaavina teemoina. Tulevaisuuden, vuoteen 2040 ulottuvan, maakuntakaavan tulee ottaa entistäkin enemmän huomioon myös kaavaratkaisujen ekologinen	Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaava-suunnittelussa, mikäli se maakuntakaavan tarkoitus ja mittakaava huomioon ottaen on mahdollista.

10.10.2019

ja sosiaalinen kestävyys. Sisällysluettelon mukaan kaikki tarpeellinen aineisto on mukana, mutta osa aineistosta mielestämme puuttuu ja huomautamme niistä. Koska maakuntakaava koskee koko väestöä ja heidän todellinen mahdollisuutensa tutustua siihen on erittäin tärkeää. Tästä syystä olisi paikallaan, että esimerkiksi internetissä olisi linkki niihinkin asioihin, joita itse kaavan Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa tai sen karttaliitteessä ei ole. On järkevää, että lähtökohtana tunnustetaan, että trendinä on koko maakunnan asukasluvun väheneminen ja Kuopion ja ehkä Siilinjärven hyvin maltillinen väkiluvun kasvu. Syksyisin havaittu väestölisäys johtunee suurelta osin siitä, että opiskelijoista osa muuttaa kirjansa opiskelupaikkakunnalle. Jos Joroinen liittyy lähivuosina Pohjois-Savoon, on järkevää, että se on mukana maakuntakaavassa 2040. Nyt se puuttuu arviointisuunnitelmasta ja kaavakartoista. Väylät 1. Tiehankkeena on mukana Vaajasalon linjaus, joka kieltämättä oikaisisi Kuopion ja Joensuun välistä tieyhteyttä. Ehdotamme silti tämän poistoa. Perustelemme poistoehdotustamme sillä, että tämä linjaus vaatisi joko hyvin pitkän sillan tai tunnelin Kallaveden ali sekä pitkän ja täysin uuden metsien ja maatalousmaiden kautta kulkevan tieyhteyden, joka ei edes palvelisi hyvin paikallista asutusta. Silta haittaisi maisemaa. Tätä hanketta ei voi pitää kestävä kehityksen mukaisena. Uudet rakenteet olisivat kalliita saavutettavaan hyötyyn nähden, sillä matka-aika Kuopioon voisi vähentyä noin 10 min, jos matka lyhenisi 15 km. Matka-aikaa ei säästy, jos päämäärä onkin Kuopion sijasta Päiväranta tai Vuorela tai siitä pohjoiseen. Lisäksi vanhalle tielle on hiljan tehty Jännevirran silta, johon on jo panostettu luonnonvaroja ja rahaa. 2. Vesitienä esitetään Päijänne-Saimaa-kanavaa. Ehdotamme senkin poistoa kalliina ja tarpeettomana. Tätä kanavaa on vuosikausia lobattu joko tavarakuljetuksiin tai matkailuun. Tavarakuljetuksessa vesitie kuluttaa enemmän energiaa kuin vastaava	Tässä vaiheessa esillä (Pohjois-Savon liiton internet-sivuilla) on vasta osallistumis- ja arviointisuunnitelma, johon ei liity karttoja, eikä tarkempia selvityksiä. Kun aineistoa kaavatyön edetessä kertyy, se lisätään www-sivulle. Joroinen lisätään nyt OAS:iin, kun valtioneuvoston päätös Joroisten liittymisestä Pohjois-Savoon 1.1.2021 alkaen on saatu (tämä ei vielä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa valmisteltaessa ollut mahdollista). Ennen liittymistä Pohjois-Savon liitto ei ole toimivaltainen kaavoitusviranomaisena Joroisissa. Voimassa olevien maakuntakaavojen liikenneväylien kehittämismerkinnät tarkastellaan uudelleen tämän päivän ja tulevaisuuden tarpeiden näkökulmasta. Vaajasalon yhteys ei ole vain liikenneverkoston asia, vaan mahdollinen yhteystarve kytkeytyy myös Kuopion kaupunkirakenteen kehittämiseen. Päijänne-Saimaa-kanavan ohjeellisen laivaväylän merkintä on hyväksytty osana Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 1. vaihetta.
--	---

10.10.2019

maantiekuljetus tai raidekuljetus, mikä on vastoin lobattua tietoa (http://lipasto.vtt.fi/yksikkopaastot/index.htm). Lisäksi uusi kanava vaatisi huomattavan paljon uutta infraa, joten sen ilmastovaikutukset ovat kyseenalaiset – erityisesti, kun Suomen oloissa voidaan joutua murtamaan jäätä ilmastomuutoksesta huolimatta. Vesikuljetuksia joudutaan lähes aina jatkamaan maakuljetuksin. Matkustajaliikenne mahtuu erittäin hyvin nykyisiin vesistöihin ja tässä kannattaa tukeutua niiden vahvuuksiin, joita meillä nyt jo on. Eri toimijoiden kannattaisi panostaa enemmän jo olemassa olevien matkailukohteiden kunnostukseen – uuden ja arvaamattoman sijaan. Heidän kannattaisi vahvistaa näitä toimia (venevuokraus kuljettajalla tai ilman, reittimatkat, jo valmiit vierasvenesatamat). On syytä ymmärtää, että monilla ulkomaalaisilla ei ole halua, rohkeutta tai valmiutta soutaa venettä tai kuljettaa moottorivenettä pitkin asumattomia alueita. Lisäksi on hyvä tietää, että mm. Götan kanava Ruotsissa ei ole ollut kaupallinen menestys (https://fi.wikipedia.org/wiki/G%C3%B6tan_kanava) vaikka asukas pohja on Suomea paljon suurempi ja talvikausi on lyhempi. Jos tulee hyvin kuivia vuosia, vesireitti voi olla liian matala tavaraliikenteelle. Lobbauksessa on mm. väitetty, että tämä kanava tekisi Suomen järviolueesta maailman laajimman sisävesireitistön, mikä väite ei pidä ollenkaan paikkaansa. Suurempia ovat mm. Venäjän sekä Keski-Euroopan kanava- ja jokireitit sekä Kanadan ja Yhdysvaltain rajoilla olevat isot järvet, joista kaikista on tuhansien kilometrien pituiset reitit meristä meriin, onpa sitten tavoitteena kulkea idän ja lännen tai pohjoisen ja etelän väliä. Mm. kuuluisa Niagaran putous voidaan ohittaa kanavien avulla. 3. Tavaraterminaalit Rautateiden tavaraterminaalit on kuvattu riittävän hyvin ja ne löytyvät kartasta https://www.pohjois-savo.fi/media/kartat/maakuntakaavayhdistelma-ps-10042019.pdf, mistä kiitämme. Rautatietavaraterminaalien tarpeellisuuden ymmärrämme, sillä junakuljetuksissa kuluu selkeästi pienin energiamäärä kilometriä ja tavaratonnia kohti (verrattuna auto- tai laivakuljetuksiin). Kaava-aineiston alustavassa suunnittelussa oli noin 70	Maakuntakaavan tarkistuksen 2.vaiheessa tarkastellaan kaikkien eri liikenne- ja kuljetusmuotojen terminaalit. 1.vaiheessa hyväksyttyihin terminaalivarauxiin tehdään tarvittavat päivitykset ja tarkennukset.
---	--

10.10.2019

maanteiden viereen sijoitettavaa tavaraterminaalia. Niitä ei löydy kartasta. Koska nämä terminaalit todennäköisesti herättävät mielenkiintoa ja jopa vastustustakin, olisi avoimen päätöksenteon kannalta parasta julkaista tiedot heti, kun on tieto näiden paikoista. Jos tieto tulee jälkikäteen, ihmisille on annettava riittävästi aikaa, jotta eri tahot ehtivät antaa julki mielipiteensä eikä asiasta jää salailun makua. 4. Onko kartoissa oltava moottorikelkkareitit vai kevyen liikenteen väylät? Nykyään moottorikelkkareitit ovat herättäneet myös paljon vastustusta, sillä ne voivat estää mm. tietyt maatalouden muodot. Ne voivat häiritä asutusta tai vapaa-ajan asutusta. Enintään muutama sata ihmistä käyttää niitä muutamana talvipäivänä, mutta kunnat panostavat niiden perustamiseen ja ylläpitoon suuria summia. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaan https://www.finlex.fi/fi/oikeus/kho/lyhyet/2006/200602724) niitä ei ole pakko perustaa, vaikka ei olisi mitään erityistä lakia niitä kieltämään ja joku taho ehdottaa niitä perustettavaksi. Moottorikelkkailureitistön kohdalla tulee tarkastella alueelliset virkistyskäyttötarpeet ja –painopisteet. Esimerkiksi hiljaiset alueet voivat olla suuri matkailuvaltti tulevilla vuosikymmenillä ja niiden säilymistä ei tule vaarantaa. Maakuntakaavassa moottorikelkkareittimerkinnöistä tulisi luopua ja mahdolliset uudet reitit ratkaista alemmissa kaavatasoissa alueiden tärkeät ominaispiirteet huomioiden. Turvalliset kevyen liikenteen väylät helpottaisivat tuhansien ihmisten työ-, koulu-, asiointi- ja harrasteliikkumisen tarpeita. Sähköpyörien aikakaudella yhä pidemmät matkat ovat mahdollisia, jolloin työssäkäyntialueet voivat pidentyä. Tosiasia on, että sekä nuorimmat että vanhimmat ihmiset elävät tai joutuvat elämään ilman ajokorttia. Turvallinen kevyen liikenteen väylä voisi olla ratkaiseva tekijä, joka sallisi näiden ihmisten asua haja-asutusalueella tai sallisi sen heille pidempään. Jos maakuntakaavan edes epävirallinen poliittinen tavoite on tukea maakunnan haja-asutuksen säilymistä, kaavoituksen kannattaisi suosia kevyttä liikennettä, joka on myös ilmastomuutoksen kannalta edullisinta. Nykyään polkupyöräretket ovat myös osa lomamatkailua. Jos kevyen liikenteen väylät olisivat	Moottorikelkkareittien tarvetta/esittämistä maakunta-kaavassa pohditaan kaavatyon edetessä. Kevyenliikenteen reittien suunnittelu ratkaistaan useimmin kuntatason kaavoituksella. Maakuntakaavan ohjausvaikutus voi olla sanallinen, yleispiirteinen ja paikallaan erityisesti, jos on tarve ylikunnallisiin tai ylimaakunnallisiin reitteihin.
---	---

10.10.2019

mukana maakuntakaavoissa, se voisi lisätä ympäristöystävällistä matkailua. Nyt moottorikelkkareittejä on mm. järvien jäillä. Ehdotamme ensi sijassa, että poistetaan kokonaan ne moottorikelkkareitit, jotka kulkevat Kallavedellä syväväylän yli jo ihan taloudellista syistä. Toissijaisesti ehdotamme, että poistetaan kaikki ne moottorikelkkareitit, joissa kuljetaan vesistöjen jäillä, sillä näissä paikoissa jäät ovat usein pettäneet kohtalokkain seurauksin. Lisäksi on kohtuutonta, että maanomistaja A voi antaa luvan omille mailleen, vaikka reitin vieressä asuu henkilö B, jonka maille reitti ei tule, mutta jota melu ja käry voivat haitata. Turvetuotantoalueet Suomi on hyvin poikkeuksellinen maa, sillä meillä tuotetaan edelleen energiaa polttamalla turvetta. Monien ulkomaalaisten tutkijoiden on vaikea edes uskoa tätä, sillä Suomea pidetään muuten ympäristöasioissa edistyksellisenä. Suomen on mm. ilmastonmuutoksen tähden ennen pitkää lopetettava turvesoiden turpeenotto polttoon. Entiset turvemaat pitäisi kasvihuonekaasujen vähentämisen tähden muuttaa kosteikoiksi ja lintuvesiksi. Se ei kokonaan lopeta kasvihuonekaasujen tuottoa, mutta voi niitä vähentää. Täten maakuntakaavassa ei tule enää esittää turpeenottoalueita. Merkittävät maisemat Maakunnan valtakunnalliset ja maakunnalliset maisema-alueet on kuvattu muistiona https://www.pohjois-savo.fi/media/liitetiedostot/aluesuunnittelu/maakuntakaava-2040/kaavaselvitykset/aluerakennetyoryhma/maisemaselvitys_2018_ra-portti_fcg.pdf?_id=1565331709 Muistio on hyvin tehty ja perustuu aikaisempiin. Emme halua missään tapauksessa poistaa mitään noista. Pohjois-Savon maakuntakaavassa tulee osoittaa valtakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi kaikki ne seitsemän kohdetta, jotka on esitetty Ympäristöministeriön selvityksessä vuonna 2016. Kaikilla seitsemällä kohteella on yhä merkittävät kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot tallella. Maakuntakaavassa tulee siten säilyttää valtakunnallisesti arvokkaina maisema-alueina Heinäveden reitin vesistömaisemat Leppävirralla ja	Turvetuotannon maakunnallista käsittelytarvetta ja -tapaa pohditaan kaavatyön aikana.
--	--

10.10.2019

Varkaudessa, Mustinmäen kulttuurimaisema, Leppävirran Paukarlahden viljelymaisema, sekä Kuopiossa Puijon, Maaninkajärven sekä Pisan maisemat ja vielä Onkiveden kulttuurimaisemat Iisalmen, Kuopion, Lapinlahden ja Pielaveden alueilla. Perinnebiotoopit Valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaat perinnebiotoopit tulee merkitä maakuntakaavaan. Vaikka perinnebiotooppien päivitysinventointi on vasta käynnissä, tulee jo aiemmin arvokkaiksi luokitellut kohteet säilyttää maakuntakaavassa ja uudet arvokkaiksi luokitellut kohteet lisätä kaavan päivitysten yhteydessä. Jo nyt on tiedossa, että valtakunnallisesti arvokkaiksi perinnebiotoopeiksi on nousemassa mm. Telkkämäen luonnonsuojelualue Kaavilla ja Paimensaari Suvasvedellä Tuusniemellä. Arvokkailla perinnebiotoopeilla on suuri merkitys niin uhanalaisten lajien ja elinympäristöjen turvaamisessa, maisema-arvojen ja paikallisen kulttuurimaiseman suojelussa kuin osana alueiden paikallista vetovoimaisuutta ja identiteettiä. Kaikki edellä mainitut tekijät ovat omiaan vahvistamaan myös seutujen luonto- ja maaseutumatkailupotentiaalia. Virtaaviin vesiin tehdyt padot Maakunnan reittivesissä on patoja. Osa tuottaa vesivoimaa, mutta näistä voimalaitoksista mikään ei ole teholtään merkittävä, sillä vedenvirtaama ja putoukorkuus ovat yleensä varsin vaatimattomia. Meillä on myös vanhoja entisiä myllypatoja yms., jotka katkaisevat vaelluskalojen kutuvaelluksen, mutta niillä ei ole mitään muuta merkitystä. Nämä tulee merkitä maakuntakaavaan, jotta merkityksettömien patojen haltijat voivat itse purkaa nämä padot. Luonnonsuojelualueet Luonnonsuojelualueiden merkintätavoissa maakuntakaavaan tulee noudattaa Ympäristöministeriön linjaa. Luonnonsuojelualueiden verkostojen ja alueellisen jakautumisen tarkastelu on erittäin kannatettava, mutta muistutamme Zonation-ohjelman analyysien perustuvan vain olemassa oleviin aineistoihin. Eli analyysissä eivät välttämättä nouse esille arvokkaatkaan alueet, joilta ei ole esimerkiksi riittävää tietoa lajistosta tai muista	Perinnebiotooppien osalta osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan lisätään tavoite niiden säilyttämisestä. Zonation -analyysin puutteet pyritään ottamaan tulkinassa huomioon. Myös muiden selvitysmenetelmien käyttöä tutkitaan yhdessä sidosryhmien kanssa. Syksyn
---	--

10.10.2019

luontoarvoista. Esimerkiksi kaikki liito-oravahavainnot eivät ole tallennettuina uhanalaisten lajien rekisteriin, mikä vaikeuttaa ko. lajin suojelun verkostomaista suunnittelua. Siksi toivomme suojelualuevarausten pohdintaan myös muiden tahojen (esimerkiksi Metsäkeskus, Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri) osallistamista. Esi- tämme yksityismailla olevien soidensuojelun täydennys- ehdotusten osoittamista maakuntakaavassa suojelu- aluevarauksina. Luonnonsuojelualueita ei pidä perustaa kansainvälisen matkailun näkökulmasta, vaan puhtaasti lajiston tai luontotyyppien suojelutarpeista. Kaikille luonnonsuoje- lualueille ei suojelutavoitteiden takia sovi voimakas mat- kailu- tai virkistyskäyttö. Toivomme, että maakunta- kaavassa esitettäisiin laajojen virkistysmetsäalueiden perustamista luonnonsuojelualueiden ulkopuolelle. Näillä alueilla mm. erilaisten tapahtumien järjestäminen ja maastoa kuluttavat aktiviteetit olisi helpompi ja riskit- tömämpi toteuttaa. Tällaisia kohteita ajatellen MU-mer- kinnän säilyttäminen on edelleen aiheellista. Tarvittavat selvitykset Maakuntakaava 2040 2. vaiheeseen liittyvissä selvitys- tarpeissa toivomme myös maastoon ulottuvia tarkistuk- sia erityisesti silmällä pitäen uusinta luontotyyppien uhanalaisluokitusta. Kuten aiemmin mainitsimme, toi- vomme myös matkailu- ja virkistysalueiden kartoitusta luonnonkauniilta kohteilta paikoilta, joilla ei ole erityisiä luonnonsuojelullisia arvoja. Selvitysaineistojen kokoamisessa kannustamme myös hyödyntämään laajaa sidosyhteistyöverkostoa ja erilai- sia sähköisiä aineistoja (mm. metsävaratiedot siltä osin kun ovat julkisia, soidensuojelun täydennysohjelman kartoitusaineistot, METSO-ohjelman kartoitusaineistot valtion ja mm. Kuopion kaupungin metsistä jne.).	aikana Zonation ja sen käyttö maakuntakaavoituksessa on esillä seminaareissa. Selvitysaineistosta merkittävä osa on sidosryhmien laa- timaa ja niitä pyritään hyödyntämään soveltuvilta osin maakuntakaavatyössä.
Sibelco Nordic Oy Ab	Vastine
Pohjois-Savon ennuste näyttää, että alueen väestö vähe- nee vuosien 2017-2040 aikana. Säilyttääkseen alueen elinvoimaisuutta teollisuuden toimintaedellytykset tulisi vahvistaa. Tämä edellyttää, että liikenneverkoston kun- toa ylläpidetään. Kuuslahden sataman laivaväylän	Ylläpito- ja kunnossapitotoimet eivät tavallisesti vaadi maakunnallista kaavallista ohjaamista. Maakuntaka- voissa osoitetaankin tyypillisemmin laajat kehittämis- tarpeet.

10.10.2019

kunnossapitoon tulisi huomioida, tonnimäärällisesti satamasta kulkee vuosittain merkittävästi rahtia. Kinahmintien ja Kuopiontien (75) kuntoa tulisi ylläpitää varmistaakseen maatalojen, metsätaloustoimijoiden ja kaivosteollisuuden toimintaedellytykset. Kinahmin harjun eteläosan sisällyttäminen maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajauksen sisäpuolelle ei ole perusteltua. Harjun eteläosan maisema on metsätalouden, maatalouden ja kaivostoiminnan muovaamaa. Elinkeinotoiminta on alueelle taloudellisesti merkittävää. Luonnonsuojelualuevarauksia harkitessa tulisi tarkkaan ottaa huomioon myös vaikutuksia elinkeinotoimintaan ja kuulla paikallisia toimijoita, että näkökulmia voisi yhteensovittaa. Tuloksista maastokartoituksista tai muista alueilla tehdyistä selvityksistä tulisi tiedottaa ja esittää alueen toimijoille. Toimijoille tulisi myös varata riittävät mahdollisuudet vaikuttaa maakuntakaavan sisältöön.	Maisema-alueet osoitetaan maakuntakaavassa, mikäli valtioneuvosto päättää päivitetyistä alueista tämän kaavatyön aikana. Sänkimäki-Kinahmin maisema-alueen luokitusta pyritään laskemaan valtakunnallisesta maakunnallisesti merkittävään luokkaan Pohjois-Savon liiton oman asiantuntijankemeyksen mukaan. Tätä perustellaan nimenomaan elinkeinoilla, joiden toimintaedellytykset voidaan maakunnallisen statuksen omaavalla alueella maiseman puolesta turvata. Maisemaselvityksen aineisto on liiton nettisivuilla maakuntahallituksen kokousasian liitteenä (MKH 26.8.2019). Se lisätään myös maakuntakaavan selvityksineen kunnista saadulla palautteella täydennettynä.
YKSITYISHENKILÖT	
A. Siilinjärvi	Vastine
Osallisuus Me (allekirjoittaneet) Leppäkaarten alueen asukkaina katsomme olevamme edellä mainitussa kaivosasian maakuntasuunnittelussa osallisia. Asumme Honkamäen alueella, lähellä Tynnöristä. Matkaa meneillään olevan malminetsintäluvan ja siis suunniteltavan kaivoksen reunaan on noin 500 metriä. Pohjois-Savon maakuntakaavan 1. vaiheen kaava ja nyt käsittelyssä oleva kaavan 2. vaiheen esitys Yaran länsiläajennuksen toteutumisesta suunnitelmissa olevalla tavalla heikentäisi merkittävästi tämän alueen asutus- ja elinkeino-oloja. Tällaiset suunnitelmat ja niiden asteittainen eteneminen toteutukseen hyvin suurella todennäköisyydellä romahduttavat alueen asukkaiden omistamien asuntojen ja kiinteistöjen arvot. Esitämme tässä siitä perustellun pelkomme. Kysymys suuresta omaisuusmassasta. Ja lopulta yksittäisten henkilöiden merkittävistä menetyksistä. Palkkatyöllä hankkimamme omakotitalo menettäisi käytännössä arvonsa. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tätä	Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaava-suunnittelussa, mikäli se maakuntakaavan tarkoitus ja mittakaava huomioon ottaen on mahdollista. Yaran kaivoksen maakuntakaavamerkintöjä koskien järjestetään vuorovaikutustilaisuuksia ja luonnosvaiheessa esitetään myös erilaisia luonnosvaihtoehtoja, joissa Yaran kaivosta koskien voidaan esittää erilaisia kehityskulkuja. Maakuntakaava on yleispiirteinen alueidenkäytön suunnitelma, jonka ensisijainen tehtävä on ohjata

10.10.2019

taloudellista menetystä ei oteta nykylainsäädännössä huomioon, mutta kaivoslupia myönnettäessä asia on otettava käsityksemme mukaan lukuun. Käsityksemme mukaan maakuntakaavassa ei pitäisi luoda vaikuttavia rajoja asukkaiden välittömiä etuja kohtaan. Yaran kaivoksen länsilaaennus Laukansaloon ja Tynnörisen asuinalueelle saakka merkinnee merkittävää haittaa asuinoloille myös tulevan melun, pölyn, värinän ja räjähdysten vuoksi. Alueen taloja ja niiden perustuksia ei ole meidän tietojemme mukaan suunniteltu niin, että läheisyydessä suoritetaan räjähdystöitä. Aiemmin tehdyt melumallinnukset herättävät paljon kysymyksiä. Liitteenä oleva kaivosrekisterin karttapalvelun kuva tulevasta kaivoksen länsilaaennuksesta tuo hyvin esille huolestumme. Pohjana käsityksellemme ja piirrokselle on muun ohessa vireillä oleva malminetsintälupahakemus seuraavalle viidelle vuodelle. Niin myös alueen tutkimiseen käytettyjen varojen kokonaisuus. Asia tulee esille malminetsintäluvan hakemuksesta. Kaivos tulisi merkittävän taajaman äärelle. Yaran malminetsintäluvan jatkohakemus osoittaa, että yhtiö on erittäin kiinnostunut alueesta. Näin Yara on myös todennut juhlapäivänä 17.8.2019. Odotuksemme maakuntakaavan 2040 2. vaiheelta Maakuntakaavan 2040 2. vaiheen luonnoksessa lausutaan yllättävän vähän Yaran kaivoshankkeesta. Kaavan 1. vaiheessa on monin paikoin todettu puheena olevaan länsilaaennukseen (Laukansalo) palattavan 2. vaiheessa. Sen vuoksi odotamme, että asia olisi nyt kaavaharkinnassa monipuolisesti esillä, eikä sitoisi merkittävästi viranomaisten ja kunnan käsiä myöhemmin. Emme halua maakuntakaavan vahvistavan Yaran jo ennestään kaivoslain tuomaa vahvaa asemaa. Asuinalueen ja Siilinjärven tulevaisuus Nykyinen kaivos on Suomen oloissa harvinaisen lähellä suurehkoa taajamaa. Tilanne on siis jo nyt perin poikkeuksellinen. Siilinjärven asukkaat ovat hyväksyneet asian tehtaan (vuodesta 1969) ja kaivoksen (vuodesta 1979) paikkakunnalle tuottaman hyvän vuoksi. Asukkailla ei ole ollut merkittävää huomauttamista	yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Maakuntakaavan mittakaavasta johtuen alueidenkäyttöä tarkastellaan yleispiirteisesti, eikä esim. kiinteistökohtaisesti. Näin ollen maakuntakaavalla ei myöskään ole välittömiä vaikutuksia yksittäisten maanomistajien etuihin tai oikeuksiin. Palautteeseen liitetty kuva ei ole maakuntakaavan laadintaan liittyvä havainnekuva, eikä se perustu kaavanlaatijan tiedossa oleviin Yaran selvityksiin. Maakuntakaavan tarkoituksena on eri intressien yhteensovittaminen ja ympäristöhaittojen hallinta. Maakuntakaava ei ole toteuttava kaavataso. Malminetsintä ja kaivostoiminta edellyttävät maakuntakaavaa yksityiskohtaisempia suunnittelu- ja/tai lupaprosesseja.
--	--

10.10.2019

toimintaan. Ihmiset ovat ymmärtäneet myös, että nykyisen kaivoslain ydin on turvata kaivostoiminnan edistäminen. Kaivoksen siirtyminen edelleen lähemmäs taajamaa tuo esille ristiriidan tähän asukkaiden myönteiseen suhtautumiseen. Kaikki ymmärtävät, että jo kaivos ja tehdas nopealla aikataululla lopetettaisiin, Siilinjärvellä olisi ylityspääsemättömiä ongelmia. Havaintojemme perusteella alueella on lähiaikoina lisääntynyt ajallisesti pidemmälle ajanjaksolle ulottuva huoli. Jos kaivos laajenisi suurehkon taajaman äärelle, mitä tapahtuisi asuinalueille ja koko Siilinjärvelle. Mikäli näin kävisi, Siilinjärven kirkonkylän ja sen itäpuolisten asuinalueiden houkuttavuus asuinpaikkana heikkenisi. Samat ongelmat tulisivat myös tässä vaihtoehdossa. Mutta pidemmällä aikavälillä. On joka tapauksessa näillä tiedoilla selvää, että kaivos loppuu kaikissa esillä olevissa vaihtoehdoissa joka tapauksessa viimeistään 2050 - 2060. Edellä olevan vuoksi haluamme muistuttaa siitä, että maakuntakaavan keskeinen tavoite on yhteen sovittaa asumisen ja elinkeinotoimintojen tarpeet pitkälle tulevaisuuteen. Kaivostoiminnan edistäminen on mielestämme sovitettava maakuntakaavassa monin vaihtoehtoin kokonaisuuteen ja tulevaisuuteen. Kaivos ja sen työllistävä vaikutus eivät voi olla yksistään avainasemassa. Katsomme, että koska tehdas ja kaivos ovat jo nyt oloissamme poikkeuksellisen lähellä laajaa taajamaa, asiaa on syytä tarkastella lainsäädännön osalta mahdollisimman ahtaasti kaivoksen etujen kannalta. Maakuntakaava ja kuntakaavoitus Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisussa 2019:44 kaivostoimintaa ohjaavan lainsäädännön toimivuudesta lausutaan seuraavaa; "Maakuntakaava (kaivoslupien pohjana) ei myöskään edusta suunnitellun kaivoksen sijaintikunnan itsehallintoa. Näistä syistä maakuntakaava olisi tulevaisuudessa perusteltua sulkea pois kaivoslain 47 §:n 4 momentin suoranaisen soveltamisalan piiristä. Olisi perusteltua antaa itsehallinnon vuoksi asiassa kuntakaavoitukselle painoarvoa. Maakuntakaavoitus voi tietenkin osaltaan luoda edellytyksiä kuntakaavoitukselle.	Maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on todettu, että maakuntakaavassa tavoitteena on luoda edellytyksiä maakunnan elinvoiman, kaivosteollisuuden tarpeiden ja muun maankäytön yhteensovittamiselle. Maakuntakaava tavoitevuosi on 2040. Maakuntakaavassa keskitytään maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittäviin asioihin. Voimassa olevan MRL:n mukaan maakuntakaava ohjaa yleiskaavan ja asemakaavan laatimista tai niiden muuttamista. Maakuntakaava ei ole voimassa yleiskaavoitetuilla tai asemakaavoitetuilla alueilla. Kuntakaavoitus tarkoittaa maakuntakaavan yleispiirteisiä ratkaisuja. Viranomaisyhteistyössä on neuvoteltu maakuntakaavoituksen ja kuntakaavoituksen aikataulujen yhteensovittamisesta.
---	---

10.10.2019

Koska tehdas ja kaivos ovat jo nyt erittäin lähellä Siilinjärven laajoja taajamia, esitämme, että maakuntakaavan jälkeen tämä asia tarkasteltaisiin joka tapauksessa Siilinjärven voimassa olevan asemakaavan puitteissa uudelleen ja päivitetäisiin. Suojavyöhyke ja selvitysalue Maakuntakaavan 2040 1. vaiheessa todetaan, että kaivosalueen suojavyöhykkeen rajaus päivitetään myös, koska kaivos ja sen läheisten alueiden maankäyttö vaatii yhteensovittamista. Suojavyöhyke ja selvitysalue kaipaavat tässä vaiheessa edelleen päivittämistä kaivostoiminnan muutosten vuoksi. Suojavyöhyke ja selvitysalue ovat edelleen luonnoksessa olevien tietojen pohjalta liian kapeita. Melu, haju, tärinä ja pöly sekä erityisesti kaivoksessa suoritettavat räjäytykset ja louhinta ovat ympäristönsuojelulain piiriin kuuluvina pilaantumiskysymyksinä ympäristöluvan yhteydessä järjestettäviä. Siksi suojavyöhyke pitäisi ottaa huomioon myös ympäristöluvan ja kaivosluvan yhteydessä. Suojavyöhykkeen velvoittava merkitys toisaalta kaivostoiminnan harjoittajalle ja toisaalta asukkaille ei helposti avaudu. Maakuntakaavan 2040 1. vaiheessa turvasta ympäristövaikutuksia vastaan, sekä toisaalta suojavyöhykkeen asukkaiden ja kiinteistönomistajien toimintaa rajoittavasta vaikutuksesta. Mikäli suojavyöhykkeen tarkoitus on tuoda turvaa asukkaille kaivoksen ympäristövaikutuksia vastaan, Leppäkaarten asukkaan näkökulmasta tuo suojavyöhyke olisi määriteltävä asemakaava-alueen ja muun taajaman omaisesti jo rakentuneen alueen reunasta tehtaan ja kaivoksen suuntaan riittävän laajoiksi, Ruotsin mallin mukaan. Kuten aikaisemmin on todettu, sitä ennen reuna-alueiden asemakaavoitusta pitäisi tarkastella kuntasalla. Mikäli suojavyöhyke ei tuo asukkaille turvaa ja suojaa suojavyöhykkeellä ei ole mitään merkitystä, ei varsinkaan silloin, kun taajama joutuisi ns. sen alle ja vaikutuspiiriin.	Maakuntakaava oikeusvaikutuksiin kuuluu, että se on ohjeena kuntakaavoitukselle. Kuntakaavoituksen etenemisestä ja siinä käsiteltävistä asioista päättäminen kuuluu kunnille. Maakuntakaavassa suojavyöhykkeen ulottuvuutta tullaan tarkastelemaan uudelleen, mikäli asiasta saadaan uutta selvitystietoa. Suojavyöhykkeen yksityiskohtaisempi suunnittelu tapahtuu kuntakaavoissa. Maakuntakaavan laatiminen tapahtuu voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisesti.
--	--

10.10.2019

Kaivostoiminta ja perusoikeudet Katsomme olevamme oikeutettuja omaisuuden perusoikeussuojaan kaivoslakia sovellettaessa. Samalla tavoin myös oikeuteen valita asuinpaikkansa. Yaran Laukansalon länsilaajennuksen tarjoama yleinen etu kulminoituu lähinnä lisääntyvinä työpaikkoina tai säilyvinä työpaikkoina, sekä tietenkin verotuloina valtiolle ja kunnalle. Suuri osa tuotteista siirtyy kuitenkin Suomen ulkopuolelle. Voitto ohjautuu pois Suomesta. Siksi työllisyysedun pitää olla todella merkittävä. Yaran yleistä työllisyysvaikutusta ja nykyistä pienehköä yhteisöveroa arvioitaessa on otettava vasta-argumentina huomioon myös suunnitellun laajennuksen ympäristöhaittojen lisäksi laajennuksen aiheuttaman yksityisen haitan kokonaisuus. Omaisuudensuojan ja muiden perusoikeuksien rajoitusta arvioitaessa onkin suoritettava intressipunninta, jossa arvioidaan yleisen edun sekä toisaalta ympäristöarvojen ja yksityisen haitan välistä suhdetta kokonaisuutena. Yleisen edun tulee olla huomattavasti suurempi kuin toisessa puntarissa olevien ympäristövaikutusten, asukkaiden talouden ja elinolojen, jotta tehdastoiminta voisi edetä avoulouhoksena kirkonkylän suuntaan. Yara Suomi Oy:n Siilinjärven toimipaikalla työskentelee nykyisin yli 400 omaa ja 350 urakoitsijoiden työntekijää. KPMG:n tekemän selvityksen mukaan Yaran Siilinjärven toimipaikan työllisyysvaikutus vuonna 2015 oli 2 370 henkilötyövuotta (KPMG 2016). Leppäkaarteessa, Jynkänlahdella, Tynnörisellä, Simonsalossa ja Sulkavannityllä on asukkaita yhteensä noin 4000 ja heidän asutonsensa arvонmenetys huomattava. Todellisuudessa vaikutus on laajempi. Lopuksi Käsityksemme on, että edellä mainituilla tiedoilla maakuntakaavaan olisi perusteltua ottaa kokonaisharkinnassa huomioon perusteltu vaihtoehto, jossa kaivostoiminta ei laajene avoulouhoksena Laukansaloon ja kirkonkylän suuntaan. Odotamme joka tapauksessa, että maakuntakaava ei sellaisenaan yksiselitteisesti mahdollista Yaran	Maakuntakaavan sisältövaatimuksista säädetään MRL 28 §:ssä. Maakuntakaavan laadinnan tarkoituksena on merkittävien vaikutusten selvittämisen perusteella yhteen sovittaa eri intressit ja lainsäädännön reunaehdot huomioon ottaen osoittaa alueidenkäyttövarauksia eri käyttötarkoituksiin. Maakuntakaava sisällön ratkaisee lopulta kaavan hyväksyvä maakuntavaltuusto. Maakuntakaavan valmisteluun liittyen on suunniteltu, että luonnosvaiheessa tutkitaan erilaisia vaihtoehtoja. Luonnosvaihtoehtoisissa voidaan esittää Yaran kaivostoiminnan jatkuminen vuoden 2035 jälkeen tai päättyminen vuoteen 2035 mennessä. Eri vaihtoehtojen vaikutukset arvioidaan.
--	--

10.10.2019

kaivosluvan laajentamista kirkonkylän taajaman lähelle. Kysymyshän on pitkälle tulevaisuuteen tarkastelusta. Käsityksemme mukaan maakuntakaavassa ei pitäisi luoda vaikuttavia rajoituksia asukkaiden välittömiä etuja kohtaan. Asia tulee tarkemmin ajantasaisesti otetuksi huomioon viranomaisten lupapäätöksissä. Sen lisäksi odotamme, että asukasyhteisön oikeutetut edut joka tapauksessa otettaisiin huomioon nykyistä paljon laajemmalla suojavyöhykkeellä ja selvitysalueella.	
B. Siilinjärvi	Vastine
Vaadimme, että kaavassa esitetty Yaran suojavyöhykkeen täysin kohtuuton rasite poistetaan asianomaisten tiloilta. Tilat: X, Y ja Z Mikäli kuitenkin suojavyöhykettä laajennetaan yksityisten tilojen alueelle, vaadimme käyttöoikeuden rajoittamisesta korvauksia. Kyseiset tilat sijaitsevat noin 3km. Siilinjärven keskustasta ja sisältävät reilusti rakentamatonta ranta-alueita. Käyttöoikeuden rajaaminen aiheuttaa tiloille tuntevan käyttöarvon alenemisen, josta vaadimme korvausta alueella olevalta pinta-alalta 5€/neliö.	Maakuntakaava on yleispiirteinen alueidenkäytön suunnitelma, jonka ensisijainen tehtävä on ohjata yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Maakuntakaavan mitataavasta johtuen alueidenkäyttöä tarkastellaan yleispiirteisesti, eikä esim. kiinteistökohtaisesti. Maakuntakaavan toteutus ja siitä mahdollisesti seuraavat korvauskysymykset tulevat ratkaistavaksi maakuntakaavaa yksityiskohtaisemmissa suunnittelu- ja lupamenettelyissä. Maakuntakaavan laadinnassa huolehditaan siitä, että kaava ratkaisu ei ole maanomistajille kohtuuton.
C. Siilinjärvi	Vastine
YARA:n kaivostoiminta Siilinjärvellä: Maakuntakaavan tulisi perustua kestäväälle kehitykselle! Suomessa on käynnissä projekteja, jotka tähtäävän kierrätyslannoitteiden teolliseen tuotantoon. Saatujen tulosten perusteella on mahdollista, että Suomi voi tulevaisuudessa siirtyä sataprosenttisesti kierrätyslannoitteiden käyttöön. (Kauppalehti, BioA, 1.9.2018) Kehityksen myötä ei siis ole tarvetta louhia apatiittia ja valmistaa kemiallisia lannoitteita. Siksi kaavoituksella ei ole tarvetta mahdollistaa YARA:n kaivostoiminnan laajentumista nykyistä suuremmalle alueelle. 0-vaihtoehtoon tulisi siis olla ensisijainen ja ainut vaihtoehto.	Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaava-suunnittelussa, mikäli se maakuntakaavan tarkoitus ja mittakaava huomioon ottaen on mahdollista. Maakuntakaavan valmisteluun liittyen on suunniteltu, että luonnosvaiheessa tutkitaan erilaisia vaihtoehtoja esim. Yaran erilaisia kehityskulkuja kaavan

10.10.2019

Siirtyminen kierrätyslannoitteiden tuotantoon Pohjois-Savon alueella voisi korvata kaivostoiminnasta poistuvat työpaikat. Luvussa 7.5.5 puhutaan maakunnan elinvoiman, kaivosteollisuuden tarpeiden ja muun maankäytön yhteensovittamisesta. Vaille huomiota jää yksityisen omaisuuden suoja, joka on turvattu perustuslailla! Suunnitelmasta puuttuu selvitys YARA:n nykyisen ja tulevan toiminnan aiheuttamista taloudellisista menetyksistä yksityisille ihmisille. Tällainen selvitys tulee tehdä yksityiskohtaisesti ja sen perusteella laatia maakuntakaava siten, että taloudelliset menetykset kyetään korvataan täysimääräisinä asianosaisille! Valitettavasti nykyiset suojavyöhykkeet eivät turvaa yksityistä omaisuutta. Suojavyöhykkeet tulisi nimetä uudestaan sisemmäksi ja ulommaksi merkittävän haitan alueeksi, jotta varmistettaisiin kaivoslain mukainen korvausmenettely haitasta kärsiville. Vaihtoehtoisesti Siilinjärven kunta voitaisiin velvoittaa laatimaan YARA:n alueelle yleiskaavan ja sen perusteella velvoittaa YARA maksamaan kaavoituskorvausta saamastaan taloudellisesta hyödystä! Saatu korvaus tulisi olla sen suuruinen, että siitä pystytäisiin viranomaisen toimesta korvaamaan asianosaisille koituneet taloudelliset menetykset! Luvussa 7.8.1 on esitetty YARA:n pitkän aikavälin suunnittelun eteneminen ikään kuin pohjana maakuntakaavan muotoutumiselle!	tavoitevuoden 2040 tilanteessa. 0-vaihtoehto on todennäköisesti yksi tarkasteltavista vaihtoehtoista. Maakuntakaava on yleispiirteinen alueidenkäytön suunnitelma, jossa tarvittaessa esitettävien suojavyöhykkeiden sijainti ja sisältö määräytyvät alueen ympäristönkäytön rajoituksista. Maakuntakaava on ohjeena kuntakaavoitukselle, eikä maakuntakaavalla voida velvoittaa yksittäistä kuntaa käyttämään kaavoitustoimivaltaansa. Viranomaisyhteistyössä voidaan neuvotella maakuntakaavoituksen ja kuntakaavoituksen aikataulujen yhteensovittamisesta. Yara:n pitkän aikavälin suunnittelu tuottaa selvitystietoa mm. maakuntakaavalle. Maakuntakaavan eteneminen ja aikataulutus on kuitenkin maakunnan liiton omassa päätäntävallassa mm. maakuntahallituksen päätöksenteon kautta.
---	---

10.10.2019

Eri intressiryhmien etujen yhteensovittamisen perusteena ei voi olla yhden toimijan suunnitelmat ja tahtotila. YARA on hakenut jatkoa malminetsintäluvalleen Laukan- salossa, koska esiintymä on ”hyvin kiinnostava” (Tukes, ML2014:0046). Yhtiön tahtotila on tämän perusteella laajentaa kaivostoimintaansa alueelle, mikäli tutkimustulokset sitä tukevat. Avolouhos toisi mukanaan sivukiven läjityksen Laukan- saloon avolouhoksen viereen ja kipsiläjityksen laajen- nuksen. Kipsiläjityksen YVA:n yhteydessä YARA totesi, ettei kipsiä voida läjittää muualle kuin nykyiselle alu- eelle. Kun tietoisuus kasvaa siitä, että kaivos voi tulla Tynnöri- selle asti, eli aivan kirkonkylään kiinni, saattaa lähialueen asuntokauppa pysähtyä. On täysin mahdollista, että Lep- pääkaarten, Tynnörisen, Simonsalon, Sulkavanniityn ja Jynkänlahden alueet autioituisivat vähitellen kaivostoi- minta mahdollisen laajenemisen myötä. Lopuksi: Suomen nykyisen hallituksen ohjelman mukaan tulevai- suuden lannoiteteollisuuden tulisi perustua yhä enem- män kierrätykseen! Maakuntakaavan tulisi olla myös lin- jassa valtakunnallisten tavoitteiden kanssa!	yhteensovittamisessa otetaan huomioon kaikkien si- dosryhmien ja toimijoiden tarpeet.
D. Kuopio/Nilsä	Vastine
7.3.3 Maisema-alueet Kinahmin harjun eteläosan sisällyttäminen maakunnalli- sesti tai valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajauksen sisäpuolelle ei ole perusteltua. Harjun etelä- osan maisema on tehometsätalouden ja kaivostoimin- nan muovaamaa. Tämä harjoitettu elinkeinotoiminta on alueelle taloudellisesti merkittävää. Alueen kvartsiitti on EUn strategisesti kriittiseksi luokitteleva mineraali. Alu- eella on tuulivoimapotentialiaali, jonka tuulivoimatoimijat ovat todenneet erääksi Suomen parhaista tuulivoimaloi- den sijoituspaikoista. Tämän tuulivoimapotentialiaalin hyödyntäminen tulee lähiaikoina mahdolliseksi, koska tuulivoima- ja tutkateknologian kehitys tulee poista- maan tutkahäiriöiden tuulivoimarakentamiselle tähän	Maisema-alueet osoitetaan maakuntakaavassa, mikäli valtioneuvosto päättää päivitetyistä alueista tämän kaavatyön aikana. Sänkimäki-Kinahmin maisema-alu- een luokitusta pyritään laskemaan valtakunnallisesta maakunnallisesti merkittävään luokkaan Pohjois-Savon liiton oman asiantuntijanäkemyksen mukaan. Tätä pe- rustellaan nimenomaan elinkeinoilla, joiden toiminta- edellytykset voidaan maakunnallisen statuksen omaa- valla alueella maiseman puolesta turvata. Voimassa olevassa maakuntakaavassa ei ole osoitettu potentialiaalisia tuulivoima-alueita Etelä-Kinahmin tai Linnanmäen alueelle, jonka tuulivoimamerkintä on

10.10.2019

saakka asettamat esteet. Näiden Kinahmin harjun eteläosan maisema-arvoihin ja taloudellisiin mahdollisuuksiin liittyvien seikkojen huomioimiseksi tulisi Kinahmin harjun eteläosa rajata maisema-alueiden ulkopuolelle. 7.5.5 Kaivosalueet, malmipotentialiset alueet Yaran kaivostoiminnan ohella tulee huomioida myös Etelä-Kinahmin kvartsiittiesiintymän hyödyntäminen (Kvartsikapai-valtaus ja Sibelcon kaksi kaivospiiriä). EU on listannut kvartsiitin kriittiseksi strategiseksi mineraaliksi.	kumottu Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 1. vaiheen hyväksymisen yhteydessä (19.11.2018) Puolustusvoimien tarpeiden perusteella. Alueen malmipotentialiaali otetaan huomioon kaavatyössä.
E. Kuopio	Vastine
Kuopion asukkaana ja veronmaksajana pyydän huolellisesti lukemaan seuraavat näkökohdat ja täydentämään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS) niiden edellyttämin tavoin: 1. Hiljaisia alueita on vaalittava ja osoitettava lisää OAS:n osiossa 7.4.5 <i>Hiljaiset alueet</i> kerrotaan häkellyttävästi: ”Sidosryhmäkeskusteluissa on pohdittu, onko hiljaisia alueita yhä tarve osoittaa”. Kysymys osoittaa <i>niin</i> ällistyttävää ymmärtämättömyyttä tai surullista piittamattomuutta ympäristömelun haitoista, että veikkaan kyseisiksi pohtijoiksi Kuopion kaupungin kaavoitusviranhaltijoita. Moista kysymystä pohtineet eivät näy lainkaan tajunneen, kuinka tärkeitä hiljaiset luontoalueet ovat väestön hyvinvoinnille ja kuinka vähiin ne ovat Pohjois-Savossakin huvenneet. Melusaasteen monimuotoiset haitat kansanterveydelle on tieteessä jo vankasti osoitettu, ja laajasti tutkimusnäyttöä on myös luonnon äänimaisemissa oleskelun terveyshyödyistä. Hiljaisten luontoalueiden kansainvälisesti (ja vähiin erin myös Suomessa) tunnustetusta tärkeydestä ja hupenemisesta kertoo painavasti myös se, että EU:n ympäristömeludirektiivi vaatii viranomaisia 5 vuoden välein päivittämään ja raportoimaan ne toimenpiteet, joilla paikallisviranomaiset aikovat edistää hiljaisten alueiden säilyttämistä (ks. direktiivin 2002/49/EY liitteessä V luetelmakohta 1). Etenkään laajempia luonnonrauha-alueita on enää hyvin vaikea löytää taajama-alueiden liepeiltä. Siihen ovat osasyinä vuosikymmeniä enentynyt	Palautteessa mainitut seikat hiljaisista alueista otetaan huomioon kaavasuunnittelussa, mikäli se maakuntakaavan tarkoitus ja mittakaava huomioon ottaen on mahdollista. Nykyisen maakuntakaavan hiljaiset alueet on osoitettu paikkatietoanalyysin perusteella alueille, joilla ei ole melua tuottavaa toimintaa. Hiljaisista alueista voidaan käyttää myös termiä <i>luonnonrauha-alueet</i>, kuten joissakin muissa maakunnissa (esim. Kainuu) on tehty.

10.10.2019

moottoriliikenne, ajonopeuksien (ml. junaliikenne) suureneminen, viriteltyjen huviajelu- ym. meluisien ajoneuvojen yleistyminen, teollisuus- ja voimalaitokset (uusimpina tuulivoimalat), meluisat kiinteistönhuoltolaitteet, avokaivos- ja -louhosalueet, sotilas- ja siviililentoliikenne, koneellinen metsä- ja maatalous sekä suuret yleisötapahtumat ylimitoitettuine äänentoistoineen. Riittävän loitolla taajamista ja vilkkaista liikenneväylistä paikoin yhä löytyvä luonnonrauha on yksi niistä Suomen luonnon arvoreserveistä ja tunnusmerkeistä, jotka ulkomaalainen matkailijavieras tunnistaa oitis – ihailen ja hämmästellen! –, mutta joiden tärkeyttä ja harvinaisuutta moni suomalainen ei ymmärrä alkuunkaan. Sellaista sivistymättömyyttä näkyy valitettavasti lukeutuneen myös OAS:aa pohjustaneisiin sidosryhmiin. Pohjois-Savossa soisi jokaisen maankäyttöviranhaltijan pohtivan ja oivaltavan: Miksi lähes kaikkialta Suomesta halutaan – joukoittain ja vuosi vuoden jälkeen – matkustaa lomailemaan syrjäkylä- sadoilletuhansille kesämökeille (uhmaten sateita, kylmää, hyttysiä, paarmoja ja hirvikärpäsiä) tai Lapin erämaihin vielä kauemmas? Kuulkaa vastaus: jotta päästäisiin kuuntelemaan luonnonrauhaa, elpymään tuulensuhinan ja laineenliplatuksen äänimaisemissa, latautumaan ja voimistumaan kesä- tai talviyön lempeässä hiljaisuudessa. Mitä lähempää kuntalainen voi löytää hiljaisia virkistysalueita, sitä vähemmän hänelle jää tarvetta matkustaa kauas – ilmastoa ja luontoa kuormittaen – etsimään luonnonrauhaa muualta. Ympäristöhaittojen ja energiankäytön kannalta on paljon vastuullisempaa esimerkiksi hiihtää, samota, maastopyöräillä tai lumikenkäillä hiljaisiin lähiseudun maisemiin kuin matkustaa moottorivoimin satoja kilometrejä lomamökeille tai Lapin erämaihin. Kun hiljaisia ulkoilualueita löytyy kuntalaisen oman asuinpaikan lähistöltä, siitä kiittää myös kotikunnan talous: säästyneet pitkänmatkankulut kuntalainen voi hyvillä mielin kohdistaa ympäristöystävällisiin harrastuksiin ja palveluihin omassa asuinkunnassaan.	
--	--

10.10.2019

→Todetuin syin tulee OAS:n osioita 7.4.5 Hiljaiset alueet ja 7.9 Tarvittavat selvitykset täydentää siten, että: - selvitetään maakuntakaavoituksessa tarvittavat toimenpiteet jo osoitettujen hiljaisten alueiden säilymiseksi - ja pyritään kaavatyössä löytämään ja osoittamaan maakunnasta uusia hiljaisia alueita. 2. Moottorikelkkareittien haitat tulee arvioida kriittisesti ja kattavasti OAS:n osioiden 7.4.1 Virkistysalueet ja -reitit ja 7.9 Tarvittavat selvitykset mukaan kaavatyössä tarkastellaan perustavanlaatuisesti moottorikelkkareitteihin liittyviä merkintöjä tai niiden poistamista, samoin moottorikelkailun ilmasto- ym. näkökohtia. Vapaa-ajan moottorikelkkailu on fossiilipolttoaineita haaskaavaa, enimmälti suuripäästöisin ja meluavin 2-tahtimoottorein aikaansaatua, ympäristölle ja julkistaloudelle monin tavoin kuormittavaa, kestäväntöntä ja itsekästä joutoajelua. Vuonna 2019 ei hidasjärkisinkään viranhaltija voi enää olla tietämättä, että huvihakuinen moottorikelkkailu on jo ilmastosyistä kestäväntöntä, pian sanktioitavaa ja poistuvaa toimintaa. Huviajeluna moottorikelkkailu on menneen aikakauden ja surullisen lyhytnäköiseksi tiedetyn elämäntavan tuote – vastuutonta ja vahingollista toimintaa. Itsekäs ja keinotekoinen hetken mielihyvä koituu ajajalle, mutta reittien moninaiset rakentamis-, ylläpito-, ympäristö- ja onnettomuus kustannukset kaatuvat laajan haitankärsijäyhteisön kestotaakaksi: - Reittipohjan raivaaminen tyypillisesti 6 metriä leveäksi (poistaen esteet ja epätasaisuudet) tarkoittaa pysyviä menetyksiä kiinteistön puunmyyntituloihin ja olennaisia rajoituksia tai heikennyksiä muihin käyttötapoihin (esim. maanviljely, asuminen, mökkeily). - Moottorien melu ja pakokaasut koituvat lähiasukkaiden ja alueella vastuullisesti ulkoilevien (mm. hiihtäjät, lenkkeilijät, pilkkijät) viihtyvyshaitoiksi, mikä vähentää kyseisten kansanterveyttä vahvistavien harrastusten suosiota. - Tietoisuus kelkkojen öljy- ja polttoainevuodoista (pienhiukkaspäästöjen ohella) eli maaperään ja eliöihin kertyvistä myrkkkemikaaleista aiheuttaa	Moottorikelkkareittien käsittely ja mahdolliset merkintätavat tai niiden muutokset maakuntakaavassa pohditaan kaavatyön aikana.
---	--

10.10.2019

kesäkausi sen, ettei reittien liepeillä haluta marjastaa eikä sienestää. - Reittien rakentaminen on kallista: taannoisessa Kuopion ym. kuntien MoViRahankkeessa (–2014) kustannuksia aiheutui keskimäärin lähes 9 000 EUR/km. - Kelkkailuonnettomuudet ovat yleisiä ja usein vakavia, joten tapaturmakustannuksia koituu roimasti. Akuutit vammat hoidetaan pääosin julkisissa sairaaloissa verovaroin. Osa vammoista jää pysyviksi tai vaatii kuntouttamista. Kuolonkolareissa ei mene-tyksiä voida korvata millään tavalla. →Todetuin syin tulee kaavatyössä tarkastella kelkkailu-reiteistä aiheutuvia kustannuksia ja muita haittavaikutuksia kattavasti, realistisesti ja kriittisesti. → OAS:n osioita 7.4.1 <i>Virkistysalueet ja -reitit</i> ja 7.9 <i>Tarvittavat selvitykset</i> tulee täydentää siten, että kelkkailu-reittien vaikutuksia arvioidaan erityisesti seuraavista näkökulmista: - ilmastopolitiikka (fossiilipolttoaineet, hiilinielut, kelkkojen CO2- ja hiilivetypäästöt) - onnettomuuskustannukset (sairaalahoito verovaroin, kuntoutus, poissaolot, pysyvät vammautumiset, kuolonkolarit) - maastoliikennelain tarkoitus (so. haittojen vähentäminen) - reittien rakentamiskustannukset (olleet luokkaa 9 000 €/km) ja ylläpitokulut - terveyshaitat lähiasukkaille (moottorimelu, pienhiukkas-, häkä- ja hiilivetypäästöt) - viihtyvyyshaitat ulkoilijoille (pakokaasujen katku, meluhaitta, törmäysuhat) - öljy- tai polttoainevuotojen vaikutus maaperään (marjat, sienet) - maankäytön oikeudenmukaisuus (itseksä huviajelu vs. maatalous ja asuminen) - kuntien julkisuuskuva (saasteita vai ympäristö vastuuta?) - ympäristökasvatus (kielteinen esimerkkivaikutus lapsiin ja nuoriin). Ainut kestävä päätelmä, joka sellaisen arvioinnin jälkeen voidaan reittien suunnittelusta tehdä, kuuluu: kelkkailu-reitit ovat räikeän tappiollista ja vahingollista rahan-käyttöä...	
---	--

10.10.2019

a) ilmastolle ja luonnonvarojen säästeliäälle hyödyntämiselle b) kuntien taloudelle (rakentamiskustannukset + tapaturmien hoitokustannukset) c) reittialueen maa- ja metsäelinkeinoille d) lähiväestön asumisterveydelle e) luonnon vastuulliselle ulkoilu- ja hyötykäytölle f) hallinnon uskottavuudelle (päättäjät loukkaavat räikeästi yleistä oikeustajua) g) kestäväälle ympäristökasvatukselle: mitä aikuiset edellä, sitä lapset perässä h) kuntien ympäristöimagolle: leimautuvat jälkeenneiksi saastuttajakunniksi. Kelkkareittien perustaminen tai suunnittelu on siten kestävän yhteiskunnan siekailematonta murentamista, moniaalle kohdistuvaa tietoista tai tuottamuksellista sabotaasia. → Huutava epäoikeudenmukaisuus, jollaista ei minkään julkistahon olisi koskaan pitänyt ruokkia nyrjähtäneillä lyhytnäköisillä päätöksillään. ----- Väärintulkintojen välttämiseksi lisään, että allekirjoittaneella läheisineen ei ole maanomistuksia Pohjois-Savossa.	
F. / avustaja, Varkaus	Vastine
Avustan maanomistajaa G. hänen Varkaudessa Kangaslamilla sijaitsevien metsätilojensa X, Y ja Z hoidossa. Näiden tilojen hoidossa erityisenä tavoitteena on luonto- ympäristö- ja maisema-arvojen vaaliminen. Näiden arvojen mukaisesti X-tilalla on pysyvä yksityinen suojelualue. Siksi haluamme Pohjois-Savon maakunta-kaava 2040 2.vaiheessa jättää palautteen koskien sellaisten toimintojen sijoittamista, jotka toteutuessaan olisivat vastakkaisia niiden osin aineettomien arvojen säilymiselle, joiden turvaamiseksi suojelualue on perustettu ja joiden periaatteiden mukaisesti myös tilakokonaisuuden talousmetsiä hoidetaan. Huolta aiheuttavia ovat esimerkiksi moottorikelkka- tai muut sellaiset reitit, jotka aikaansaavat konevoimalla melua ja ympäristön saastumista ja käyttävät	Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaava-suunnittelussa, mikäli se maakuntakaavan tarkoitus ja <i>mittakaava</i> huomioon ottaen on mahdollista. Tiloilla on voimassa yleiskaavoja (Joutenvesi-Äimisvesi oyk ja Harjuranta-Härmäniemen oyk), jotka ohjaavat alueidenkäyttöä. Maakuntakaava ei ole siis siellä ole voimassa kuin siinä tilanteessa, että yleiskaavoja (tai asemakaavoja) muutetaan. Moottorikelkkareittien esittäminen ja esitystapa ratkaistaan kaavatyön aikana. Samoin matkailuteemaan

10.10.2019

luonnonvaroja pelkkään huviajeluun. Jos vesimatkailun kehittämisaluetta Äimisvedellä viedään eteenpäin, niin nämä asiat toivotaan huomioitavan myös vesillä. Semminkin kun X:n suojelualue rajautuu rantaan. Kaivos- ja louhosalueet maisemallisena asiana, mahdollisena ympäristöriskinä ja voimakkaan melun lähteenä ovat myös huonosti sopivia suojelualueiden läheisyydessä. Virkistys-otsikon alla oleva hiljaiset alueet toisaalta on esimerkki aluevarauksesta, joka voisi olla näiden tilojen hoidon tavoitteita tukeva toiminto ja etenkin tilan X suojelualuetta voitaisi hyvin ajatella sellaiseksi.	liittyvät merkinnät esim. kehittämisvyöhykkeet ratkaistaan aikanaan. Nykyisen maakuntakaavan hiljaiset alueet on osoitettu paikkatietoanalyysin perusteella alueille, joilla ei ole melua tuottavaa toimintaa. Hiljaisten alueiden määrittelytapa on ohjannut merkinnät kauas myös asumisesta ja loma-asumisen alueista.
G. /avustaja, Varkaus	Vastine
Avustan maanomistajaa H., hänen Varkaudessa Kangaslamilla sijaitsevien metsätilojensa X, Y, Z ja Å hoidossa. Näiden tilojen hoidossa erityisenä tavoitteena on luonto- ympäristö- ja maisema-arvojen vaaliminen. Näiden arvojen mukaisesti X-tilalla on kaksi pysyvää yksityistä suojelualuetta ja Y-tilalla yksi. Siksi haluamme Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2.vaiheessa jättää palautteen koskien sellaisten toimintojen sijoittamista, jotka toteutuessaan olisivat vastakkaisia niiden osin aiheettomien arvojen säilymiselle, joiden turvaamiseksi suojelualueet on perustettu ja joiden periaatteiden mukaisesti myös tilakokonaisuuden talousmetsiä hoidetaan. Huolta aiheuttavia ovat esimerkiksi moottorikelkka- tai muut sellaiset reitit, jotka aikaansaavat konevoimalla melua ja ympäristön saastumista ja käyttävät luonnonvaroja pelkkään huviajeluun. Jos vesimatkailun kehittämisaluetta Äimisvedellä viedään eteenpäin, niin nämä asiat toivotaan huomioitavan myös vesillä. Kaivos- ja louhosalueet maisemallisena asiana, mahdollisena ympäristöriskinä ja voimakkaan melun lähteenä ovat myös huonosti sopivia suojelualueiden läheisyydessä. Konkreettinen tämä tilanne on X:n tilalla, jossa olemassa oleva louhos on lähellä suojelualueen rajaa. Suojelualue ja tilanrajalla Kilpijärvestä Kilpilahteen virtaava puro olisi erityisesti huomioitava mahdollisissa louhoksen tulevaisuuden suunnitelmissa.	Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaava-suunnittelussa, mikäli se maakuntakaavan tarkoitus ja <i>mittakaava</i> huomioon ottaen on mahdollista. Tiloilla on voimassa yleiskaavoja (Harjuranta-Härmäniemen oyk ja Järvialueiden oyk), jotka ohjaavat alueidenkäyttöä. Maakuntakaava ei ole siis siellä ole voimassa kuin siinä tilanteessa, että yleiskaavoja (tai asemakaavoja) muutetaan. Moottorikelkkareittien esittäminen ja esitystapa ratkaistaan kaavatyön aikana. Ko. louhosaluetta ei ole osoitettu yleiskaavassa, eikä maakuntakaavassa. Maakuntakaavatyön aikaisemmissa vaiheissa on todettu louhoksen olevan merkitykseltään paikallinen.

10.10.2019

Virkistys-otsikon alla oleva hiljaiset alueet toisaalta on esimerkki aluevarauksesta, joka voisi olla näiden tilojen hoidon tavoitteita tukeva toiminto ja etenkin tilan Y suojelualueutta voitaisi hyvin ajatella sellaiseksi.	
H. Siilinjärven Leppäkaarten, Tynnörisen, Simonsalon, Sulkavanniitty ja Jynkänlahden asukkaat, 520 asukasta ja 12 asunto-osakeyhtiötä	Vastine
7.5.5 Kaivosalueet ja malmipotentialiset alueet 7.8.1 Kaivostoimintojen alueet sekä Siilinjärven Yaran kaivoksen suojavyöhykkeet Me (allekirjoittaneet) Leppäkaarten, Tynnörisen, Simonsalon, Sulkavanniityn ja Jynkänlahden alueen asukkaana katsomme olevamme edellä mainitussa kaivosasian maakuntasuunnittelu osallisia. Pohjois-Savon maakuntakaavan 1. vaiheen kaava ja nyt käsittelyssä oleva kaavan 2. vaiheen esitys Yaran länsilaajennuksen suunnitelmasta ja sen asteittaisesta etenemisestä toteutukseen hyvin suurella todennäköisyydellä merkittävästi heikentää alueen asukkaiden omistamien asuntojen ja kiinteistöjen arvoja. Kysymys on kokonaisuudessaan suurista omaisuusarvoista. Ja lopusta yksittäisten henkilöiden merkittävistä menetyksistä. Yaran kaivoksen länsilaajennus Laukansaloon ja Tynnörisen asuinalueelle saakka merkinnee merkittävää haittaa asuinoloille myös tulevan melun, pölyn, tärinän, räjähdysten ja turvattomuuden kokemuksen vuoksi. Alueen taloja ja niiden perustuksia ei ole suunniteltu niin, että läheisyydessä suoritetaan räjähdystöitä. Liitteenä oleva kaivosrekisterin karttapalvelun kuva tulevasta kaivoksen länsilaajennuksesta tuo hyvin esille huolestumme. Asuinalueidemme ja Siilinjärven tulevaisuus Nykyinen kaivos on Suomen oloissa harvinaisen lähellä suurehkoa taajamaa. Tilanne on siis jo nyt perin poikkeuksellinen. Maakuntakaavassa 2040 olisi edellä mainituista syistä tärkeää tuoda näkyvästi esille perusteltu vaihtoehto, jossa Yaran kaivostoiminta ei laajene avolouhoksena Laukansaloon ja kirkonkylän suuntaan. Odotamme joka tapauksessa, että maakuntakaava ei sellaisenaan yksiselitteisesti mahdollista kaivosluvan tai avolouhoksen laajentamista kirkonkylän taajaman lähelle.	Maakuntakaava on yleispiirteinen alueidenkäytön suunnitelma, jonka ensisijainen tehtävä on ohjata yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Maakuntakaavan mitataavasta johtuen alueidenkäyttöä tarkastellaan yleispiirteisesti, eikä esim. kiinteistökohtaisesti. Näin ollen maakuntakaavalla ei myöskään ole välittömiä vaikutuksia yksittäisten maanomistajien etuihin tai oikeuksiin. Maakuntakaavan laadinnassa selvitetään osoitettavan maankäytön merkittävät vaikutukset, mutta maakuntakaavassa ei ratkaista ympäristöhaittoja aiheuttavien toimenpiteiden rajoittamista. Ne tulevat ratkaistavaksi kaavan toteuttamista koskevissa lupaprosesseissa. Palautteeseen liitetty kuva ei ole maakuntakaavan laadintaan liittyvä havainnekuva, eikä se perustu kaavanlaatijan tiedossa oleviin Yaran selvityksiin. Maakuntakaavan valmisteluun liittyen on suunniteltu, että luonnosvaiheessa tutkitaan erilaisia vaihtoehtoja, joissa vertaillaan mm. Yaran mahdollisia, erilaisia kehityskulkuja tavoitevuoden 2040 tilanteessa. Maakuntakaavan tarkoituksena on eri intressien yhteensovittaminen ja ympäristöhaittojen hallinta. Maakuntakaava ei ole toteuttava kaavataso. Malmineitsintä ja kaivostoiminta edellyttävät maakuntakaavaa yksityiskohtaisempia suunnittelu- ja/tai lupaprosesseja.

10.10.2019

Siilinjärven asukkaina odotamme myös, että maakunta-kaava jättää kuntakaavoitukselle mahdollisuuden päättää kaivoksen ja taajaman alueen yhteensovittamisesta tarkemmin. Näin lähellä asuinalueita kaavasta olisi päätettävä Siilinjärvellä asemakaavoituksen yhteydessä. Yaran kaivoksen ja tehtaan työllisyysvaikutuksen rinnalle intressivertailuun on otettava myös meidän asukkaiden taloudellinen ja elinolojen kokonaisuus.	Maakuntakaava ohjaa yleiskaavan ja asemakaavan laatimista tai niiden muuttamista. Kunnan laatimassa yleiskaavassa suunnittelua tarkennetaan.
--	---